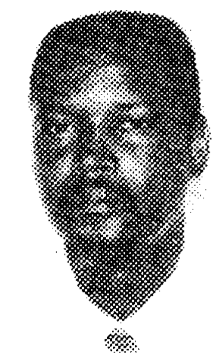
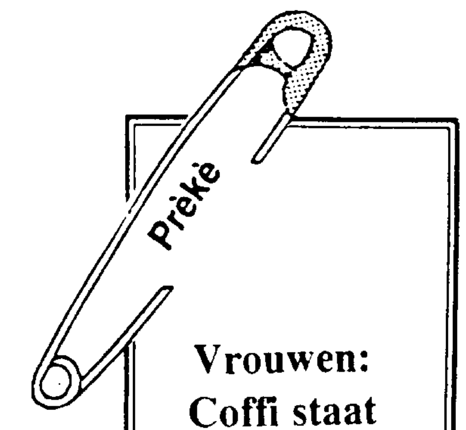

LEONARD COFFI
...alleenstaande moeder...

111E JAARGANG — NO.: 288 MAANDAG 12 DECEMBER 1994

AMIGOE

Vrouwen: Coffi staat niet alleen

Russen op weg naar Tsjetsjenië aangevallen:

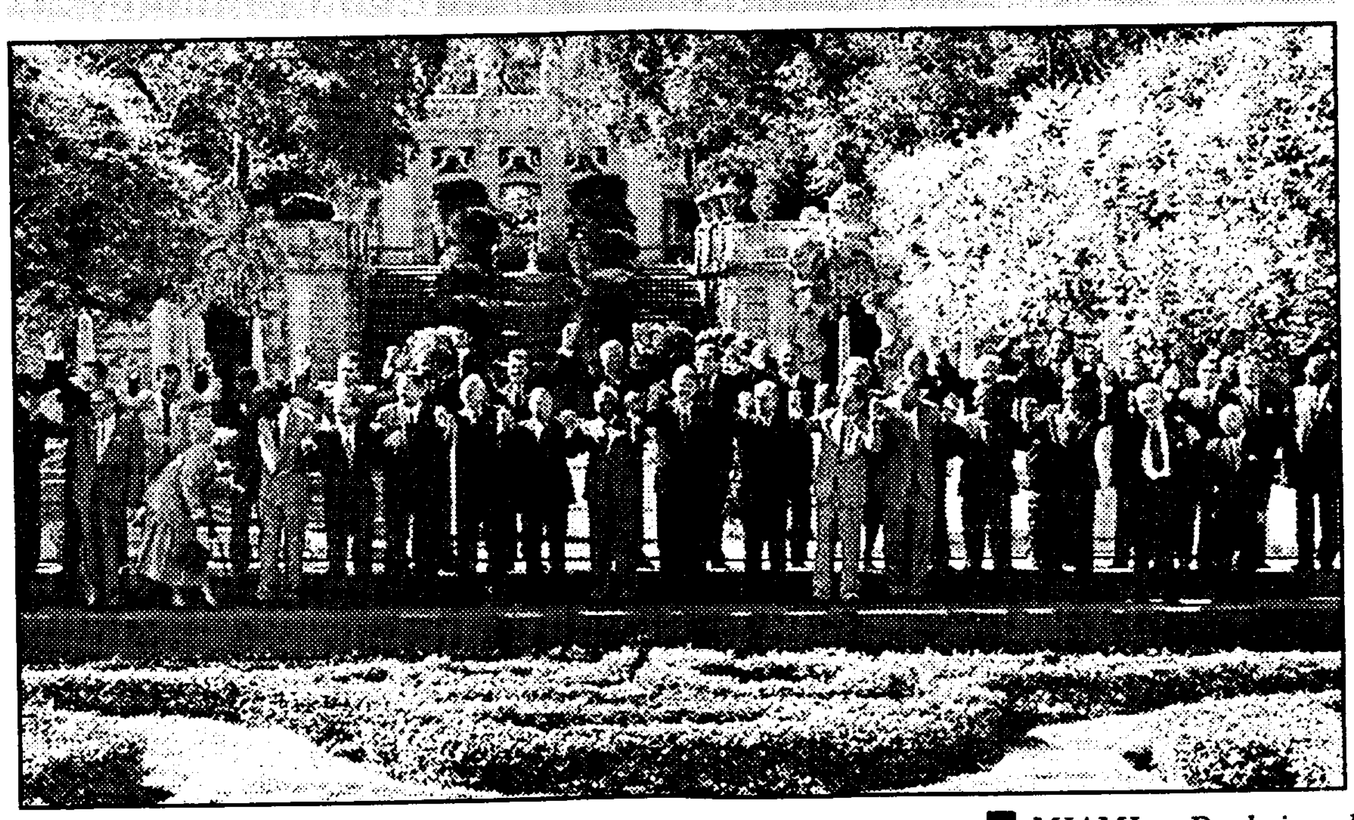
Moskou: Optreden Ingoesjie eigenlijk oorlogsverklaring

MOSKOU - De Russische minister van Defensie Pavel Gravtsjov heeft de leider van de Noord-kaukasische republiek Ingoesjië ervan beschuldigd de oorlog te hebben verklaard aan Rusland.

Volgens een regeringsverklaring vielen elitetroepen uit Ingoesjië zondag Russische soldaten aan die op weg waren naar Tsjetsjenië. Daarbij werden volgens Moskou zeker dertig tanks in brand gestoken. Burgers, die het Tsjetsjeense streven naar onafhankelijkheid steunen, sleepten Russische soldaten uit hun voertuigen en staken de tanks in brand. "Dat is allemaal gebeurd met de wetenschap van de Ingoesjische leiders en met de hulp van de elitetroepen van het ministerie van Binnenlandse Zaken die het vuur openden op Russische dienstplichtigen."

President Roeslan Ausjev van de naburige deelrepubliek Ingoesjië zegde eerder Doedajev steun toe tegen de Russische interventiemacht. Ausjev protesteerde bij Moskou tegen de inval via zijn land. Zondag vielen volgens hem vier doden toen Ingoesjen, die etnisch verwant zijn aan de Tsjetsjenen, poogden Russische tanks tegen te houden. Ook bij de grens tussen Tsjetsjenië en Dagestan was het tot incidenten gekomen. Dagestaanse burgers, in het bezit van wapens uit Tsjetsjenië, overmeesterden hier 46 Russische soldaten die de route naar de Tsjetsjeense hoofdstad Grozny wilden afsluiten. De opstandelingen namen ook vier Russische tanks in beslag.

Amerikaans-Caribische regeringsleiders eensgezind

■ *MIAMI - De bejaarde Joaquin Balaguer (tweede van rechts) was ook op de Panamerikaans-Caribische top aanwezig. De nagenoeg blinde president van de Dominicaanse Republiek werd geholpen door zijn Amerikaanse ambtgenoot Bill Clinton (rechts) en een Dominicaanse officier om zijn plaats in te nemen op het podium voor de groepsfoto.*
(AFP-satellietfoto)

Rusland zet troepen in tegen Tsjetsjeense separatisten:

Overleg van vandaag is de laatste kans

MOSKOU - Rusland en Tsjetsjenië zijn het niet eens over de inhoud van de besprekingen die zij in de loop van maandag zouden houden. Het onderhoud wordt gezien als de laatste kans een bloedbad te voorkomen na de invasie van Russische troepen in de Kaukasische republiek zondag.

De Tsjetsjeense vice-president Zelimchan Jandarbijev heeft gezegd dat zijn delegatie wil praten over de opheffing van de economische blokkade door Moskou en de ontwapening van de oppositie tegen het bewind in Grozny. Het overleg moet maandagmiddag plaatshebben in de Noordossetische hoofdstad Vladikavkaz.

De Russische president Jeltsin heeft echter herhaald dat alle gewapende eenheden, ook die van de Tsjetsjeense president Dzjochar Doedajev, voor 15 december moeten zijn ontwapend. Ook wil Moskou dat de pro-Russische oppositie aan het overleg meedoet. Doedajev weigert met de oppositie te praten. Hij wil alleen rechtstreeks met Moskou onderhandelen.

Jeltsin verklaarde zondag voor de televisie dat de interventie bedoeld was om 'een politieke oplossing' te vinden. De actie was volgens hem noodzakelijk omdat de eenheid van Rusland in gevaar was. Doedajev toonde zich zondag bereid tot onderhandelingen. "Om het leven van mensen te redden, willen we nog eenmaal proberen een grote oorlog in de Kaukasus te verhinderen", zei zijn woordvoerder.

De delegatie van Tsjetsjenië telt negen onderhandelaars. Timur Gasioenov, het hoofd van de Tsjetsjeense olieindustrie, zei dat de onderhandelingen mogelijk enkele dagen in beslag nemen. "Ik denk niet dat alle vraagstukken in één dag worden opgelost. We zouden een week kunnen blijven om alle problemen op te lossen. Als sommige kwesties buiten onze bevoegdheid vallen, sturen we een andere delegatie."

■ *TSJETSJENIE - Een kolonne Russische troepen met onder meer luchtafweerkanonnen op weg naar de Tsjetsjeense hoofdstad Grozny. De foto werd genomen op ongeveer vijftig kilometer van Grozny. Het konvooi bestond uit minstens tweehonderd bewapende voertuigen.*
(AFP-satellietfoto)

Russische troepen op weg naar Tsjetsjeense hoofdstad Grozny

Lawine verrast bergwandelaars: vier doden

APPENZELL - Een sneeuwlawine in oost-Zwitserland heeft zondag tien bergwandelaars bedolven. Zes van hen wisten zich te bevrijden, drie mannen en een vrouw slaagden daar niet in. Reddingswerkers hebben hun lichamen uitgegraven, aldus de politie. Het ongeluk gebeurde op de helling van de 2500 meter hoge berg Saentis.

Vliegtuig gestolen bij Aeroclub

Sportvliegtuig neergestort, vier inzittenden omgekomen

WILEMSTAD — Een Cessna-sportvliegtuig met vier inzittenden aan boord is vanochtend neergestort te Noordpunt. Alle vier inzittenden kwamen om het leven. Het viertal had het vliegtuig gestolen op de Aeroclub en verkeerde onder invloed van alcohol. De piloot had geen brevet. De slachtoffers zijn piloot Leo Muller, Jeffrey Willekes, Johan Thodé en het meisje Fausiã.

Zes personen bevonden zich in de ochtenduren in een nachtclub te Saliña toen ze besloten op avontuur te gaan. Het zestal reed naar de Aeroclub waar tegen vier uur in de ochtend een vliegtuig werd gestolen. De deur van een sportvliegtuig werd geforceerd, maar op het laatste moment besloten twee van hen op de begane grond te blijven. Volgens hun verklaringen waren alle inzittenden onder invloed van drank.

De piloot had enige vlieglessen gevolgd, maar beschikte niet over een brevet. Volgens Curinta vroeg de piloot omstreeks kwart voor vier toestemming voor een trainingsvlucht, hetgeen ook toegekend werd. De Cessna 172, eigendom van de Aeroclub, steeg op en maakte vervolgens een *touch and go*, een procedure waarbij het vliegtuig landt, in aanraking komt met de landingsbaan en vervolgens weer opstijgt. De verkeerstoren vroeg de piloot toen of hij wel bevoegd was voor het uitvoeren van de vlucht, hetgeen door de betrokken piloot werd bevestigd.

Om tien voor zes werd door de betrokken piloot toestemming gevraagd en verkregen om te landen. Toen er geen vliegtuig in zicht kwam sloeg de verkeersleider 'groot alarm'. Een vliegtuig van de Koninklijke Marine ging onmiddellijk de lucht in en zocht gedurende veertig minuten op lage hoogte de zee en de kust af. Vervolgens werd op verzoek van de luchthaven ook Pelican Air ingeschakeld. Politie en luchthavenpersoneel waren toen reeds geruime tijd bezig met de zoekactie.

Tegen kwart over tien kreeg de politie bericht dat er wrakstukken van een vliegtuig waren gesignaleerd te Noordpunt. Het vliegtuig was ter hoogte van de Watamula vuurtoren tegen de rotsen gevlogen. Een gedeelte van het vliegtuig was teruggevallen in zee. Het vliegtuig is mogelijk met zijn neus tegen de rotsen opgevlogen. Het is niet in brand gevlogen. Wrakstukken waren over een groot gebied verspreid.

De lijken van twee van de inzittenden werden vanmorgen geborgen: de piloot en een 15-jarig meisje. De twee andere inzittenden worden nog vermist, alhoewel een stoffelijk overschot wel werd gesignaleerd in zee. De politie wilde vanmorgen de namen van de slachtoffers nog niet vrijgeven.

De oorzaak van de vliegramp is nog niet bekend. Voor zover bekend is het de vierde keer dat een vliegtuig van de Aeroclub is neergestort. Tijdens een vliegshow enkele jaren geleden kwam een ervaren piloot om het leven en een twintigtal jaren geleden stortte een vliegtuig neer te Seri Domi waarbij de twee inzittenden omkwamen. In 1975 storte een vliegtuig neer tijdens dragraces te Koraal Tabak. Beide inzittenden verloren het leven.

Het vanmorgen neergestorte vliegtuig is in de ochtend gesignaleerd boven verschillende wijken van Curaçao waar het vliegtuig erg laag en op onverantwoordelijke wijze overvloog.

Toetreden Oostbloklanden gebeurt geleidelijk:

EU-top: Blauwhelmen blijven in Bosnië

ESSEN - De staats- en regeringsleiders van de Europese Unie hebben tijdens hun tweedaagse topconferentie in de Duitse industriestad Essen overeenstemming bereikt over het handhaven van VN-troepen in Bosnië, over een geleidelijke toetreding van Oosteuropese landen tot de Unie, over de strijd tegen de misdaad en tegen de werkloosheid.

De politieke leiders werden het er verder over eens dat grote openbare werken (op het gebied van transport, communicatie en energie) extra gestimuleerd moeten worden, dat het vredesproces in Noord-Ierland financiële steun verdient en dat er ook meer aandacht moet komen voor de landen rond de Middellandse Zee. Een dreigend conflict over Spaanse visserijrechten, waardoor de aanstaande toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden in het gedrang kon komen, werd tijdens de top bezworen. De Serviërs kregen verbaal de volle laag en hetzelfde gold voor Turkije, dat werd gekapitteld over de veroordeling van Koerdische politici tot lange gevangenisstraffen.

Onenigheid bleef bestaan over de totstandkoming van een douane-unie met Turkije, die volgend jaar zou moeten ingaan. De Griekse regering blokkeerde deze handelsovereenkomst met het land, dat al dertig jaar geleden te kennen gaf bij de Europese Gemeenschap te willen horen.

Delors: Niet kandidaat Franse presidentschap

PARIJS - De vertrekkende voorzitter van de Europese Commissie, Jacques Delors, heeft zondagavond op de Franse televisie verklaard dat hij zich niet kandidaat zal stellen voor de Franse presidentsverkiezingen.

VN verlamd in Bosnië: geen brandstof

SARAJEVO - De VN-vredesmacht in Bosnië kan bijna niets meer uitrichten door het brandstofgebrek dat is ontstaan als gevolg van de Servische blokkades van konvooien met brandstof.

Om de nog resterende voorraden zo min mogelijk aan te spreken, zijn alle niet-noodzakelijke bewegingen stopgezet, zo zei een VN-woordvoerder maandag in Sarajevo. De Serviërs hebben al weekenlang geen brandstof meer toegelaten, zodat de Blauwhelmen in de moslimenclaves nagenoeg zonder diesel zitten voor hun voertuigen. De dieselvoorraad is nijpend geworden nadat de Serviërs zaterdag een Deens konvooi met brandstof in beslag hadden genomen. UNprofor heeft de brandstof, met name diesel, gerantsoeneerd. Humanitaire operaties zijn nagenoeg onmogelijk geworden. Zo levert UNprofor geen bescherming meer aan reparatie-eenheden en aan het transport van burgerpersoneel van de VN.

Nooduitgangen op slot

Arrestaties na brand in Chinese bioscoop

PEKING - De plaatsvervangend directeur van de Chinese bioscoop waar donderdag bij een brand 325 mensen om het leven kwamen, is aangehouden. Dat heeft de Chinese radio maandag gemeld.

De radio meldde dat Khader Abulaiti 'een zware verantwoordelijkheid voor de tragedie' in de stad Karamay in het noordwesten van het land draagt. Het aantal slachtoffers was zo hoog omdat de nooduitgangen van de bioscoop op slot zaten. Volgens de meeste recente berichten zijn 288 scholieren om het leven gekomen in de Vriendschapshal-bioscoop; de overige 37 slachtoffers waren ouders en leraren.

Miami-top besluit tot veelomvattende samenwerking:

Amerika's zetten vaart achter vrijhandelszone

MIAMI - In het jaar 2005 moet de vrijhandelszone tussen de landen van Noord-, Midden- en Zuid-Amerika een feit zijn. De gesprekken hiervoor gaan in januari van start, zo zijn de 34 Amerikaanse regeringsleiders en staatshoofden tijdens hun driedaagse topontmoeting in Miami overeengekomen. De landen willen nog voor de eeuwwisseling duidelijk vooruitgang in hun onderhandelingen hebben geboekt.

In het handelsverdrag willen de landen afspraken maken over verlaging van invoerrechten, over een groei van de handel in goederen, dienstverlening en landbouwprodukten, over bescherming van het intellectueel eigendom en ook over de rechten van werknemers.

"De vrijhandelszone moet de 850 miljoen inwoners vooral meer banen, inkomsten en een betere levensstandaard brengen", beloofde gastheer Bill Clinton. De president van de Verenigde Staten verwacht dat de vrijhandelszone voor zijn land een verdubbeling van de export naar Latijns Amerika betekent, wat een miljoen nieuwe banen oplevert.

VERSTERKEN

Het samenwerkingsverband moet ook dienen om de democratieën in het continent te versterken en om vraagstukken als terrorisme, corruptie, het milieu, het drugsverkeer en het witwassen van zwart geld aan te pakken. De landen kwamen onder meer overeen dat loodhoudende benzine in het jaar 2000 op het hele continent verboden is. Deze brandstof is nu al in de VS niet toegestaan.

De regeringsleiders en staatshoofden bereikten ook een akkoord over een gecoördineerde aanpak van het drugsprobleem en de bestrijding van financiële transacties waarmee criminelen zwart geld proberen wit te wassen. Vooral tussen de VS, waar drugsgebruik een doorn in het oog van veel Amerikanen is, en een aantal Zuidamerikaanse landen, waar vele telers economisch afhankelijk zijn van de verbouw van drugsplanten, bestaan sinds jaren verschil van mening over de oplossing van deze problemen.

Zolang de vrijhandelszone van Alaska tot Vuurland nog niet in werking is getreden, breiden de landen de reeds bestaande handelsverdragen uit. Begin dit jaar trad het Noordamerikaanse handelsblok, NAFTA, van Canada, de VS en Mexico in werking terwijl in Zuid-Amerika een aantal landen is verenigd in Mercosur. De Nafta-landen nodigden zondag Chili uit lid te worden.

Het enige Amerikaanse land dat niet aan de topontmoeting deelnam was Cuba. Dat is geen democratie, zo oordeelden de VS. Clinton sprak evenwel de hoop uit dat bij de volgende bijeenkomst van Amerikaanse landen, in 1996 in Bolivia, "een vrij en democratisch Cuba" van de partij is. In Miami demonstreerden zaterdag ongeveer honderdduizend Cubanen tegen het communistische regime van Fidel Castro.

■ WILLEMSTAD — *Enkele honderden mensen hebben zondagmiddag deelgenomen aan de processie van het Waaigat naar de berg Ararat.*

Op de berg werd een pontificale mis opgedragen door bisschop Ellis. De plechtigheden waren ter herdenking van het feit dat Curaçao veertig jaar geleden werd toegewijd aan de Onbevlekte Ontvangenis. Het beeld dat daaraan herinnert, staat op Ararat.

Voor meer lokaal nieuws zie pagina's 9 en 11

Conventie Democraten bij 50-jarig bestaan:

"Sterk punt van de DP is toegankelijkheid"

WILLEMSTAD — De Democratische Partij kenmerkt zich door grote evenwichtigheid. Zij heeft mensen van alle ideologieën in haar rijen mogen begroeten en uiteraard weer zien vertrekken. Dat zei partijleider Raymond Bentoera op een buitengewone partij-conventie ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de partij. Ook de vice-voorzitter van de DP Abel Arrindell memoreerde in het Holiday Beach Hotel enkele hoogtepunten. De strijd was groot, maar de DP heeft niet gediscrimineerd. Haar sterke punt is altijd haar toegankelijkheid voor iedereen geweest. Conventie-voorzitster Clorinda Hernandez sloot zich hierbij aan. 'De vrijheid van het individu staat bij ons centraal", zei ze.

Voor Bentoera is het een uitgemaakte zaak. Meer dan alle andere politieke partijen is de DP bij uitstek de organisatie geweest die het volk reële alternatieven heeft geboden. Tijdens haar langdurige regeerperiodes (meer dan vijftien jaar) heeft ze weerstand geboden tegen irreële krachten die gouden bergen beloofden zonder deze te kunnen verwezenlijken.

Deze zogenaamde socialisten hebben nu hun gedrag en theorieën danig gewijzigd, aldus Bentoera. 'Maar we kunnen niet stil blijven staan bij het verleden en moeten een blik vooruit werpen."

Volgens hem zijn de tijden behalve veranderd, ook verslechterd. "We moeten proberen de waarden en normen te herstellen", aldus Bentoera. Hij deed een voorstel om een open nationale dialoog over waarden en normen en ontwikkelingen in de maatschappij voor te bereiden. De partijleider brak tevens een lans voor het bestrijden van criminaliteit, het verbale geweld dat welig tiert en alle andere dingen die mis zijn gegaan in de gemeenschap.

Daarnaast beloofde hij verbetering van de sociale nood van de armlastige bevolking. Er staat dit deel van de bevolking een sociale vernieuwing te wachten. Bentoera somde een paar zaken op die zouden moeten bijdragen tot betere sociale voorzieningen en regelgeving, die in het kader van het Nieuw Beleid overigens meermalen werden aangekondigd.

EERSTE UUR

In zijn toespraak zei Arrindell dat dit heugelijke feit overschaduwd wordt door de ziekte van bestuurslid Boy Rozendal die nog in het buitenland verblijft voor medische behandeling. Arrindell benadrukte het belang van vrijheid in een gemeenschap. De DP werd vijftig jaar geleden, zoals dat vaak toe gaat, uit een kleine groep jongeren geboren. Hij noemde namen van de initiatiefnemers en mensen van 'het eerste uur', waaronder Pacho van Kampen, Ronchi Isa, A.D. Jonckheer, Baba Kibbelaar, Ciro Kroon, Van Maanen Covalius, Rosario, dr Gungu Maal, Nene Hueck, Medardo Marchena, Van der Linde Helmyr en anderen.

De partij heeft veel mijlpalen gekend: Ze heeft aanzetten gegeven voor de bloei van het toerisme en de bouw van volkswoningen. Een partij ook, die, naast grote victories, turbulente tijden heeft meegemaakt. Arrindell refereerde indirect naar het verloop binnen de partij. Maar hij is optimistisch: "Desondanks is de DP zich weer aan het herstellen en zal ze doorgaan tot het welzijn van de bevolking."

De ideologie die de DP bij haar oprichting op 8 december 1944 in haar statuten vastlegde, blijft volgens conventie-voorzitster Clorinda Hernandez, recht overeind staan. Veel van de rechten die de burger nu geniet werden tot stand gebracht door de DP. Het feit dat dr Efrain Jonckheer als statenlid in 1946 de eerste roep naar autonomie lanceerde, heeft zijn vruchten afgeworpen.

"Door het leveren van vaklieden"

Vakopleiding Bouw bindt strijd aan met informele bouwsector

WILLEMSTAD — De technische bijstand voor de bouwopleiding van het scholingsinstituut FEFFIK loopt ten einde. De Stichting Vakopleiding Bouw (SVB) heeft in samenwerking met FEFFIK de opleidingen voor timmerman, metselaar en schilder nieuw leven ingeblazen. De opleiding kan nu rekenen op de ondersteuning van vijftien bedrijven in de bouw. Dertig leerlingen zijn dit jaar met de nieuwe opleiding van start gegaan. De uitdaging: door het leveren van vaklui de strijd aan te binden met de informele sector, die 70 procent van de bouwactiviteiten voor haar rekening neemt.

De participatie van de bedrijven in de bouwsector bepaalt het succes van de *Sector di Edukashon den Konstrukshon (SEDUKON)*, zo meent coördinator Alvin Riley. Volgens hem heeft de technische bijstand van de SVB er vooral voor gezorgd dat de visie van de sector veranderd is. "In plaats dat wij dankbaar moeten zijn dat de bouwbedrijven onze leerlingen opnemen, zijn zij zich nu bewust van de noodzaak tot het ondersteunen van opleidingen in de bouw."

De steun blijft niet bij mooie woorden, maar de bedrijven dragen ook bij in de financiering van de opleidingen. Daarnaast hebben zij ook zitting in diverse onderwijscommissies (de begeleidingscommissie, de programmacommissie en de examencommissie) zodat de opleidingen goed aansluiten op de praktische wensen van de bedrijven, zo stelt Riley. Op dit moment zijn vijftien bedrijven actief betrokken bij Sedukon. Volgens de prognose kan dat aantal nog worden uitgebreid tot 20-25 bedrijven. Dan kunnen er per jaar zo'n honderd leerlingen de opleidingen volgen. Meer dan honderd kan de bouwsector niet verwerken, zo is uitgerekend. De komende 25 jaar zullen er 2500 vaklui in de bouw nodig zijn.

De informele sector, waar nog altijd meer dan de helft van de omzet in de bouw omgaat, zal het af moeten leggen tegen de kwaliteit die Sedukon gaat leveren. Riley heeft er vertrouwen in dat de klant liever kwaliteit ziet dan een slecht afgewerkt, maar goedkoper produkt. "Projectontwikkelaars stellen steeds hogere eisen. Dat er zoveel illegalen in de bouw werkzaam zijn, komt door het tekort aan vakmensen. Dan maakt kwaliteit noodgedwongen plaats voor kwantiteit."

Wouter Turpijn, directeur van de Stichting Vakopleidng Bouw Nederland, meent eveneens dat Sedukon zich zal onderscheiden door het leveren van kwaliteit."Daarnaast kun je denken aan regelgeving door de overheid, waarbij eisen gesteld worden aan bedrijven in de bouw. In Nederland bestaat er bij voorbeeld een erkenningsregeling voor bedrijven die met opgeleid personeel werken."

De belangstelling van leerlingen is groot, zo stelt Riley. Het leerlingwezen, waarbij de leerling vier dagen per week werkt en een dag lessen volgt, heeft zijn nut bewezen. De leerling heeft vanaf het begin dat hij bij een bedrijf werkt, al een inkomen.

Coffi wil beleid voor alleenstaande moeders

WILLEMSTAD — Het probleem van eenoudergezinnen begint op Curaçao steeds zorgwekkende vormen aan te nemen. In totaal kent Curaçao 38.993 moeders, waarvan 17.128 alleenstaand zijn. Een ongekend hoog percentage van 44 procent.

Wij kunnen dus zeggen dat naar alle waarschijnlijkheid één op de twee moeders volledig verantwoordelijk is voor de opvoeding van de kinderen. Gezamenlijk hebben de 17.128 vrouwen een totaal van 56.840 kinderen. Dit betekent dus dat 39 procent van alle kinderen geboren wordt in een eenoudergezin.

Drs Leonard Coffi, statenlid voor de PAR, heeft het probleem aan de kaak gesteld. In een brief aan minister van Ontwikkelingssamenwerking, Vrouwenzaken en Humanitaire Aangelegenheden, drs Edith Strauss-Marsera, heeft hij enkele vragen gesteld. Zo wil hij van de minister weten of zij bij het ontwikkelen van haar beleid rekening heeft gehouden met het fenomeen van eenouder-gezinnen. Verder wil hij van de bewindsvrouwe weten of de concrete invulling van haar beleid ten aanzien van eenoudergezinnen heeft plaatsgevonden en of er binnen dit beleid sprake is geweest van het scheppen van extra of nieuwe voorzieningen.

Eén van de grootste problemen waarmee eenoudergezinnen te kampen hebben is het probleem van professionele opvang van de kinderen na schooltijd. Vooral voor kinderen tussen de twaalf en zestien jaar zijn er geen of nauwelijks voorzieningen. Het aantal kinderen in deze leeftijdscategorie bedraagt op Curaçao 16.323 volgens de census van 1992. Statenlid Coffi wil van de minister weten of zij in het kader van de professionele opvang van kinderen plannen ontwikkeld heeft die een structurele benadering van deze problematiek omvatten.

Bij de eenoudergezinnen vervult de vrouw verschillende rollen, te weten moeder, kostwinner, hoofd van de huishouding, opvoeder en verzorger. Coffi vraagt zich af of de minister in haar beleid rekening heeft gehouden met de inherente taakverzwaring voor de vrouw.

Symposium doodstraf Amnesty International

Invoering van doodstraf stimuleert geweldspiraal

WILLEMSTAD — Het ontbreekt aan voldoende cijfermateriaal over de misdaad op Curaçao. Zeker wanneer de doodstraf ter sprake komt, zijn voldoende cijfers onontbeerlijk. Dat was een van de belangrijkste conclusies die afgelopen zaterdag werd getrokken op het door Amnesty International (AI) georganiseerde symposium 'De doodstraf, een optie?'. Bovendien neemt de doodstraf de oorzaken van criminaliteit niet weg. Dodelijke misdrijven zullen zelfs toenemen bij herintroductie van de doodstraf.

Terwijl in de Openbare Bibliotheek een discussie over de doodstraf plaatsvond aan de hand van teksten uit de bijbel (welke teksten zowel voor als tegen de doodstraf kunnen worden aangewend), namen in UNA-aula zo'n honderd personen deel aan de door AI georganiseerde lezing, workshop en paneldiscussies. Het merendeel van de aanwezigen was tegen de doodstraf. Het vlammende en met cijfers onderbouwde betoog tegen de doodstraf van prof dr Ezzat Fattah, criminoloog, kon de voorstanders van de doodstraf echter niet overtuigen. "Hang them all!", zei een van de deelnemers na afloop, doelend op criminelen. De doodstraf is gevaarlijk, want zij geeft een vals gevoel van veiligheid. In tegenstelling tot wat vaak gedacht wordt, gaat van de doodstraf ook helemaal geen preventieve werking uit. Voorstanders lieten zich door Fattah er niet van overtuigen, dat het veelgeroemde 'veilige Singapore' nooit met cijfers is onderbouwd en dat er zelfs aanwijzingen zijn voor het tegendeel.

In landen met de doodstraf neemt de geweldspiraal alleen maar toe volgens Fattah. "Juist in die landen is het voor de crimineel logischer alle mogelijke getuigen uit de weg te ruimen, dan de kans te lopen dat zij ooit tegen hem kunnen getuigen", aldus Fattah. Er vallen meer slachtoffers, in plaats van minder.

MARTELEN

De van oorsprong Egyptische officier van justitie, thans criminoloog in Canada, heeft de afgelopen dertig jaar het verschijnsel doodstraf onderzocht. En bestreden. "Hoe kun je tegen martelen en toch voor de doodstraf zijn?" Het toepassen van de doodstraf maakt het kwaad ook alleen maar erger. "De staat verlaagt zich dan tot het niveau van de moordenaar. Het zegt: doden mag." En het leed van de nabestaanden van het slachtoffer wordt vermeerderd met het leed van de nabestaanden van de veroordeelde.

Boosheid, angst, wraakgevoelens zijn begrijpelijke reacties op ernstige misdrijven, erkent Fattah. Maar geen enkele straf doet de gepleegde misdaad verdwijnen. De doodstraf is niets anders dan het uitoefenen van wraak. "Wraakgevoelens verzwakken een gemeenschap. En een beschaving kenmerkt zich juist door beheersing van emoties. Bovendien bevindt men zich op een hellend vlak, wanneer men meent dat sommige individuen niet verder zouden mogen leven. De geschiedenis leert, dat de categorie 'ongewenste elementen' altijd kan worden uitgebreid." Fattah doelde op personen die wegens hun ras, nationaliteit, geloof, sexualiteit of politieke overtuiging worden vervolgd.

Het argument van de kosten van het levenslang opsluiten van veroordeelden versus de 'goedkopere' doodstraf, gaat ook al niet op. De eindeloze gerechtelijke procedures die moeten voorkomen dat een onschuldige wordt veroordeeld, kosten meer dan het levenslang opsluiten van iemand. Bovendien leidt de invoering van de doodstraf er juist vaker toe dat criminelen op vrije voeten komen. De ervaring elders leert, dat er vaker een beroep wordt gedaan op het krankzinnig verklaren van betrokkenen (een 'patiënt' kun je niet ter dood brengen).

RECHTSDWALING

Panelleden mr Stüger, prof dr Paula en drs Martis brachten nog een aantal andere argumenten naar voren. Paula wees er op dat het nog steeds voorkomt dat onschuldigen worden veroordeeld tot gevangenisstraf. Stüger wees op het gevaar dat de politie, onder druk van de publieke opinie, geneigd zal zijn ontlastend materiaal voor een verdachte over het hoofd te zien. En sociologe Martis herinnerde eraan, dat de doodstraf de oorzaken van de criminaliteit niet wegneemt. De aanwezigen (waarvan de middenklasse was oververtegenwoordigd) bogen zich vervolgens over vragen als 'welk signaal geef je met de doodstraf aan de gemeenschap?', 'is de doodstraf in strijd met de Rechten van de Mens?', en 'is doodstraf het antwoord op stijgende criminaliteit?'.

"Nee, dat is het niet", vond de meerderheid van de aanwezigen. "De oorzaken moeten worden aangepakt: onderwijs, opvoeding, te grote inkomensverschillen." Fattah: "Is mensen doodmaken de juiste manier om sociale en persoonlijke conflicten op te lossen? Doodstraf is als een asperientje: het neemt de oorzaak van de hoofdpijn niet weg."

Anthony Godett:

'Meer huizen voor minima'

WILLEMSTAD — Naar de mening van de FOL-leider Anthony Godett voert de FKP een 'falend beleid'. Degenen die de FKP als middenstand aanduidt kunnen de woningen die te St. Michiel gebouwd worden, niet betalen.

Godett heeft zijn bezorgdheid hierover geuit tijdens de begrotingsbehandeling en stuurde ook een brief naar deze woningbouwstichting. Hem is namelijk ter ore gekomen dat het FKP-bestuur valse verwachtingen bij de mensen wekt door hen op de wachtlijst te plaatsen, terwijl daarna blijkt dat hun inkomen niet toereikend is.

Het probleem zit volgens hem in het feit dat werknemers met een loon van tussen de f 1500,- en f 2000,- ook aangeduid worden als modaal. Dit is niet juist, volgens hem. Iedereen die tot f 2.000,- per maand verdient behoort tot de minima en kan derhalve geen huur van boven de f 1000,- betalen. Soms lukt het de bovengenoemde categorie in de particuliere sector aan een woning te komen. Maar ook dat gaat uiterst moeizaam, aldus Godett.

Schrijnender vindt hij de situatie van de echte minima die het minimumloon hebben of van een uitkering moeten leven. Voor deze groep is er praktisch geen woning beschikbaar. Daarom vindt de politicus dat de FKP een slagvaardig beleid moet gaan voeren en goedkope woningen bouwen.

Sixto Wallé:

Mendes kanshebber campagneleider PNP

WILLEMSTAD — Volgens PNP-voorzitter Sixto Wallé is Eduardo Mendes de Gouveia niet benaderd voor de functie van campagneleider. "Die berichten zijn uit de lucht gegrepen", aldus Wallé. Hij zwakt het voorgaande desalniettemin af: "De kans is natuurlijk vrij groot dat Mendes de Gouveia wel gevraagd wordt, maar dat is de verantwoordelijkheid van partijleider Suzanne Römer."

"Als ik moet afgaan op de positieve manier waarop hij tijdens vorige verkiezingscampagnes heeft gefunctioneerd, ben ik geneigd ja te zeggen." De beslissing wordt binnenkort genomen. Of dat echter vóór het PNP-congres van zondag 18 december gebeurt, is nog niet bekend. De procedure die gevolgd wordt is eenvoudig: na evaluatie van de kandidaat wordt deze benaderd met de betreffende vraag.

Vraag is echter of Mendes de Gouveia wel bereid is campagneleider te worden, gezien zijn recente verklaringen het politieke voortouw wat losser te gaan hanteren. Bij de vorige verkiezingscampagne fungeerde het nu afgetreden partijlid Wilfred Lodowika als campagneleider.

Volgens Wallé lopen de media de laatste tijd nogal 'vooruit' op tal van onderwerpen betreffende de PNP. Uit de kranten heeft hij moeten vernemen dat de PNP 'vergevorderde' gesprekken met de partijleider van de SI George Hueck zou hebben gevoerd, terwijl er geen enkel gesprek over een mogelijke samenwerking heeft plaatsgevonden.

Zoals bekend zullen op het congres, naast interne zaken, de statuten van de nu 46-jarige partij aangepast worden. De reorganisatie in de PNP begint na een tijd van moeilijkheden en nu daadwerkelijk op gang te komen, verklaarde Wallé. Hij verwacht dan ook dat het tijdelijke bestuur binnen afzienbare tijd haar functie zal neerleggen en plaats zal maken voor een definitief bestuur. Wallé zal zich weer beschikbaar stellen. Welke functie hij in het bestuur gaat bekleden is niet zo belangrijk, vindt hij, "als hij maar kan bijdragen tot de groei van de partij."

■*WILLEMSTAD —Het Vrijwilligers Korps Curaçao heeft zaterdag zes jeeps ter beschikking gekregen. Bij de overdracht zei minister van Justitie, Atacho, te hopen dat het VKC en de politie in staat zullen zijn het gevoel van veiligheid bij de bevolking terug te geven. De zichtbaarheid van VKC en politie kan daaraan bijdragen.*

Het is de bedoeling om de patrouilles in de wijken te intensiveren. De VKC zal daar met de zes volledig ingerichte jeeps aan meedoen. Na de officiële overdracht op het Wilhelminaplein maakte het VKC zijn traditionele mars door de stad.

Wat kost een vrije dag?

WILLEMSTAD —Wat kost een vrije dag op Curaçao? De Kamer van Koophandel heeft het laten uitrekenen: afhankelijk van de sector loopt het bedrag op van 300.000 gulden tot ettelijke miljoenen.

Uitgaande van 260 werkdagen per jaar en een bruto nationaal produkt geschat op bijna drie miljard in 1993, verdient de werkende bevolking op Curaçao gemiddeld 11,5 miljoen per dag. Dat laatste bedrag gaat dus verloren als iedereen zou besluiten om een dag thuis te blijven.

Bij de overheid, die in 1993 20% uitmaakt van het bruto nationaal produkt, kost een improductieve dag 2,3 miljoen gulden, ongeveer even veel als in de detailhandel (2,5 miljoen) en in de financiële en zakenwereld (2,7 miljoen). In het ziekenhuiswezen zou een vrije dag op 300.000 gulden komen.

Na elf uur 'zwoegen'

Citro en Pussycat redden gekapseisde vissersboot

WILLEMSTAD — Tijdens een spectaculaire reddingsactie is het de Citro gelukt om in samenwerking met de KTK en de vissersboot Pasito twee bemanningsleden van een gekapseisde boot te redden. De gezonken boot werd na elf uur zwoegen in een ruwe zee gesleept naar de Fuikbaai.

Aan het eind van de ochtend kwam bij Citro een melding binnen dat een boot ten noordoosten van Curaçao gekapseisd was. Twee mannen waren met een elf meter lange vissersboot aan het vissen toen zij problemen kregen met de ruwe zee. De boot begon hevig te schommelen als gevolg waarvan twee tonnen met gasoil naar één kant schoven. Het schip kapseisde onmiddellijk.

Een kleine vissersboot, Pasito, die zich in de buurt bevond waarschuwde Citro meteen en deze voer met twee schepen direct uit. De Citro-1 was vrij snel ter plaatse en de bemanning werd opgepikt.

De Cornelis Zwaan, een sleepboot die Citro in bruikleen heeft gekregen van Nederland, was inmiddels vanuit Parera vertrokken naar de plek des onheils.

Alhoewel de bemanning veilig was probeerde Citro ook het schip te redden "Het leek een onmogelijke taak", aldus Curd Evertsz van de Citro. "De zee ter plaatse was erg ruw. Twee keer braken de lijnen."

Na elf uur zwoegen lukte het de Citro om in nauwe samenwerking met de sleepboot Pussycat van KTK de ondersteboven liggende en geheel met water gevulde boot naar de Fuikbaai te slepen. Pas tegen middernacht loodste Pussycat de gezonken boot en de Citro-sleepboot in het pikdonker de Fuikbaai binnen.

Opnieuw puik werk van de vrijwilligers van Curaçao, die voor hun reddingswerk niet betaald worden. Deze jongens doen het uit pure toewijding en zetten hun leven vaak in de waagschaal. Veel zeelieden hebben hun leven te danken aan Citro.

Betrian: "Kritiek gelogenstraft door feiten"

Jaarrekening 1993 sluit af met 38 miljoen tekort

WILLEMSTAD — De jaarrekening van het eilandgebied Curaçao over het jaar 1993, die de werkelijke cijfers over het betreffende begrotingsjaar weergeeft, laat zien dat het begrote tekort van 100 miljoen gulden is teruggebracht tot 38 miljoen gulden. De jaarrekening van 1992 werd afgesloten met een tekort van 104 miljoen gulden.

Dat maakte gezaghebber Stanley Betrian afgelopen week bekend. Betrian zei het jammer te vinden dat uit diverse hoeken van de samenleving negatieve geluiden worden geventileerd over het begrotingstekort van het eilandgebied. Dat is voor 1995 beraamd op 114 miljoen gulden. De conclusie die daar, onder meer door Centrale Bank-directeur Tromp, uit wordt getrokken is dat het Nieuw Beleid een zoden aan de dijk zet.

Volgens Betrian, tot voor enkele maanden geleden gedeputeerde van Financiën, tonen de werkelijke cijfers aan dat er wel degelijk resultaat is bereikt. "De kritiek wordt gelogenstraft door de feiten als we naar het werkelijke resultaat kijken." En hij vervolgt: "We moeten ons wel realiseren dat schulden niet in één jaar tijd tot het verleden behoren. We hebben onder meer de APNA-schuld geconsolideerd. Dat betekent dat we elke maand geld afdragen aan het pensioenfonds." De voormalig gedeputeerde van Financiën zei verder dat de tekorten een fluctuerend beeld geven. "Maar al met al is een dalende lijn van de tekorten te bespeuren."

Niet alleen de Centrale Bank maakt zich zorgen over het tekort van 114 miljoen gulden. Ook de PAR ziet donkere wolken aankomen en concludeert zelfs dat het eilandgebied de weg van het Nieuw Beleid aan het verlaten is. "Betrian ging naar Nederland met het meerjarenplan en wist daardoor een inmenging van Nederland in het financieel beleid te voorkomen. Met welke argumenten gaat de huidige gedeputeerde, Arrendell, het afwijken van de ingeslagen route verantwoorden", vraagt Nathaly Mau Asam zich af.

De woordvoerder van de PAR roept het oorspronkelijk plan van het Nieuw Beleid in herinnering. Jaarlijks zou het aanvangstekort van 100 miljoen gulden met 20 miljoen gedrukt worden, waardoor uiteindelijk in 1998 een sluitende begroting uit de bus zou kunnen rollen. Dankzij een inhaalslag bij het innen van belastingen zal het tekort van 1994, voor zover bekend, op 77 miljoen gulden uitkomen. Met een begroot tekort van 114 miljoen voor 1995 lijkt derhalve de eerder gekozen koers verlaten, aldus de PAR-woordvoerder.

Arrendell zei hierover dat de stijging van het tekort met name op de kapitaaldienst heeft plaatsgevonden, omdat een additioneel bedrag van 25 miljoen is uitgetrokken om het achterstallig onderhoud van overheidsgebouwen, wegen en riolen en dergelijke aan te pakken. "Dat onderhoud uitstellen zou ons uiteindelijk duurder komen te staan", aldus de gedeputeerde. "Nu kunnen we een dak nog repareren. Over een jaar moet er een geheel nieuw dak aangebracht worden."

Tijdens de behandeling van de begroting in de eilandsraad bestond overigens grote weerstand tegen inkomstenverhogende maatregelen, die de portemonnee van de burger aantasten. Zo werd de verhoging van de motorrijtuigenbelasting met 10 procent voor komend jaar afgestemd door de raad. De gedeputeerde van Financiën hoopte hiermee 2 miljoen extra aan inkomsten binnen te halen. Met name de oppositiepartijen in de raad hebben ook steeds fel geprotesteerd tegen de inhaalslag bij de inning van belastingen. De oppositie heeft bovendien aangedrongen op een indexering van de onderstandsuitkeringen met 14 procent. Door de zittende partijen wordt dit uitgelegd 'in het kader van de komende verkiezingen'.

Elf licht gewonden bij twee zware aanrijdingen

WILLEMSTAD — Twee zware aanrijdingen leverden het afgelopen weekeinde elf licht gewonden op. Een verkeerde inhaalmanoeuvre en te hoge snelheid waren de oorzaak van beide ongevallen.

Ter hoogte van Flip te Bandabou botsten gistermiddag omstreeks half één twee personenwagens frontaal op elkaar. De bestuurder van één van de wagens die in de richting van Santa Cruz reed haalde een auto in en botste frontaal op een wagen die uit de tegenovergestelde richting kwam.

Negen personen raakten hierbij gewond. De 25-jarige bestuurder van de wagen die de foute inhaalmanoeuvre inzette, liep een verwonding op aan zijn kaak. Een 27-jarige mede-inzittende liep een kaakfractuur op. Bij het ongeluk waren ook drie kinderen betrokken, allen drie jaar oud. Zij liepen snijwonden aan het hoofd op. Een vijfjarige jongen klaagde over hoofdpijn. Twee 27-jarige vrouwen liepen blauwe plekken op aan hals, knie, gezicht en benen.

Na behandeling in de polikliniek konden de meeste slachtoffers huiswaarts keren. Slechts de man met de kaakfractuur werd in het ziekenhuis opgenomen.

Ter hoogte van Toko San Pedro vond gisteravond omstreeks tien uur ook een ernstig ongeluk plaats. De bestuurder van één van de wagens reed met te hoge snelheid richting Bonam. Hij kon daardoor niet tijdig stoppen voor een langzamer rijdende auto. Hij week scherp uit naar links en botste daarbij tegen een personenauto die uit de tegenovergestelde richting kwam.

Zoals wel vaker voorkomt liep de bestuurder van de te hard rijdende wagen geen verwondingen op. De bestuurders van de andere wagen kwamen er minder goed van af. De 59-jarige bestuurder liep een ribbenfractuur op en klaagde over inwendige pijnen. Hij werd na behandeling in de polikliniek in het ziekenhuis opgenomen. De mede-inzittende, een 58-jarige vrouw klaagde over pijn aan nek, armen en hoofd, maar kon na behandeling huiswaarts keren.

Kerstmarkt op Julianaplein

WILLEMSTAD —Op het Julianaplein/Plasa Horacio Hoyer wordt zondag de eerste Kerstmarkt gehouden van 10.00 tot 19.00 uur. Er zullen allerlei met de hand gemaakte artikelen te koop zijn, zoals glaswerk, borden, tafelkleden, bloemenmanden, allemaal in Kerstsfeer. De organisatie heeft 64 inschrijvingen gekregen.

Verder treden artiesten op als Pachi Damon, Tony Sherman en aguinaldogroepen.

"Verkorte procedure"

CFW: referendum niet langer van deze tijd

WILLEMSTAD —De vakbond CFW wil een verkorte procedure voor representatie van vakbonden in bedrijven. Een resolutie daartoe werd op een recentelijk gehouden congres aangenomen. Volgens CFW vice-voorzitter Hein van Sichem moet de werkgever de vakbond in zijn bedrijf accepteren wanneer 30 % van de werknemers vóór stemt. Het vereiste percentage van vijftig plus één vindt Van Sichem schromelijk overdreven; 'In andere landen hanteert men gewoon een derde meerderheid'.

Het houden van een referendum binnen de bedrijven, zal hierdoor over-bodig zijn, meent de vice voorzitter. Hij vindt voorts dat de discussie over het wel of niet houden van een referendum allang gevoerd had moeten worden. Als de vakbond kan aantonen dat ze de absolute meerderheid heeft, moet ze meteen erkenning krijgen. De volgende stap zal dan moeten zijn de werkgever 'verplichten' met de werknemersorganisatie om de tafel te gaan en cao-onderhandelingen te beginnen.

Naast deze wijziging pleit de CFW eveneens voor korte cao-onderhandelingen. Die zouden niet meer dan een jaar in beslag mogen nemen. Het CFW-bestuur heeft bovendien het voorstel gedaan om een soort certificaat aan de vakbond toe te kennen. Deze moet een geldigheidsduur hebben van maximaal tweeëneenhalf jaar. Van Sichem bracht naar voren dat het niet toevallig is dat de kwestie van het referendum de laatste dagen een heet hangijzer is. 'De gebeurtenis bij een autohuurbedrijf heeft de discussie immers weer doen oplaaien'. De vakbondsleider is dan ook van mening dat de huidige wetgeving over het organiseren van werknemers grote hiaten vertoont. 'Hierdoor wordt het ondernemers makkelijk gemaakt om de voorgeschreven regels te overtreden. Volgens hem worden in tal van bedrijven taktieken toegepast om werknemers buiten de vakbond te houden, zoals het plotseling verhogen van de lonen. Daarnaast gebeurt het nogal eens dat werkgevers weigeren voorschotten te verlenen of bankgaranties te tekenen. Ook moet er duidelijkheid komen over de positie van werknemers die via korte contracten werkzaam zijn en ook voor uitzendkrachten.

De minister van Arbeid en Sociale Zaken is inmiddels op de hoogte gebracht van de resolutie, terwijl ook de ILO (International Labour Organization) hiervan in kennis werd gesteld.

Foto Arte 1994

In het kader van het jaar van het gezin is in de Atrium Mall een foto-tentoonstelling te bezichtigen. Op de tweede verdieping zijn de witte panelen van de Carib Art-tentoonstelling van enkele weken geleden weer in gebruik genomen: ditmaal als achtergrond voor de bijna ontroerend mooie foto's van de expositie.

De Arubaan is geposeerd of ongeposeerd op de foto gezet, maar bij alle foto's komt duidelijk de genegenheid of liefde tot uitdrukking die tussen familie-leden bestaat: een hand op een schouder, een knuffel voor een kleinkind, even de hoofden tegen elkaar. De prachtige compositie van de in elkaar liggende handen die op de brochure is afgedrukt, is daarvan een voorbeeld.

Zowel beroeps- als amateurfotografen laten hun werk zien, dit zijn: Roberto Angela Osma, Greta Williams, Mies Jadunathmisier, Marcelo Werleman, David Kock, Marlene van Blarcum, Janine Flanegin en Alida Martinez. Laatstgenoemde valt erg uit de toon met haar werk, dat veel beter op een schilderijen-tentoonstelling uit zou komen. Op de achtermuur hangen namelijk foto's van schilderijen van Martinez. De abstrakte vormen van haar werk passen helemaal niet bij de momentopnamen van haar collega's.

De werkstukken zijn, in tegenstelling tot wat in de brochure staat vermeld, niet tot 6 januari 1995, maar tot 22 december aanstaande te bezichtigen in de Atrium Mall van 9 tot 8 uur 's avonds.

●HELEEN BONGERS

15 maanden voor 1 kilo heroïne

ORANJESTAD — De Amerikaanse A.R. werd veroordeeld tot 15 maanden gevangenisstraf voor het invoer van één kilo heroïne. Twee weken geleden luidde de eis van de officier van justitie drie jaar.

Zij wordt beschuldigd op 17 september jongstleden een kilo heroïne in haar bezit te hebben gehad. De zaak kwam aan het rollen toen de politie een tip kreeg dat twee jonge vrouwen verdovende middelen in hun appartement verborgen hadden. Uit het onderzoek bleek dat de vrouwen hun vertrekdatum naar de Verenigde Staten vervroegd hadden. Tijdens een inval werd de heroïne in een van de koffers gevonden.

Voor de rechter-commissaris verklaarde verdachte de schuld op zich te nemen aangezien haar vriendin een kind heeft en zij niet wil dat dit door de aanhouding van de moeder in problemen raakt. In Colombia werd hen gevraagd de drugs mee te nemen, hetgeen zij in eerste instantie weigerde. Op Aruba bracht een Colombiaan hen alsnog de drugs. Verdachte had besloten toch als koerierster op te treden omdat zij geld nodig had.

Nog geen besluit over grondbelasting

ORANJESTAD — "De aanslagen grondbelasting gaan in ieder geval omlaag", zo verklaart minister-president Henny Eman vanmorgen in gesprek met deze krant. Voor een definitief besluit over dé de hoogte van de grondbelasting verwijst Eman naar de vergadering van de ministerraad hierover die morgen plaatsvindt.

Enige weken geleden werden veel grond- en huiseigenaren opgeschrikt door een verhoogde aanslag grondbelasting over het jaar 1992. Deze aanslag was veel hoger dan normaal. In sommige gevallen wel vier keer zo hoog als anders. Tijdens de eerstvolgende persconferentie van de regering, op woensdag 30 november, adviseerde premier Eman het volgende: "Betaal géén grondbelasting".

De regering zou de problematiek gedurende de eerstvolgende bijeenkomst met de leden van het Integraal Financiën Overleg (IFO) op dinsdag 6 december bespreken. Daarna zou bekend worden wat er gaat gebeuren met de aanslagen grondbelasting. Na die vergadering van dinsdag verwees de regering echter naar de ministerraad van vrijdag 9 december.

Volgens de premier moest er namelijk gewacht worden op de cijfers van de inspectie der belastingen. Op basis daarvan zou de ministerraad vrijdag een beslissing hebben kunnen nemen. Er zouden twee alternatieven zijn: het bedrag dat men mag aftrekken van de getaxeerde bouwwaarde van een woning te verhogen van zestigduizend tot honderdduizend; of de zes promille van de bouwwaarde te verlagen met twee of drie promille.

Blijkbaar is men er vrijdag wederom niet uitgekomen, want de minister-president verwijst vanmorgen naar een nieuwe bijeenkomst van dinsdag. Eman: "Er moeten enkele technische puntjes uitgewerkt worden. De grondbelasting gaat in ieder geval omlaag."

In een exclusief vraaggesprek met de *Amigoe* zei de premier vrijdag dat een verhoogde grondbelasting helemaal niet past in het regeringsbeleid. Dat de minister van Financiën Armand Engelbrecht even verrast was als de meeste burgers, komt door de 'slechte overdracht' en omdat het overheidsapparaat nog niet helemaal onder controle is.

Voetbal:

Verlies Dakota

ORANJESTAD — RCA heeft in de semifinaleronde van de semiprofvoetbalcompetitie de leiding met 5 punten. Dit, nadat Dakota zondagmiddag met 3-1 verslagen werd.

RCA speelde een zeer goede eerste helft. Deze periode alleen bleek voldoende voor de overwinning van de tricoloren. In deze helft werden de drie RCA-doelpunten gescoord door Egbert Kock, Rafael Vanegas en Richard Jacobs.

Dakota, dat zijn eerste wedstrijd verloor, kon in de tweede etappe middels Ruben Sierra een tegenpunt maken.

In de tweede ontmoeting bleek Deportivo Nacional niet in staat een grote voorsprong in winst uit te drukken. De rust ging in met een 3-0 voorsprong voor Nacional op Bubali. In de tweede helft echter, was het de beurt aan Bubali om te scoren en Nacional op nul te houden. Bubali scoorde drie doelpunten en bepaalde daarmee de eindstand op een 3-3 gelijkspel.

Voor Nacional scoorden: Nel Christiaans, Rambo Flanegin en Olmedo Aranjo; voor Bubali: Jair Cathalina, Michael Tromp en Theo Ruiz. Na de eerste ronde, heeft RCA de leiding met 5 punten, gevolgd door Dakota 3 punten, Nacional en Bubali 2 punten.

ARUBA AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE:
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; za. gesloten.

TELEFOONS:
24333. Voor **spoedgevallen** na kantoortijd: **21639, 22316 en 24508. Pageboy** 127-0379.

FAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en **11141** (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

* * * * * * * *

ZOEKERTJES verschijnen op di. en vr. en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op za. Alleen zoekertjes, die op ma. en do. vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus di. en vr.) verschijnen.

* * * * * * * *

NACHTREGELING DOKTOREN
ma. t/m za. van 18.00-07.00 uur:
Oranjestad: dokter E.E. Laclé via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrale (115).
San Nicolas: dokter J. Tromp Centro Medico Dr. Rudi Engelbrecht (San Nicolas; tel.: 48833) of via Alarmcentrale (115).

* * * * * * * *

BOTICA
(nachtdienst)
Oduber, Caya Betico Croe 101 (Oranjestad). Tel.: 21780.

* * * * * * * *

STICHTING WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
Voor informatie in alle districten kan men van ma. t/m vr. tussen 11.00-12.00/15.30-16.30 uur bellen. Openingstijdenzuigelingenbureaus (volgens afspraak): Oranjestad (tel.: 23168): do. van 08.00-12.00 uur; Savaneta (tel.: 47020): do. van 08.00-12.00 uur; Noord (tel.: 73425): di. van 08.00-12.00 uur; San Nicolas (tel.: 45906): di. van 08.00-12.00 uur; Santa Cruz (tel.: 28288): di. van 08.00-11.00 uur en wo. van 08.0-12.00 uur; Dakota (tel.: 29008): wo. van 08.00-12.00 uur; Braziel (tel.: 48301): di. van 08.00-12.00 uur; Paradera (tel.: 25543): ma. van 08.00-12.00 uur.

* * * * * * * *

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. **Bel 37687.**

* * * * * * * *

HOME NURSING BUREAU ARUBA
Tel.: 34321.

* * * * * * * *

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van ma. t/m vr. van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3.

* * * * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel. 38989 (24 uur per dag).

* * * * * * * *

AIDS-HOTLINE
Tel. 23040/27352 (tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur).

* * * * * * * *

MADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van ma. tot en met vr. van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

* * * * * * * *

FUNDACION RESPETA MI
(stichting tegen seksueel misbruik van minderjarigen)
Spinozastraat 9 (Oranjestad). Tel.: 24433.

* * * * * * * *

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
Tel. 22318.

* * * * * * * *

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, **tel.: 21720.** Voor **spoedgevallen** buiten kantooruren tel.: 115.

* * * * * * * *

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
di avond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie **tel.: 24953.**

* * * * * * * *

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
Geopend van ma. t/m zo. van 16.00-18.30 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

* * * * * * * *

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Goletstraat 5-A, Oranjestad)
Aanvangstijden van de diensten: wo. en za. om 19.00 uur.

* * * * * * * *

FUNDACION DIABETICO ARUBANO
(J. Irausquinplein z/n, Oranjestad)
Voor informatie: **tel. 21215.**

* * * * * * * *

DINSDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden):** dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

* * * * * * * *

Vergadering tennisbond

ORANJESTAD — De Aruba Lawn Tennis Bond (ALTB) houdt op dinsdag 13 december haar Algemene Ledenvergadering op het Marlboro Tennis Park. De vergadering begint om 20:00 uur.

Alle clubs worden verzocht om één of meer vertegenwoordigers af te vaardigen naar deze vergadering, waarin nieuwe bestuursleden voor de bond gekozen zullen worden.

Trio al ruim een week voortvluchtig

ORANJESTAD — De drie personen, die vorige week maandag in de vroege ochtenduren uit het Korrektie Instituut Aruba (KIA) zijn ontsnapt, zijn na een week nog steeds voortvluchtig. Er wordt inmiddels ook geen speciale speurtocht gehouden naar José Mejía, Giovanni Velasco en Richard Daal.

Het gerucht in het weekeinde dat één van hen, Richard Daal, zichzelf zou hebben overgegeven, blijkt niet op waarheid te berusten. Tot en met vanmorgen was het trio nog altijd voortvluchtig.

Wel deed de moeder van Richard Daal, die daarvoor speciaal uit Curaçao is over gekomen, via radio, televisie en de kranten een beroep op haar zoon om zich over te geven. Zij doet dit met medewerking van de recherche. De moeder wil niet terug naar Curaçao voordat haar zoon zich bij de recherche heeft gemeld. "De recherche is klaar om naar je te luisteren of te komen ophalen", aldus mevrouw Daal.

Bij het zoeken naar deze gedetineerden kampt de recherche met gebrek aan materiaal, net zoals dat het geval was tijdens het zoeken naar George Jeremiah. Laatstgenoemde kon niet worden gevangen. Hij werd na ruim een maand dood in de mondi aangetroffen nadat hij zichzelf in het hoofd had geschoten.

De recherche heeft niet veel baat bij gebruik van de zogenaamde 'nachtkijker', een verrekijker om in het donker mee te zien. Het moet namelijk goed donker zijn om er mee te kunnen zien. Zodra er ergens een beetje licht is, wordt dit apparaat 'verblind' en werkt niet. Een beter apparaat is een nachtkijker met een infra-rood filter. Dit apparaat werkt in het donker maar ook als er ergens licht is.

Wat de recherche ook zou kunnen gebruiken bij het zoeken in de mondi en op andere, bijna onbegaanbare terreinen, zijn cross-country brommers. De dader kan dan tot op de 'stoep' van zijn schuilplaats worden benaderd.

De recherche moet echter zowel goede nachtkijkers als brommers ontberen wegens — zoals dat heet — 'gebrek aan de nodige fondsen'.

Aruba Hilton geopend

■ *ORANJESTAD — Minister Tico Croes van Economische Zaken en Toerisme verrichtte zaterdagavond de opening van het Aruba Hilton Hotel, dat met 465 kamers officieel geopend werd. Hierbij waren directieleden van Hilton International, Alberto Rivorol, president van Aruba Hotel Enterprises en Frank Rosheuvel, algemeen directeur aanwezig.*

Betere service
Prijs voor uitblinkers

ORANJESTAD — Minister Tico Croes verraste de aanwezigen bij de opening van het Aruba Hilton Hotel afgelopen zaterdag met de bekendmaking dat volgend jaar tijdens de toeristenweek prijzen van respectievelijk 50, 30 en 20 duizend florin beschikbaar worden gesteld voor hen die uitblinken in het verhogen van de kwaliteit van het Arubaanse toerisme. Dit geschiedt onder de naam *Aruban award for quality service.*

De bewindsman ziet deze prijzen als stimulans voor eenieder die op uitstekende wijze service in en aan het toerisme geeft. Personeel kan worden voorgedragen. Er zullen bepaalde normen voor deze onderscheiding worden vastgesteld en hier zal controle op worden uitgeoefend.

Nederlandse gids:
Aruba Aloë doet geen dierproeven

ORANJESTAD — Alle produkten van het merk Aruba Aloë zijn dierproefvrij. Dat staat in de nieuwste gids die de Nederlandse stichtingen Schoonheid zonder Wreedheid en Proefdiervrij uitgeven.

De in 1991 gestarte campagne van beide instanties beoogt een einde te maken aan het gebruik van proefdieren voor de vervaardiging van cosmetica. Cosmetica-producenten die in de gids staan vermeld, zoals Aruba Aloë, testen hun ingrediënten of hun eindprodukten niet op dieren.

Als elk cosmeticabedrijf dit beleid zou voeren, zou dit wereldwijd ongeveer tweehonderdduizend proefdieren het leven redden. In Groot-Brittanië is het aantal proefdieren dat in de cosmeticasectoer wordt gebruikt in vijf jaar tijd gedaald van ruim vijftienduizend tot 3400 dieren.

Daar staan al ruim 200 bedrijven op de dierproefvrije lijst. In Nederland zijn het er ruim honderd, waarbij het Arubaanse bedrijf Aruba Aloë is inbegrepen.

Jeugdig tennistalent:
Gildhorn opgenomen in Grand Slam team

ORANJESTAD — Eric Gildhorn, het bijna 15-jarige Arubaanse tennistalent, gaat op toernee. Hij is opgenomen in een team van de International Tennis Federation (ITF) en zal, beginnend met de Orange Bowl eind van de maand (Miami), uitkomen in de Casablanca Cup (Mexico), the Coffee Bowl (Costa Rica) en de Internationale jeugdkampioenschappen van Venezuela.

Gildhorn studeert al anderhalf jaar aan een tenniscollege in Texas in de Verenigde Staten. Hij kreeg hiervoor in 1993 een beurs van de ITF nadat hij op Martinique tijdens een ITF-regionaal toernooi opviel door zijn tennistalent. Vorig jaar werd zijn beurs verlengd. Gildhorn heeft een Duitse vader en een Venezolaanse moeder. Het gezin woont al enkele jaren op Aruba, en is aktief in de tennissport.

In het team van Gildhorn zit ook de bekende Jean-Julien Rojer uit Curaçao. Verder zijn er drie spelers uit Jamaica opgenomen in het Caribbean Touring Team van de ITF, twee meisjes en een jongen, en een speler uit Antigua. Het ITF Grand Slam Development Fund ondersteunt het team financieel. Coach Frank Couraud zal het team begeleiden.

In Statuut-programma Wereldomroep:
Eman pleit voor moderner Statuut

= van onze correspondente =

DEN HAAG/ORANJESTAD — "Het Statuut moet worden aangepast. Domweg omdat de wereld van 1954 niet meer de wereld van nu is. De grenzen zijn vervaagd en wat vroeger strikt binnenlandse politiek was, is nu een kwestie van internationale aanpak geworden." Dat zei minister-president Henny Eman zaterdag voor Radio Nederland Wereldomroep.

Een twee uur durend programma ter gelegenheid van veertig jaar Statuut werd op 10 december in Den Haag opgenomen. Deze week is het via tien radiostations in de Antillen en op Aruba te beluisteren. Emans roep om een aangepast Statuut wordt door KabNa-minister Joris Voorhoeve als 'een goede opmerking' bestempeld. Hij vindt ook dat het Statuut te weinig rekening houdt met bij voorbeeld de internationale criminaliteitsbestrijding. De kustwacht moet volgens hem daarin gaan voorzien.

Op twee punten is Eman het niet eens met de onlangs gepromoveerde juriste Renée van Aller (waarnemend rector van de Universiteit van Aruba). Ten eerste was het volgens hem in 1986 helemaal niet de eerste keer dat niet Nederland, maar een ander deel van het koninkrijk zijn zin kreeg, zoals Van Aller in haar proefschrift schrijft. Hij wijst daarvoor onder meer op de Antillen die zich in het begin van de jaren zeventig niet door Nederland uit het koninkrijk hebben laten jagen, zoals Suriname dat in 1975 onafhankelijk werd.

Verder ziet Eman Van Allers suggestie voor een toekomstige federatie met de Antillen helemaal niet zitten. "Met alle respect, maar zij mist toch de *touch* met de politieke problematiek op Aruba." "Maar", voegt hij daar gelijk aan toe, "de samenwerking tussen de Antillen en Aruba zal over tien jaar nog veel verbazing wekken."

In het programma zijn behalve korte interviews met de drie premiers en KabNa-minister Voorhoeve historische opnames te beluisteren, alsmede een discussie tussen Tweede-Kamerleden, de heer Yarzagaray van de overkoepelende Arubaanse organisatie in Nederland (Cuna), Jacques Veeris van het steunpunt Forsa en de Surinaamse romanschrijver Albert Helman. Voorts komen burgers van de eilanden aan het woord over de betekenis van het Statuut.

Directie Sociale Zaken:
Bijstandontvanger wordt spoedig in beeld gebracht

ORANJESTAD — Directie Sociale Zaken gaat binnenkort het profiel van haar cliënt in beeld brengen. Er staan zo'n 3000 gezinnen bij Sociale Zaken geregistreerd als bijstandontvangers, maar het ministerie heeft eigenlijk nauwelijks een idee van wie er achter al die namen en nummers schuil gaan. Doel van dit onderzoek is om na te gaan of er personen zijn die weliswaar legaal een bijstanduitkering ontvangen, maar alsnog in het arbeidsproces ingeschakeld kunnen worden.

Nu de werkloosheid nihil is en er steeds meer arbeidskrachten van buiten moeten worden aangetrokken, is er ook meer ruimte voor hen die normaliter door gebrek aan onderwijs en werkervaring moeilijker aan een baan komen. Sociale Zaken heeft echter nauwelijks een goed beeld van de degenen die maandelijks bijstand incasseren voor jaarlijks meer dan tien miljoen florin. Eind 1994 zal de directie circa 12,5 miljoen uitgekeerdhebben.

De jaren 1985 en 1986 waren met 4200 bijstanduitkeringen piekjaren. In de jaren verkeerde Aruba in een financieel-economisch dal. In de jaren daarna daalde het aantal bijstandontvanger, maar de groep schommelt nu al een tijdje vrij constant rond de 3000, hoewel Aruba een geweldige economische opleving meemaakte en de arbeidsmarkt krap wordt genoemd. Een bevredigende verklaring hiervoor kan de politiek noch de directie Sociale Zaken geven. Dat komt omdat nauwelijks bekend is wie de cliënten zijn.

In grote lijnen weten directeur Jacinto Wever en chef controle Angel Vrolijk van Sociale Zaken te vertellen dat van de 3000 er zo'n 300 een gehandicapten-uitkering ontvangen en circa 200 een pleegkinderen-uitkering. Blijven er 2500 over. Van die laatste groep moet men het hebben als het gaat om eventuele deelname aan het arbeidsproces. "Maar niet iedereen kan werken", zo legt Wever uit. "Er zijn alleenstaande moeders met kinderen en er zijn ouderen, 50-plussers, die bij werkgevers niet erg in trek zijn."

"Moeilijk bemiddelbaren", zo voegt Vrolijk er aan toe. "Voor mensen die jaar in jaar uit gewend zijn om maandelijks hun bijstand te ontvangen en al jarenlang niet meer gewerkt hebben, is het vreselijk moeilijk om weer regulier aan de slag te gaan."

De regelmaat en de discipline die voor de gemiddelde werknemer normaal is, kennen velen die afhankelijk zijn van een uitkering niet. Vrolijk: "Sommigen werken drie weken van de maand; de vierde week ontvangen zij bijstand."

Toch wil Sociale Zaken een poging doen om enkelen via her-, bij- en omscholing weer aan het werk te helpen. Enseñansa Pa Empleo zal daarbij worden ingeschakeld. Tegelijkertijd wordt de controle op fraude en misbruik van uitkeringen opgevoerd (zie de *Amigoe* van 26 november).

Verwacht wordt dat daarmee het aantal mensen dat een beroep doet op de bijstand verminderd. Voor de kleinere groep bijstandontvanger die het op Aruba het hardst nodig heeft, blijft dan meer over. De regering-Eman is dan ook voornemens om, evenals het pensioen en het minimumlion, het bijstandniveau op te trekken. Momenteel bedraagt een bijstanduitkering 285 florin per maand met eventuele toeslagen bij ziekte.

Maar voordat het zover is, moet het ministerie eerst goed in kaart hebben gebracht wie allemaal gebruikmaken van haar diensten. In incidentele gevallen wordt daarvoor samengewerkt met directie Arbeid en de Sociale Verzekerings Bank (SVB). De privacy van burgers wordt daarbij zoveel mogelijk gewaarborgd. In 1989 werden voor het laatst alle bijstandontvangers en hun gezinsleden door Sociale Zaken bijeen geroepen. De informatie die toen werd verkregen is echter nooit opgeslagen.

EMMA CAMBA

Pick-op

Enige tijd geleden, in zo'n hele verouderde, Nederlandse dramaserie op TeleAruba, vroeg een meisje aan haar vriend of ze diens *pick-up* even mocht lenen. Verarubaanst als ik ben, moest ik in mezelf lachen toen bleek dat het gewoon om zo'n ouderwetse platenspeler ging. De *pick-up*, die iedereen in Nederland had voordat de stereotoren en de cd hun intrede deden.

'*Pick-up*' wordt op Aruba uitgesproken als '*pick-op*'. De *pick-op* heeft niets met muziek te maken, maar is een van de populairste auto's van het eiland. Dat is niet in de laatste plaats te danken aan het feit dat over een ingevoerde *pick-up*, geen 50 maar slechts 12 procent invoerrechten betaald behoeft te worden. "Een besparing van 38 procent en dat bakje achter is toch eigenlijk wel handig", vindt ook de Macamba-gemeente (ons bent zuunig) waar de *pick-up* steeds meer opgang maakt. Het enige nadeel is eigenlijk dat het grof vuil dat je in je *pick-up* naar de *domp* brengt slechts gedeeltelijk aankomt omdat de helft er onderweg is uitgewaaid.

Rijdend achter een *pick-up*, vooral op vrijdag in de namiddag, is ook niet altijd een onverdeeld genoegen. Hij wil nog weleens slingeren. Maar ja, met de linkerarm gestrekt uit het raam, in de rechterhand een flesje bier en twee knieën die sturen, is het natuurlijk niet eenvoudig om de weg scherp te kunnen volgen. Ook veel je je wat ongemakkelijk, als je bij een stoplicht net achter een *pick-up* stilstaat met een laadbak vol vriendelijke, geïnteresseerde constructiemedewerkers.

De *pick-up* wordt ineens een *pik-up* als ermee langs Eagle Beach gereden wordt. Een topless gedoogzone en een favoriete plek voor *pik-ups* met zowel A- als D-kentekens. Tergend langzaam rijden ze voor je. Een of soms twee mannen, schuin uit het raam van hun wagen hangend. Zijn ze aan het eind van de weg, dan wordt er snel gedraaid, gaan ze *full-speed* over de andere baan terug om vervolgens vanaf het begin nog eens stapvoets langs het strand te rijden. En nog eens.

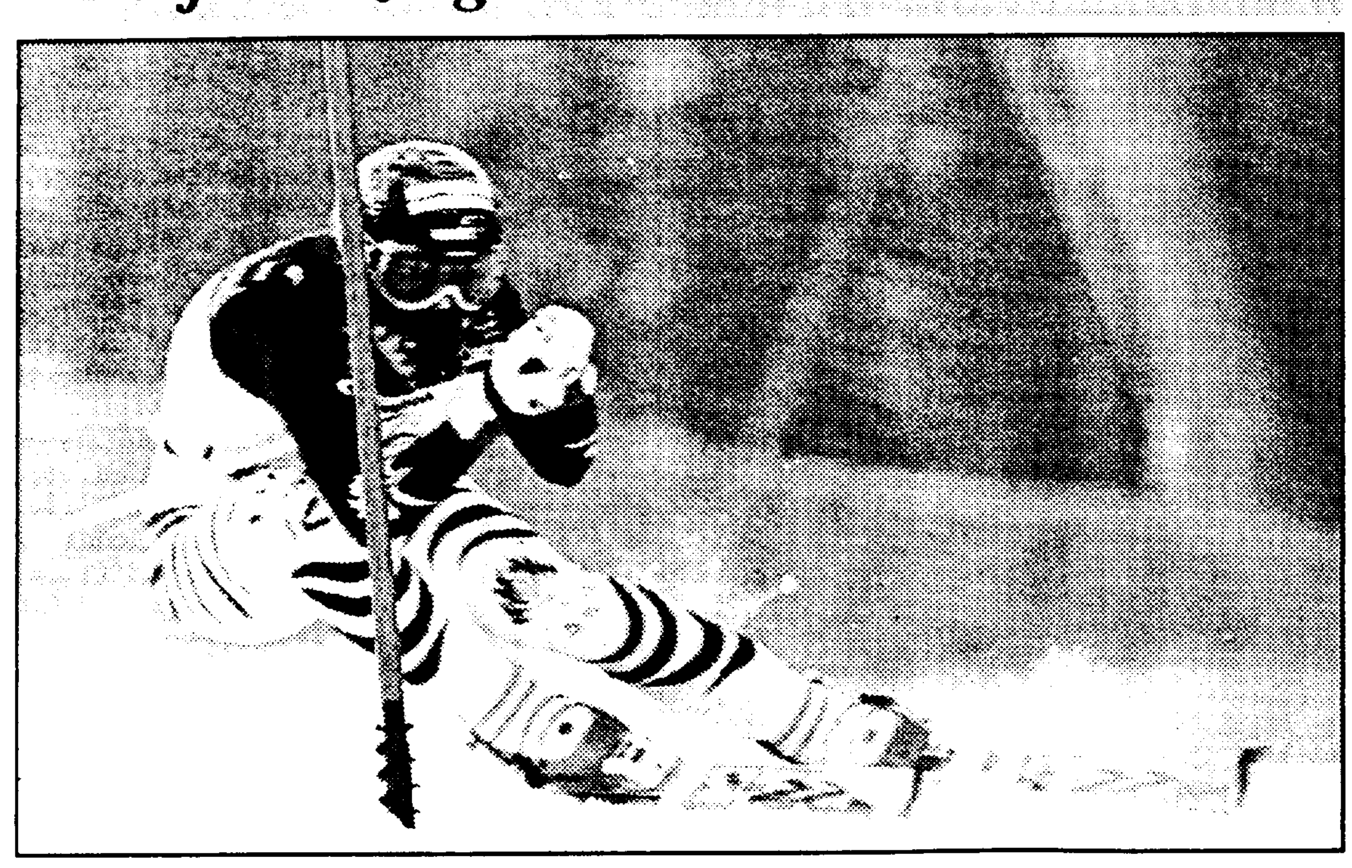
Van iemand die ik zeer serieus neem, kreeg ik een bijzondere tip: "Als je iemand zoekt om bij jou thuis iets te verbouwen of te repareren, kijk dan naar zijn auto. Rijdt hij in een gewone, witte *pick-up* met voorwiel-drive, dan moet je hem meteen inhuren. Komt hij in een *four-wheel-drive* met getint glas, *lubida*, dan is het een hele eer dat hij bij jou langskomt om de 'klus' op te nemen, maar dan kun jij toch beter voor deze eer bedanken."

Vorige week had ik een wel heel bijzondere *pick-up-ervaring*: in de laadbak zaten een totaal verwaaide Goedheiligman, met zijn mijter op half zeven en zes verfrommelde Pieten. Het was wel even een raar gezicht, maar aan de andere kant, de Paus laat zich toch ook rondrijden in een *pick-op*?

DEN HAAG/ORANJESTAD — Gisteren won de Arubaanse atleet Miguel Janssen de 50 en 150 meter sprint tijdens een nationale indoor sprint tweekamp in de Houtrusthallen in Den Haag. Op twee honderdste van een seconde na evenaarde hij het Nederlandse record op de 50 meter. Janssen liep deze afstand in 5.87 seconden. Op de 150 meter won hij met een tijd van 16.17 seconden.

Janssen, die pas één dag voor de tweekamp in Den Haag was aangekomen, stelde enkele weken geleden tijdens de Zuidamerikaanse Spelen in Valencia, nogal teleur. Hij werd toen zevende in de finale 100 meter. Vermoedelijk had Janssen in Valencia last van *jetlag* en de klimaatverandering.

Katja Seizinger wint slalom in Canada

■ *LAKE LOUISE (Canada) - De Duitse Katja Seizinger heeft gisteren de slalom om de World Cup Super G in het Canadese plaatsje Lake Louise gewonnen. Seizinger noteerde een beste tijd van 1.11.58.*

WILLEMSTAD — Op de vrijdagavonden wordt bij bridgeclub Corsow op Scherpenheuvel het jaarlijkse Kersttoernooi gespeeld. Het toernooi gaat over 6 avonden waarvan er tenminste 4 dienen te worden gespeeld om in aanmerking te komen voor één van de vele prijzen. Bovendien tellen de 4 beste individuele resultaten voor de eindrangschikking en meesterpunten. De uitslag van vrijdagavond 9 december, de vierde avond, was als volgt:

1. mevr. De Vries - hr Cox	65.31%
2. dames Bouwmeester - Den Dulk	57.91%
3. mevr Van Vliet - hr Veenekamp	56.89%
4. dames Van Silfhout - Waller Dimondt	53.06%
5. echtpaar Bongers	52.81%
6. echtpaar Brinkkemper	52.55%
7. heren Moenir Alam - Van den Ende	51.28%

De stand na vier avonden is:

1. heren Moenir Alam - Van den Ende	57.87%
2. dames Van den Ende - Balvers	54.39%
3. echtpaar Bongers	53.89%
4/5. heer Winkel - heer De Paula	51.92%
6. dames Van den Dulk - Bouwmeester	51.72%
7. mevr Geenen - hr Brown	51.43%
8. mevr De Vries	51.42%
9. mevr Van der Net - hr Van Haas	51.10%
10. heer Veenekamp	51.02%

De vijfde en voorlaatste wedstrijd wordt gespeeld op vrijdagavond 16 december op Scherpenheuvel en begint om acht uur.

5-0 Overwinning Sparta op FC Utrecht geflatteerd

ROTTERDAM — FC Utrecht is ziek, zwak en misselijk. Het elftal van trainer Leo van Veen bestond gisteren in de wedstrijd tegen Sparta uit half-fitte en ongemotiveerde spelers. Het team, dat het seizoen zo flitsend begon, wilde het duel zonder al te veel schade uitspelen. De Rotterdammers waren in de eerste helft ook die mening toegedaan, maar na de pauze was het gedaan met die lamlendinge houding. De gastheren schakelden een versnelling hoger en maakten prompt vijf doelpunten: 5-0.

De wedstrijd verdiende de hoge uitslag niet. Hoewel de tweede helft, door toedoen van Sparta, redelijk voetbal opleverde, had de eerste helft beter kunnen worden overgeslagen. "Voor rust was het een draak van een wedstrijd", meende ook Van Veen. Door het extreem lage tempo dreigden, behalve de toeschouwers, ook de spelers op het veld in slaap te vallen. "De agressie ontbrak bij bijna iedereen."

Sparta profiteerde vooral van de fouten van de tegenstander. Het spel maken behoort niet tot de mogelijkheden van Sparta. Maar slim counteren kunnen de Rotterdammers wel. Boogers zette in 55ste minuut zijn ploeg op voorsprong, zes minuten later zorgde Van der Laan voor de tweede treffer. Weer twee minuten later omzeilde Boogers handig de buitenspelval en legde de bal panklaar voor Van der Laan. In de 73ste minuut deed Boogers het alleen. De spits profiteerde van een fout van Smit: 4-0. Invaller Krijgsman maakte het quintet in de 81ste minuut vol.

Bij FC Utrecht, dat de inventieve middenvelder Edwin Gorter node miste, haalde niemand een voldoende. In het elftal ontbraken door de blessures van Plugboer, Van Ede, Van Kessel, Van der Net en de schorsing van Gorter vijf basisspelers. Na zes minuten voegde Wijnands, na een harde tackle van Noorlander, zich bij de geblesseerden. Middenvelder Edwin de Kruijff verving de verdediger. Door die wijziging moest FC Utrecht concessies doen aan de speelstijl.

Ook Sparta kende de afgelopen weken tactische problemen. Door het ontbreken van de geblesseerde topscorer Dennis de Nooijer, die altijd aangespeeld kan worden in de punt van de aanval, moest Berger op zoek naar alternatieven. Hij haalde Boogers van RKC, maar die is een ander type aanvaller dan zijn voorganger.

Uitslagen van de wedstrijden van het afgelopen weekeinde: FC Twente - MVV 3-0

Sparta - FC Utrecht	5-0
Vitesse - Willem II	3-1

Stand aan kop:

01. Roda JC	15-24
02. Ajax	13-23
03. FC Twente	15-23
04. PSV	16-21
05. Vitesse	15-18
06. Heerenveen	16-18
07. Feyenoord	14-17
08. Willem II	15-16
09. MVV	15-15
10. FC Utrecht	15-13
11. Sparta	16-13

Programma: zaterdag: Go Ahead Eagles - FC Groningen, Dordrecht'90 - MVV, Roda JC - Volendam, zondag: NEC - Willem II, Vitesse - FC Twente, NAC -Ajax, Feyenoord - RKC.

Spaanse topclubs ontlopen elkaar nauwelijks meer

MADRID — Deportivo La Coruña, Real Madrid en Real Zaragoza, de koplopers in de Spaanse competitie, hebben elkaar in het weekeinde niets toegegeven. Alle drie wonnen. Ook titelhouder Barcelona pakte de punten, door met 4-2 te winnen bij Celta de Vigo. Door hun overwinningen kwamen de drie leiders op 21 punten. De achterstand van de kampioen op het leidende trio bedraagt twee punten.

Cruijff liet zoon Jordi in de basis beginnen, net als Romario, Stoichkov en Hagi. Ronald Koeman zat als vierde buitenlander op de bank. Halverwege stond Barcelona, dat zich vorige week plaatste voor de kwartfinales van de Champions League, met 1-0 voor door een eigen doelpunt van Salinas. Romario verdubbelde de score in de 54ste minuut.

Pas tien minuten later viel Koeman in voor Stoichkov. Een kwartiertje later mocht hij van elf meter aanleggen, nadat Jordi was gevloerd in het strafschopgebied. Het was het zevende doelpunt in de competitie van Koeman, die voor een jaar kan bijtekenen. In de laatste vijf minuten vielen nog drie doelpunten in het mistige Balaidostadion. Van Losada en Gudelj van de thuisclub, van Hagi voor Barcelona.

La Coruña boekte een dikke zege: 5-1 tegen Sevilla. Oud-Barcelonaspits Salinas en Fran maakten ieder twee doelpunten, Aldana één. Suker scoorde pas twee minuten voor tijd tegen.

Real Madrid, nog maar nauwelijks bekomen van de verrassende uitschakeling in het UEFA-Cuptoernooi door het nietige Odense, won voor 95.00 toeschouwers met 2-0 van Real Oviedo. Raul en Laudrup maakten in het eerste kwartier na rust de doelpunten. Real Madrid moet Fernando Redondo zeker twee maanden missen. De Argentijnse middenvelder liep in de slotminuut bij een actie van Jokanovic gescheurde kruisbanden aan de rechter knie op. Vorige week zag Real een andere middenvelder, Michel, voor de rest van het seizoen met een knieblessure wegvallen.

Real Zaragoza verkeerde bij Racing Santander lang in onzekerheid. Met hulp van een Santander-verdediger won het alsnog met 1-0. Merino trof een kwartier voor tijd het eigen doel.

Deportivo - Sevilla	5 - 1
Celta - Barcelona	4-2
Betis - Valladolid	1 - 2
Real M. - Oviedo	2 - 0
Logroñes - Sociedad	0 - 4
Albacete - Tenerife	2 - 1
Gijon - Atletico	0 - 2
Santander - Zaragoza	0 - 1
Español - Compostela	2 - 0
Bilbao - Valencia	2 - 1

Stand aan kop:

01. Real M.	14 - 21
02. Deportivo	14 - 21
03 Zaragoza	14 - 21
04. Bilbao	14 - 18
05. Barcelona	13 - 17
06. Betis	14 - 16
07. Español	14 - 16
08. Sevilla	14 - 15
09. Celta	13 - 14
10. Compostela	14 - 14
11. Valencia	14 - 13
12. Atl.Madrid	14 - 12

Barcelona heeft interesse in Dennis Bergkamp

MILAAN — Barcelona heeft opnieuw belangstelling getoond voor Dennis Bergkamp, de Nederlandse spits van Inter. Volgens Italiaanse kranten heeft de club van trainer Johan Cruijff een bedrag van tien miljoen dollar (17,5 miljoen gulden) gereserveerd voor een transfer. De Spanjaarden zouden acht miljoen dollar voor een transfer over hebben . De oud-Ajacied zou twee miljoen dollar salaris ontvangen.

Volgens de Gazzetta dello Sport zou Cruijf tegenover de krant hebben verklaard: "Voor mij bestaat geen probleem. De vraag is alleen, accepteert Inter een bod van acht miljoen gulden. Ik meen dat Bayern München eenzelfde bod heeft uitgebracht. Toen weigerde voorzitter Pellegrini het bod."

Spaanse kranten meldden dat Bergkamp, die nog een contract van een jaar in Italië heeft, bij Barcelona de plaats van de naar Real Madrid vertrokken Deen Michael Laudrup moet innemen. Hij zou dan met de Bulgaar Stoichkov en de Braziliaan Romario de voorhoede van Barcelona gaan vormen.

BASKETBAL — Rode Ster Belgrado heeft afgezegd voor de Haarlemse Basketball Week. De ploeg kan niet compleet komen omdat enkele spelers voor de nationale selectie zijn opgeroepen. Zrinjevac Zagreb komt in de plaats.

TENNIS — **Vanaf 1996 spelen ook de tennisvrouwen om de Grand Slam Cup. De organisatie daarvoor is rond. Enige probleem is nog het vinden van een geschikte datum. Dit is in het weekeinde in München, waar de mannen om de Cup speelden. bekend gemaakt .**

John de Wolf valt in smaak

WOLVERHAMPTON — John de Wolf heeft op zijn 32ste verjaardag een bevredigend debuut gemaakt bij Wolverhampton Wanderers. Met de oud-Feyenoorder als nieuwe aanvoerder won de Engelse eerste-divisieclub zaterdag met 1-0 van hekkesluiter Notts County. Bull maakte het doelpunt voor de thuisploeg, die dankzij de nederlaag van lijstaanvoerder Middlesbrough op drie punten kwam van de eerste plaats.

Het was de eerste keer in een serie van achttien wedstrijden dat Wolverhampton de nul hield. "Daarvoor ben ik ook aangetrokken", zei De Wolf na afloop laconiek. "Ik heb ongeveer dezelfde verdedigende rol als bij Feyenoord."

De fijngevoelige Rotterdammer was dik tevreden over zijn ouverture bij de Wolves. "Ik heb vrij goed gespeeld. Tot ongeveer een kwartier voor tijd ging het heel lekker, daarna was ik doodop. Het belangrijkste is echter dat we hebben gewonnen."

De Wolf kreeg, ook al vanwege zijn geboortedag, een warm onthaal van het thuispubliek. "Het was fantastisch", zei hij. "De fans lieten vooraf al merken volledig achter me te staan. Tijdens de rust zong een groepje schoolkinderen via de stadioninstallatie 'happy birthday' voor mij. Bij het begin van de tweede helft nam het hele publiek dat over. Daarvan was ik diep onder de indruk."

Wim Jonk scoort in eigen doel tegen Napoli

Juventus bovenaan na winst op Lazio Roma in doelpuntenfestijn

MILAAN — Juventus heeft de leiding in de Serie A genomen door de late avondwedstrijd in Rome tegen Lazio, met de onopvallende international Aron Winter, met 4-3 te winnen. 'Juve' heeft 29 punten uit twaalf duels tegen nummer twee Parma 28 punten uit dertien wedstrijden. Parma kwam bij Genoa niet verder dan 0-0.

Fit en wel, maar met een eigen doelpunt achter de naam, is Wim Jonk gisteravond naar Nederland gereisd voor de interland van Oranje tegen Luxemburg. Jonk stond voor het eerst dit seizoen libero, omdat Bia was geschorst. Inter verloor thuis met 2-0 van Napoli

Inter, middenmoter in Italië, had door een zege de aansluiting met de subtop kunnen handhaven. De ploeg van trainer Bianchi was beter maar miste de kansen. Inter kwam na een half uur op achterstand toen Jonk een schot van Buso van richting veranderde. In Italië spreken ze dan van een eigen doelpunt, waar in Nederland vaak de schutter alle eer krijgt.

De beste kans van Inter was een strafschop van de Uruguayaan Sosa na vijftig minuten. Vlak voor Sosa's misser was Jonk opgeschoven naar het middenveld. De Braziliaan Cruz, oud-Standard, forceerde uit een vrije trap de beslissing.

In een voor Italiaanse begrippen ongekend produktieve wedstrijd maakte Juventus bij Lazio zijn titelaspiraties waar. Ook zonder Vialli (schorsing) en Baggio (blessure) legde Juventus de tegenstander zijn wil op. Lazio nam wel de leiding door Rambaudi, maar voor rust maakte het grote talent Del Piero gelijk. In de tweede helft liep Juventus uit naar 1-4 door treffers van Marocchi, weer Del Piero en Grabbi. In de slotfase kwam Lazio nog terug door Casiraghi (82ste minuut) en Fuser in de laatste seconden. Lazio is door het nieuwe verlies afgezakt naar de vijfde plaats, op zeven punten van Juventus, dat in 1986 voor het laatst nationaal kampioen werd.

Padova, de club van Michel Kreek, behaalde een belangrijke zege in de strijd tegen degradatie. Padova won met 2-1 van Cagliari, met een beslissend doelpunt van Vlasovic in de laatste minuut.

Vier dagen na de zege op Austria Salzburg won AC Milan weer eens in de competitie, met 3-1 bij Foggia. Simone maakte twee doelpunten, Savicevic eentje. AC Milan was ongemeen produktief. In tien voorgaande duels maakte Milan zeven treffers. Het was de eerste uit-overwinning van de ploeg in de competitie sinds negen maanden. Milan staat nog twaalf punten achter op Parma, maar speelde twee duels minder.

Koploper Parma speelde gelijk bij Genoa, waar John van 't Schip weer op de bank zat. Fiorentina won de topper tegen AS Roma met 1-0, door een eigen doelpunt van Carboni. Sampdoria, de club van Ruud Gullit, stelde teleur door bij het onderaanstaande Brescia niet verder te komen dan 0-0.

Uitslagen:

Brescia - Sampdoria	0-0
Fiorentina - Roma	1-0
Foggia - AC Milan	1-3
Genoa - Parma	0-0
Inter - Napoli	0-2
Padova - Cagliari	2-1
Reggiana - Cremonese	2-0
Torino - Bari	2-0
Lazio - Juventus	3-4

Stand aan kop:

01. Juventus	12 - 29
02. Parma	13 - 28
03. Fiorentina	13 - 25
04. Roma	13 - 23
05. Lazio	12 - 22
06. Bari	13 - 22
07. Sampdoria	13 - 18
08. Foggia	13 - 17
09. Inter	13 - 17
10. Cagliari	13 - 17
11. Milan	11 - 16
12. Torino	11 - 15
13. Napoli	13 - 15

Winst van Benfica op Boavista

■*LISSABON - In de Portugese voetbalcompetitie heeft Benfica zondag een 4-1 overwinning behaald op Boavista. Op de foto wordt aanvaller Joao Pinto (links), die het vierde doelpunt voor zijn club scoorde aangevallen door Rui Bento van Boavista.*

Arnhems publiek wil uitblinker in Oranje

Blakende Glenn Helder brengt Vitesse winst op Willem II

ARNHEM — Op het moment dat Dick Advocaat wereldkundig maakte dat hij Peter van Vossen vandaag verwacht in het trainingskamp van Oranje, toonde Glenn Helder de wereld zijn kunnen. De samenvatting van het duel Vitesse-Willem II op Studio Sport was slechts een bloemlezing van de kunsten van de opgebloeide 26-jarige linkerspits. Helder leidde de Arnhemmers gisteren langs Willem II, dat er met 3-1 genadig afkwam.

Vitesse en Willem II stonden tot de onderlinge confrontatie op Monnikenhuizen met zestien punten uit veertien duels gelijk. Zondag was de strijd ongelijk. Het was Vitesse dat dartelde en Willem II dat spartelde.

Ondanks de plotse afwezigheid van Hans Gillhaus, die van zijn nieuwe werkgever Osaka rust moet nemen tot hij half januari naar Japan afreist, ging Vitesse ijzersterk van start. Trainer Neumann had de basis die vorige week Feyenoord oprolde, op nog één plaats moeten aanpassen door de schorsing van Van der Weerden. Korsten en de van een kuitblessure herstelde Cocu waren hun vervangers. Helder opende in de 14de minuut de score. Het beslissende schot was slapjes, de actie ervoor prachtig. Na de 1-0 kreeg Makaay drie kansen op een tweede Arnhemse treffer. Die bleef uit tot de 41ste minuut. Helder bracht het verschil in klasse tussen de twee ploegen ook in de score tot uitdrukking. Zijn solo was opnieuw indrukwekkend.

"We willen Helder in Oranje", scandeerden de dankbare aanhangers van Vitesse die te horen hadden gekregen dat de bondscoach de hoofdtribune bemande. "Het is leuk te horen, maar ik heb mezelf vorig jaar beloofd er niet meer bij stil te staan. Toen brachten mensen mijn naam ook steeds vaker in verband met de nationale ploeg en heb ik me gek laten maken. Uiteindelijk ging ik daardoor nog slecht spelen ook. Dat gebeurt me nooit meer", blonk de uitblinker na afloop uit in voorzichtigheid.

Helder had aan het eind van de tweede helft, waarin Willem II niet meer zo slecht was als voor de pauze, ook een groot aandeel in de derde Arnhemse treffer. Ten Caat, net in het veld voor libero Bos, hoefde in de 80ste minuut slechts in te tikken.

Een minuut na de 3-0 van de op een nieuwe club wachtende Ten Caat, scoorde Van Geel tegen. "Dat doelpunt had de 2-1 moeten betekenen. Dan waren er mogelijkheden geweest", sprak de verliezende trainer Reker. Hij had zich in de eerste helft geërgerd aan het spel van zijn ploeg. "Maar met de inzet van de tweede helft kan ik vrede hebben."

Reker neemt aan het eind van het seizoen afscheid van Willem II. "We zijn op elkaar uitgekeken." De trainer die na de wedstrijd naast hem zat, deed weinig moeite zijn ontevredenheid over zijn werkgever te verbergen. "Ik maak me zorgen over Vitesse, de club dreigt af te glijden", mokte Neumann. "Ik wil niks te maken hebben met een club die alleen aan zakelijke belangen denkt en de kleine man vergeet. Dit bestuur wekt wel eens de indruk zich alleen maar druk te maken voor de mensen in de businessclub."

Basketball:

Winst Coastal en Aruba Jrs.

ORANJESTAD — In de herenbasketballcompetitie behaalde Aruba Juniors een zeer gemakkelijke overwinning op Ling & Sons. Deze ploeg presteerde het namelijk om niet op de baan te verschijnen. Dat betekende een default-overwinning voor Aruba Juniors.

In de tweede ontmoeting was wel spel te zien tussen Coastal Flames en Blue Stars. De eindstand werd 102-61 voor Coastal Flames. De winnaars hadden bij de rust een 57-31 voorsprong. Alfonso Brown scoorde 44 punten voor Coastal, en Arnaldo Maduro 16 punten voor Blue Stars.

Op de baan van Caribe beginnen vanavond de playoffwedstrijden. Om 19.30 uur komen de dames van General Construction & Excavation en Aruba Juniors tegen elkaar uit. Om 20.30 volgt de herenwedstrijd Coastal Flames tegen Aruba Juniors. De playoff wordt gespeeld volgens het systeem *best out of 5.*

Pettersson scoort twee keer in Ajax 2

AMSTERDAM — Jorgen Pettersson, op proef bij Ajax, heeft zaterdag twee keer gescoord in het duel van het tweede elftal tegen eerste-divisieclub Haarlem. Ajax 2 won met 4-1, na een ruststand van 4-0. De 19-jarige Pettersson, spits van Malmö FF, viel in de slotfase met kramp uit.

Ajax neemt begin deze week een beslissing over het aantrekken van de Zweed en van de 18-jarige Andrej Demtsjenko, die eveneens op stage is. De Rus speelde vrij onopvallend, een deel van de wedstrijd als linksbuiten. Wel bereidde hij een van Petterssons treffers fraai voor, na een solo over rechts.

Pettersson is een wat gedrongen, roodharige speler met pit. Hij geldt als één van de grootste Zweedse talenten en kost tussen de twee en drie miljoen gulden. Ajax wil per se een beslissing nemen voor 15 december. Spelers die na die datum zijn aangetrokken, mogen niet meedoen in de kwartfinales van de Europese toernooien.

Bij Haarlem was het de eerste wedstrijd van Hennie Lee, die voorlopig de taken overneemt van de vorige week ontslagen trainer Hans van Doorneveld. Voor Haarlem scoorde Donny Huysen, een huurling van Ajax.

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; di.- en do.-morgen gesloten.

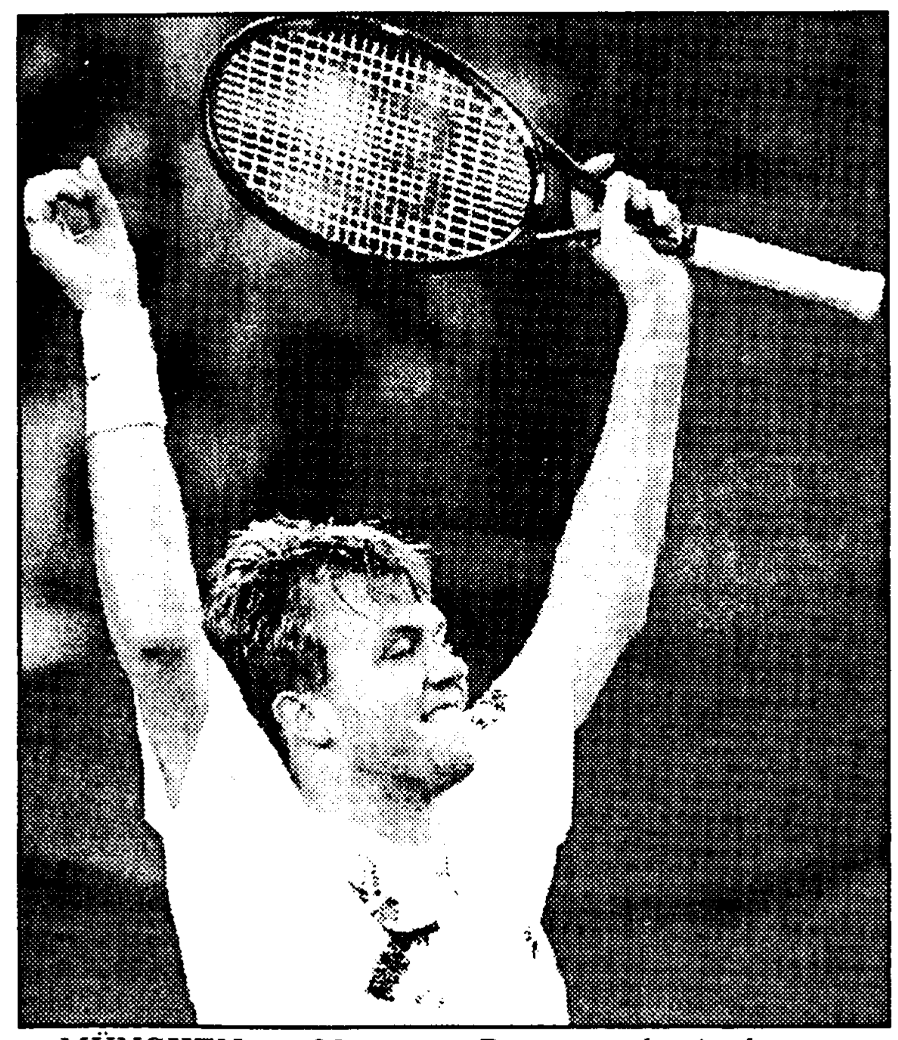
PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé.**
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates* en *skeelers op de Koredor* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie **tel.: 377289** (vragen naar Kees).
* * * * * * * * * * * * * * *

MÜNCHEN - Magnus Larsson zorgde gisteren voor een verrassing door in de finale van het Grand Slam Cup-toernooi in München van Pete Sampras te winnen. De setstanden in deze spannende match waren 7-6, 4-6, 7-6 en 6-4. Larsson incasseerde met de overwinning 1,5 miljoen dollar.

Nieuwe tenniskampioen opgestaan

Magnus Larsson wint Grand Slam Cup via viersetter tegen Sampras

MÜNCHEN - Magnus Larsson leeft de laatste weken in een roes. Eerst veroverde hij met zijn Zweedse teamgenoten in Moskou de Davis Cup door een zege op Rusland, gisteren beleefde de 24-jarige de grootste betaaldag uit zijn loopbaan. In München pakte hij als winnaar van het eindejaarstoernooi om de Grand Slam Cup de jackpot van 1,5 miljoen dollar.

De nummer negentien van de wereld bleek in de eindstrijd ook te sterk voor de nummer één Pete Sampras. De man uit Vaxjö, die in één klap het verdiende prijzengeld in zijn profbestaan verdubbelde, won in twee uur en 38 minuten met 7-6, 4-6, 7-6, 6-4.

Het leek er veel op alsof een nieuwe tenniskampioen was opgestaan. Op zijn weg naar de eindstrijd overmeesterde de bescheiden Zweed op het supersnelle tapijt van de Olympiahalle achtereenvolgens zijn landgenoot Stefan Edberg en de Amerikanen André Agassi en Todd Martin. "De winst op Rusland gaf me zelfvertrouwen om ook hier goed te presteren", verklaarde Larsson na afloop.

"Van het winnen van de Davis Cup had ik altijd gedroomd. Toen dat eenmaal was gelukt, was alle druk van me afgevallen. Ik ben ontspannen naar München gekomen. Dit is het mooiste kerstcadeautje dat ik me had kunnen wensen."

Aanzienlijk vermoeider stapte Sampras de finale binnen. De Amerikaan had zaterdag in een regelrechte thriller 3,5 uur en zes matchpoints nodig om zich de Goran Ivanisevic, die 41 aces sloeg, van het lijf te houden. Dat lukte uiteindelijk met 5-7, 6-3, 6-4, 6-7, 10-8.

Na afloop van de partij zei Sampras dat hij steeds moest denken aan de halve finale van vorig jaar toen hij van de Tsjech Korda verloor na vijf matchpoints onbenut te hebben gelaten. "Die nachtmerrie kwam steeds weer in mijn gedachten", zei hij. "Ik speelde gewoon niet agressief genoeg." Larsson snelde daarna in de halve finales langs de licht geblesseerde Martin, 6-4, 6-1, 6-1.

Sampras had trouwens in het weekeinde toch moeite zich optimaal te concentreren. Zijn gedachten waren ook bij zijn coach Tim Gullikson die onwel werd en in een ziekenhuis terecht kwam. Daar constateerden de artsen een bloedpropje in de hersenen dat verder niet schadelijk is. De verwachting is dat Gullikson na een paar dagen weer naar huis mag.

Winst in de finale voor Sampras zou in dubbel opzicht historisch zijn geweest. Hij zou dan de eerste speler zijn die in één seizoen de hoofdprijzen in de ATP-Masters en in de Grand Slam Cup zou hebben gepakt. Bovendien zou hij na zijn winst in 1990 de eerste zijn met twee zegepralen in het dollarfestijn van München.

Sampras verloor echter het spel om de miljoenen en beleefde een anticlimax, al mocht de troostprijs (750.000 dollar plus een bonus van 250.000 dollar als winnaar van de Australian Open en Wimbledon) er zijn. Het serve-en-volley spel van Sampras was te doorzichtig om de indrukwekkend serverende Larsson (31 aces tegen 17 voor 'pistol-Pete') in de problemen te brengen. In de eerste drie sets was het krachtsverschil gering. Beide spelers behielden in de eerste en derde set hun servicegames, maar Larsson bleek slagvaardiger in de tiebreaks (8-6 en 7-5) en in de tweede set gaf een break de doorslag ten gunste van de Zweed.

In de vierde set begon de vermoeidheid zijn tol te eisen bij Sampras, die slordiger ging spelen. Hij verloor zijn eerste service-game op love en raakte met 0-3 en 2-5 achter. Sampras had nog wel een antwoord op het eerste matchpoint van de Zweed. Hij brak terug, kwam terug tot 4-5 maar was niet opgewassen tegen de laatste goed geplaatste services die Larsson tevoorschijn toverde.

Uitslagen Grand Slam-Cup:
Halve finales: Sampras-Ivanisevic 5-7, 6-3, 6-4, 6-7, 10-8. Larsson-Martin 6-4, 6-1, 6-1.
Finale: Larsson-Sampras 7-6, 4-6, 7-6, 6-4.

Snelle winst Orhan Delibas

VELBERT - Orhan Delibas heeft zaterdag voor zijn Duitse club Velbert in de Bundesliga boksen een snelle overwinning behaald. De Nederlander, onlangs wereldkampioen bij de militairen geworden, versloeg zijn tegenstander Robert Perri door opgeven in de tweede ronde.

Na twee knock downs in de eerste ronde als een gevolg van een linkse op de lever trad Perri niet meer aan voor de tweede drie minuten. Delibas kwam dit keer uit in het midden-gewicht in plaats van het voor hem gebruikelijke zwaarweltergewicht wat tot 71 kg gaat.

Nederland op negende plaats in Olympiade

MOSKOU - De Nederlandse schaakploeg is gisteren na de tiende ronde van de Schaakolympiade in Moskou gestegen van de twaalfde naar de negende plaats, die wordt gedeeld met Joegoslavië, China, Kroatië, Engeland en Armenië. Het Oranje-viertal speelde met 2-2 gelijk tegen Kroatië en heeft nu 24 1/2 bordpunten. De enige winstpartij kwam op naam van Loek van Wely. Hij versloeg zijn tegenstander Cvitan Timman en Van der Sterren speelden remise tegen respectievelijk Lahic en Kozal. Genna Sosonko verloor van Hulak. Hij verspeelde een remise.

Georgië versloeg Rusland II met 2 1/2 tegen 1 1/2. Beide landen voeren samen met Rusland I en Oekraïne de ranglijst met 26 bordpunten aan. Het verschil met Nederland bedraagt slechts anderhalf punt.

VOETBAL - Carlos Menotti, ex-bondscoach van het Argentijnse voetbalteam en momenteel trainer van Boca Juniors, stelt zich kandidaat voor gouverneur van de provincie Santa Fé. Ex-Formule I-coureur Carlos Reuteman bekleedt die functie op dit moment.

Advocaat kon altijd op fanatieke spits rekenen

Peter Van Vossen alsnog opgeroepen voor Oranje na uitval Gaston Taument

NOORDWIJK - Wat was het afscheid van Dick Advocaat geweest zonder Peter van Vossen? De bondscoach riep de Zeeuw gisteravond op voor de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Luxemburg, na het wegvallen van de geblesseerde Taument.

Vorige week maandag, in de aanloop naar Ajax - AEK Athene, antwoordde Van Vossen op de vraag wat hij tegen Advocaat zal zeggen bij diens afscheid: "Ik zal hem veel succes wensen bij PSV. Als ik hem nog zie."

Een uitspraak die getuigde van bescheidenheid, van realiteit misschien. Van Vossen, veelvuldig bankzitter bij Ajax, voelde zich niet zo zeker van zijn plaats in de selectie. Zijn twijfel bleek terecht, want donderdag kreeg hij geen uitnodiging.

De 26-jarige Van Vossen opereert meestal op de linkervleugel en daarvoor had Advocaat de beschikking over Roy en Overmars, die bij Ajax de voorkeur kreeg boven de Zeeuw. Zaterdag speelde hij gewoon een helft met Ajax 2 tegen Haarlem, in plaats van met Oranje te trainen in Noordwijk.

Tussen Advocaat en Van Vossen groeide een mooie relatie, die in feite ontstond op 14 oktober 1992. Nederland balanceerde op een regenachtige avond in Rotterdam tegen Polen op de rand van vroegtijdige uitschakeling voor het WK. Waar de vedetten Bergkamp en Van Basten tal van kansen misten, werkte Van Vossen een achterstand van 2-0 weg. Een paar maanden later scoorde hij weer twee maal, nu tegen Turkije-uit: 1-3. En wat te denken van de gebeurtenissen op 28 april 1993, toen Nederland bij een achterstand van 2-1 op Wembley tegen de Engelsen een strafschop te nemen kreeg. Vijf minuten voor tijd. Van Vossen eiste de bal op en schoot beheerst raak.

ENTHOUSIAST

Op de Zeeuw kon Advocaat altijd rekenen. De speler struikelde wel eens over zijn techniek, maar bracht vuur in de ploeg en was altijd enthousiast. Hij kwam tot nog toe uit in zestien interlands, waarin hij zeven maal scoorde.

Van Vossen kreeg zijn kans alsnog omdat Taument te veel last ondervond van een spierblessure in het bovenbeen. De Feyenoorder liep de kwetsuur vorige week op in de competitiewedstrijd tegen Vitesse (0-3). Daarna heeft hij niet meer getraind.

De medische staf van de KNVB nam in overleg met Advocaat en Taument de beslissing om het herstel van de blessure niet nog een paar dagen aan te kijken. "Zoals het er nu uitziet, kan hij woensdag niet spelen", zei Advocaat. "Daarom doe ik geen beroep meer op hem."

De Haagse bondscoach had zaterdag tijdens de tweede training in Noordwijk opnieuw slechts acht veldspelers tot zijn beschikking. Youri Mulder en Pierre van Hooijdonk, die vrijdagavond nog met hun club hadden gespeeld, trainden op hun eerste dag in de badplaats aangepast. Ze kregen wat rust.

Vandaag komen de internationals opnieuw in Noordwijk bijeen. Met de laatkomers uit het buitenland (Roy, Jonk, Winter) en Van Vossen heeft Advocaat dan eindelijk een voltallige spelersgroep bij elkaar.

Volleyballers sportploeg van het jaar

HILVERSUM - De nationale mannen-volleybalploeg is bij de traditionele verkiezing van de Avro uitgeroepen tot sportploeg van het jaar. Bondscoach Joop Alberda nam de onderscheiding in ontvangst van Erica Terpstra, staatssecretaris voor Sport.

De volleyballers eindigden in oktober als tweede tijdens de wereldtitelstrijd in Griekenland, achter Italië. De hockeyploeg, vorige week tweede tijdens het WK in Australië, en de vrouwen 'vier-zonder' (roeien) waren ook genomineerd. De roeisters behaalden goud tijdens het WK in Indianapolis. De volleybalploeg is de laatste zes jaar drie keer gekozen tot beste sportteam. Eerder was dat in 1989 en 1992.

Sportman en -vrouw van het jaar waren al eerder bekendgeworden: De bokser Regilio Tuur en amazone Anky van Grunsven.

Nationaal record Corrie De Bruin

DEN HAAG - De atlete Corrie de Bruin heeft tijdens wedstrijden in Den Haag het nationale jeugdrecord kogelstoten indoor op 17,64 meter gebracht. Ze verbeterde daarmee haar eigen beste prestatie met 24 centimeter. Die leverde ze op 23 januari van dit jaar, eveneens in Houtrust.

De Bruin, lid van Rotterdam Atletiek, bleef met haar 17,64 meter vijf centimeter verwijderd van het nationale seniorenrecord, dat op naam staat van Deborah Dunant. De zus van Erik de Bruin stootte drie keer ongeldig. Haar andere geldige pogingen kwamen uit op 17,32 m. en 17,26 m.

Panasonic/Osaka contracteert Hans Gillhaus voor twee jaar

VUGHT - Hans Gillhaus verhuist in januari naar Japan. De 31-jarige spits verruilt Vitesse voor het Japanse Panasonic/Osaka, dat in de J-league uitkomt. Gillhaus tekende afgelopen weekeinde in Frankfurt een tweejarig contract.

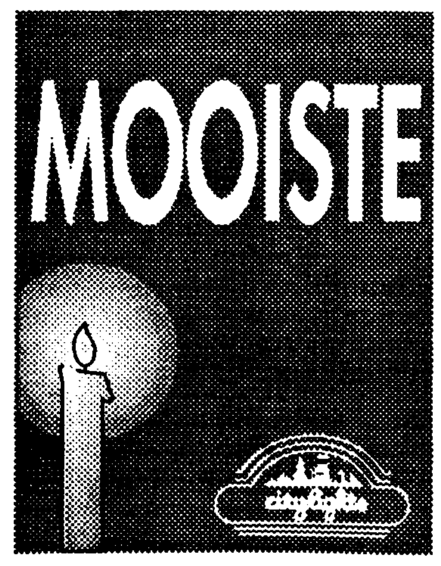
De Japanse belangstelling voor Gillhaus was pas een week oud. "Ze zijn (vorige week) zondag naar me wezen kijken. Een betere wedstrijd hadden ze niet kunnen uitkiezen." Vitesse dat dit seizoen een zwakke start kende, won zondag in de Kuip met 3-0 van Feyenoord. Gillhaus scoorde eenmaal.

Het was zijn laatste doelpunt voor Vitesse. Het bestuur van Osaka geeft Gillhaus geen toestemming nog voor de Arnhemmers uit te komen. "Maar het afscheid nemen kan ik nog even uitstellen. Ik train hier nog een weekje mee", aldus Gillhaus.

Dinsdag deden Gillhaus, Vitesse en de Japanners zaken in Düsseldorf. "Alles was toen eigenlijk al rond. Dat ging snel. Blijkbaar heeft de club nog aardig wat voor me kunnen vangen. En ik mag ook niet klagen", aldus de spits die zaterdag medisch gekeurd werd.

Osaka werd in de onlangs afgelopen competitie negende. De ploeg had vijf buitenlanders onder contract, drie Russen, een Braziliaan en een Bulgaar. Het laatste duo moet het veld ruimen. Naast Gillhaus wordt er nog iemand aangetrokken. Sigi Held, de Duitser die jarenlang Dynamo Dresden onder zijn hoede had, wordt de nieuwe trainer. Gillhaus gaf aan het begin van dit seizoen aan, na het Schotse avontuur bij Aberdeen, graag nog eens naar het buitenland te willen. Het mislukte, ook omdat Vitesse vasthield aan een hoge transfersom. "Ik ben blij dat 't gelukt is. Een voordeel is dat je niet halverwege het seizoen bij een club binnenvalt. Ik begin in januari gewoon aan de voorbereiding op het seizoen."

NEW YORK - De Buffalo Bills hebben dit seizoen moeite zich te plaatsen voor de playoffs van de NFL. Ze verloren gisteren met 21-17 van de Minnesota Vikings. Op de foto: Kenneth Davis (23) van de Bills wordt in de mangel genomen door John Randle (93) en Henry Thomas (97) van de Vikings.

Goed debuut Braziliaans talent Glaucio in oefenduel

ROOSENDAAL - Het 18-jarige Braziliaanse talent Glaucio heeft zijn debuut gemaakt in een winnend Feyenoord. Zonder de internationals en nog een handvol basisspelers wonnen de Rotterdammers in Roosendaal met 7-2 van eerste-divisionist RBC.

Glaucio speele zaterdag in Roosendaal de hele wedstrijd en liet vooral een paar technische kunstjes zien. Van zijn fysieke kracht zullen de Rotterdammers het zeker niet moeten hebben. "Dat wisten we en dat is ook niet zo erg. Doordat hij niet groot is, zal hij eraan moeten wennen dat hij snel de bal moet rondspelen. Dat vermogen heeft hij, want het is een jongen met een paar hele goede ogen", zei trainer Van Hanegem na het eerste optreden van zijn aanwinst.

Van Hanegem was niet ontevreden over het spel van de Braziliaan, die minder tevreden was over ploeggenoot Maas. Een botsing met de oud-RKC'er was er de oorzaak van dat Glaucio bijna de hele wedstrijd met een bloedneus rondliep.

"Vanavond stond hij door gebrek aan linkspoten nog aan de linkerkant, maar hij kan ook aan de rechterkant of zelfs centraal op het middenveld spelen", aldus Van Hanegem die Glaucio mogelijk zondag 18 december in het laatste competitieduel voor de winterstop tegen RKC al laat debuteren. "Als Scholten geblesseerd blijft, en daar ziet het wel naar uit, bestaat de kans dat ik Glaucio opstel."

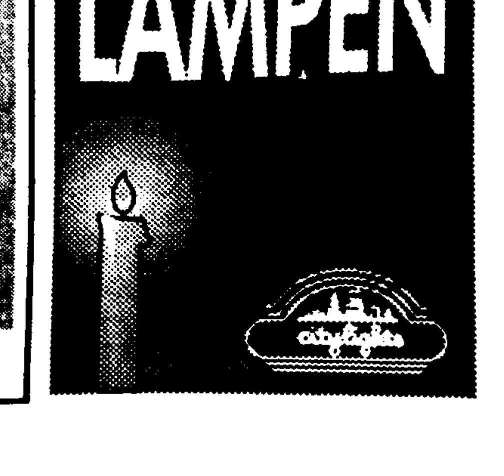
De Braziliaan scoorde in het doelpuntrijke oefenduel tegen RBC niet, maar kreeg wel de eerste kans in de wedstrijd. Even later bracht zijn directe tegenstander Van Oeveren de eerste divisieclub op voorsprong. Feyenoord liep in de tweede helft van 2-3 uit naar 2-7. Het vijfde doelpunt kwam van de voet van Obiku na een zuivere pass van Glaucio.

FC Twente slechts één helft bereid te voetballen: 3-0

ENSCHEDE - FC Twente en MVV hadden de tweede helft van hun duel in Enschedé evengoed achterwege kunnen laten. Nadat de thuisclub halverwege al met 3-0 leidde, hebben de ruim z e v e n d u i z e n d toeschouwers zich in het tweede bedrijf alleen maar verveeld. De thuisploeg had geen behoefte meer zich noemenswaardig in te spannen, de gasten bleken volstrekt niet bij machte het de elf van trainer Ten Donkelaar ook maar enigszins lastig te maken.

De vlotte start van FC Twente, dat binnen twintig minuten met 2-0 leidde dankzij een benutte strafschop van Boerebach en een fraaie stiftbal van Bosvelt, doofde het Limburgse vuurtje binnen de kortste keren. Eerst verzuimden Scheepers en Straal alleen voor de attente doelman Boschker de spanning terug te brengen, vervolgens knikte Elzinga uit een hoekschop van Boerebach na ruim een half uur fraai raak.

Twente geloofde het daarna wel en verviel in te ver doorgevoerde individuele acties. MVV kon er helemaal niets tegenover stellen. Het liet zich willoos naar de nederlaag leiden, die op basis van de veldverhoudingen aanzienlijk royaler had moeten uitvallen. Niet voor niets hekelde Ten Donkelaar de instelling van zijn ploeg na de rust. "We hebben het produkt voetbal slecht verkocht", bleek hij ondanks de ruime zege allerminst tevreden.

EILANDGEBIED CURAÇAO
Dienst Sociale Zaken

Het waarnemend Hoofd van de Dienst Sociale Zaken maakt bekend dat ingaande 1 januari 1995 wordt de geldigheidsduur van p.p. kaarten die uitgegeven zijn in januari 1994 tot 1 september 1994 voor de duur van één (1) jaar, met zes maanden verlengd. Dit geldt uitsluitend voor p.p. kaarten die uitgegeven zijn voor één jaar.

Het waarnemend Hoofd voornoemd,
Afd. P.R.. *B.M.J. Komproe.*

GOBIERNU DI KORSOU
Servisio pa Salú Públiko

Hefe di Servisio pa Salú Públiko di Gobièrnu di Kòrsou (G.G.D.), ta suplikà mayornan ku ta akudí na e ofisina di konsulta di **JANWE** pa atende muchanan di 1 pa 4 aña pa yama e ofisina prinsipal di e departamentu. Esaki ta konta pa mayornan ku a haña un invitashon na kas pa presentá ku nan yu entre 31 di òktober i 21 di desèmber 1994. Por fabor yama **Telefòn 627212** i puntra pa e dòkter òf enfermera ku ta koordiná e ofisina di konsulta.

E Hefe menshoná,
Dept. R.P. *S. Bodok.*

Speciale Statuut-uitzending Wereldomroep:

'Steunend op eigen kracht' rode draad door programma

= van onze correspondente =

DEN HAAG/WILLEMSTAD — "Steunend op eigen kracht doch met den wil elkander bij te staan". De historische woorden van koningin Wilhelmina aan het begin van de feestelijke Statuut-uitzending van Radio Nederland Wereldomroep leken wel de leidraad te vormen voor alles wat in de twee uur daarna werd gezegd.

Het was zaterdag een feest van herkenning in de sociëteit Nieuwspoort in Den Haag. *Tout Statuut* was aanwezig: van de Surinaamse romanschrijver Albert Helman tot zijn landgenote Helen Kamperveen, van de Gevolmachtigde ministers van Aruba en de Antillen tot gitarist Julian Coco en beeldend kunstenaar José Capricorne, van parlementariërs als Van Oven (PvdA) en Fermina (D'66) tot vertegenwoordigers van de talloze belangenorganisaties voor Antillianen en Arubanen in Nederland, van de ambassadeur van Suriname tot de 'interstatutaire' Glenn Weiszband, met musici uit alle delen van het Koninkrijk, inclusief Suriname.

En de Wereldomroep natuurlijk, want die nam een speciale uitzending op over de veertig jaar waarin in elk geval de Antillen, Nederland en — op de valreep — Aruba elkaar trouw zijn gebleven.

In de uitzending, die deze week via tien radiostations op de Antillen en Aruba uitgezonden wordt, zijn historische opnames van onder andere een 'nationaal programma' uit 1954 en tromgeroffel bij het hijsen van Surinames onafhankelijkheidsvlag te beluisteren.

Maar het heden voert toch de boventoon. Minister-president Kok brengt naar voren dat Nederland niet het land is dat het allemaal beter weet. "Maar als je objectief vaststelt dat de kwaliteit van de rechtsstaat uit de bocht vliegt, dan moet je daar vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid iets aan doen. Omdat je het beste voorhebt. Soms betekent dat ingrijpende maatregelen, ja."

Premier Pourier wees er tijdens de opname op dat onze 'afhankelijkheid van Nederland' in de afgelopen veertig jaar is toegenomen. "Dat moeten we *coûte que coûte* ombuigen, zodat we wel op eigen kracht door het leven kunnen." Dat betekent ook op financieel gebied minder van Nederland afhankelijk willen zijn. "Want de facto is het toch zo dat wie betaalt, bepaalt."

Pourier wenst in een ideaal Statuut een beetje meer vrijheid op buitenlands gebied in de regio. "Anders blijf je in onze contreien een vreemde eend in de bijt."

KabNA-minister Voorhoeve zei zaterdag dat Nederland autonomie van de Caribische Koninkrijksdelen alleen maar wil stimuleren. "De zelfredzaamheid vergroten", noemde hij dat. "Centraal moet staan dat we de problemen oplossen."

Na de meningen van de vier Koninkrijksvoormannen (zie voor premier Eman de Arubapagina) volgde een discussie tussen de kamerleden Van Oven, Fermina, mevrouw Mulder (CDA), Jan te Veldhuis (VVD) en Paul Rosenmöller (Groen Links) alsmede Jacques Veeris, voorzitter van het landelijk steunpunt Forsa, historicus en romanschrijver Albert Helman en de heer Jarzagaray van de overkoepelende Arubaanse organisatie Cuna.

De bekende onderwerpen als controle op de uitgaven, cultuurverschillen, technische bijstand en een toelatingsregeling kwamen uiteraard aan de orde. Toen de presentator het consequent over een visumplicht had, werd het de Antilliaanse Gevolmachtigde minister toch te gortig. "Een visumplicht bestaat helemaal niet", zei hij voor de interruptiemicrofoon. "Wel een werk- en vestigingsvergunning. Die stamt al uit 1935 en is ingesteld door Nederland, opdat de eilanden niet overspoeld zouden worden door ongewenste elementen."

Gevolmachtigde minister Croes greep ook naar de microfoon. Hij denkt dat het al niet meer nodig is om over een toelatingsregeling in Nederland te praten, aangezien de laatste CBS-cijfers een vertrekoverschot uit Nederland voorspellen.

Een heel discussiepunt bleek de mogelijke wens van Suriname om terug te keren in het Koninkrijk. Slechts weinigen willen zich aan deze netelige kwestie branden. Voor iedereen staat wel vast dat de bijzondere band met dit voormalige Koninkrijksdeel extra steun en hulp rechtvaardigt.

Helen Kamperveen besloot de opname met een geweldige monoloog, waarin zij parallellen trekt tussen haar leven en het Statuut.

De Glenn Weisz-band gaf tot slot het beste argument om Suriname weer aan de Koninkrijksborst te koesteren. Zij zette onvervalste Surinaamse muziek in; en daar kan geen politicus tegenop.

INGEZONDEN

Tendentieuze vragen

"KIJKT U GRAAG naar mannen die sex hebben op televisie?" Met deze tendentieuze vraagstelling werd dinsdag 6 december j.l. een enquête gehouden door TeleCuraçao. Ging het in dit geval wel om sexuele handelingen of betrof het slechts een hartstochtelijke omhelzing of kus?

Naar aanleiding van deze uitzending is er op een HAVO/VWO school een enquête gehouden onder 74 leerlingen van de bovenbouw, te weten 4/5 HAVO en 4/5/6 VWO. Op de vraag of zij voor censuur in het algemeen waren, stemden 66 leerlingen 'tegen' en 8 leerlingen 'voor', waarbij de ongevraagde toelichting dat oubollige programma's van TeleCuraçao gecensureerd zouden moeten worden! Dit geeft een heel ander beeld dan wat ATM ons voor ogen hield.

Homosexualiteit is iets waarmee men in 'macho' Curaçao moest leren omgaan. Alle geciviliseerde landen zijn het emancipatorische stadium van homo-acceptatie allang gepasseerd. Een van de geïnterviewden had het over 'respect'. Men moet respect kunnen tonen voor mensen die anders geaard zijn. Het getuigt niet van respect voor de homosexuelen, die in alle geledingen van de bevolking vertegenwoordigd zijn en gedwongen worden hun gevoelens te verbergen. Is men werkelijk bang dat wanneer twee mannen of twee vrouwen elkaar op televisie kussen, het aantal homosexuelen drastisch zal toenemen? Homosexualiteit is niet besmettelijk, het is geen ziekte.

AIDS wel. Maar TeleCuraçao verdomt het volledige medewerking te verlenen om te proberen deze vreselijke ziekte te bestrijden, door botweg te weigeren een voorlichtingsfilm over condoomgebruik gedurende prime-time uit te zenden (zie artikel *Amigoe* d.d. 3-12-1994). Het heette dat de Curaçaose bevolking daar nog niet aan toe was? Weten ze dan niet dat er al sexueel actieve tieners met het HIV-virus besmet zijn?

Gelukkig zijn er middelbare scholen die de kinderen zeer expliciete uitleg geven over het gebruik van onder andere condooms d.m.v. kunstpenissen en de hele rataplan. Geen hypocriet gedoe, geen taboe. Geen ongewenste zwangerschappen en sexueel overdraagbare ziektes. Is het eigenlijk niet de taak van een staatstelevisie om educatief bezig te zijn, vooral als het gaat om het wegnemen van taboes. Het is een schande dat men van hogerhand niet heeft ingegrepen.

J. SMULDERS
Curaçao

Goedkeuring

MET ALLE respect voor diegenen met een heel andere achtergrond en opvoeding die in het midden van Antillianen wonen en die Antillianen die het niet met mijn mening eens zijn, denk ik persoonlijk wel dat het besluit van TeleCuraçao de volledige goedkeuring wegdraagt van de meeste Antillianen.

Volgens mij, als Antilliaan, medegewogen het feit dat menige jongere/ zelfs minderjarige naar *All you need is love* op zaterdagavond kijkt, heeft TeleCuraçao als commercieel communicatiebedrijf in een Antilliaanse samenleving, volkomen juist gehandeld. Indien dus TeleCuraçao daarvoor het een en andere over hetzelfde onderwerp niet zou hebben uitgeknipt, ligt daar dan de fout.

Persoonlijke opvattingen, filosofieën, wijsheden en vergelijkingen over de homofilie kunnen misschien wel interessant zijn indien homofilie het onderwerp zou zijn geweest, maar zijn in de onderhavige kwestie mijns inziens helemaal niet terzake. Het paternalisme zeker ook niet.

E. SCHOTBORGH
Curaçao

Onder de zon geboren

door Nel Casimiri

Twee jaar geleden vond in Gallery '86 en in de Akademia di Arte een uitgebreide overzichtstentoonstelling plaats van het werk van Boy Namias de Crasto. Deze Antilliaanse kunstenaar, die in Nederland vrij veel bekendheid geniet, was op Curaçao onder de aandacht gebracht door zijn deelname aan Gala di Arte. Hij woont al heel lang in Nederland.

Boy Namias de Crasto is zijn leven en loopbaan begonnen op Curaçao. Hij kreeg les van de Griek Pandellis en van Theo van Delft. Hij werkte bij de Shell als assistent-tekenaar bij 'De Passaat' en haalde in de avonduren de akte l.o.-tekenen. Eind 1954 ontwierp hij een kerstkaart voor de Shell en won hij een eerste prijs met een crayontekening over werkende mensen op de Nederlandse Antillen. Dat bezorgde hem een studiebeurs van de Sticusa. Namias de Crasto studeerde aan de Academie voor Industriële Vormgeving in Eindhoven waar hij in 1961 zijn diploma als calligraaf haalde.

Het bleek echter dat er op Curaçao in die tijd niet voldoende werk was voor een calligraaf of een grafisch ontwerper. Wel werden enkele van zijn werkstukken tentoongesteld in het CCC. Boy Namias de Crasto keerde terug naar Nederland waar hij sindsdien woont.

In mei 1993 hield hij voor het eerst weer een expositie van zijn werk op Curaçao waarmee een langgekoesterde droom in vervulling ging. Die expositie was voor hem extra bijzonder omdat hij kort daarvoor een hartaanval had gehad en deze expositie betekende voor hem bij wijze van spreken het begin van een nieuw leven.

Alle vrienden en bekenden hebben zijn exposities toen bezocht en hij maakte weer kennis met zijn geboorte- iland, met het huis van zijn moeder, de straatjes en steegjes van Punda en Otrobanda en met Banda Bou.

"Die boom op Barber werd voor mij het symbool van thuis zijn. Ik heb hem zo vaak geschetst in die dagen". Toen hij in Nederland terugkwam verwerkte hij al die indrukken in een serie schilderijen met de zon als thema, de zon die fel schittert vanaf de wanden in de geaircode bovenzaal van Gallery 86.

Uitgangspunt is de boom van Barber en een stralende zon. Het nieuwe leven, als zonnekinderen of in de muziek van Euson, flamingo's op hun vlucht even langs de felle zon en kinderen veilig in de zonneschoot of uit de zon geboren.

Wat opvalt is de felheid waarmee Namias de Crasto in deze serie zijn kleuren neerzet, de heftigheid waarbij het beeld ondergeschikt raakt aan de emotie.

Om zijn eilandgenoten te laten zien dat hij ook 'gewone' schilderijen van Punda kan maken hangen er een paar realistische schilderijen bij elkaar. Voor de liefhebbers.

Er hangt deze keer maar één schilderij bij met een combinatie van calligrafie en beeld. Boy Namias de Crasto heeft prachtige schilderijen gemaakt waarin hij gedichten van Pierre Lauffer calligrafeerde en verwerkte met de emoties die die gedichten bij hem opriepen. Deze keer gebruikte hij een gedicht van Diane Henriquez. Het heet 'Mi realidad', 'Mijn werkelijkheid'. Met dat thema en het zonlicht past het toch in de serie.

Op 13 november j.l. werd in Bussum, Nederland een grote kunstveiling georganiseerd. De opbrengst was bestemd voor een onderwijsproject van het Foster Parents Plan in Ecuador. Veel bekende kunstenaars, w.o. Boy Namias de Crasto, zijn aangezocht om een bijdrage te leveren voor deze veiling. Er werden o.a. ook werken van Picasso, Anton Heyboer en Jan Toorop geveild. Die veiling was een groot succes en het doek wat het meeste geld opbracht was een schilderij van Namias de Crasto, Las Mysticas, het schilderij dat ook de voorkant van de uitnodiging sierde en dat in 1993 ook in Gallery '86 te zien was.

De tentoonstelling die nu in Gallery '86 te bezichtigen is, geeft in de eerste plaats een golf van emoties weer, de vreugde van zijn thuiskomst. Het is nog niet de tijd voor het bedachtzame calligrafiewerk. Dat komt later weer. Nu schijnt de zon.

Behandeling Landsbegroting uitgesteld

WILLEMSTAD — De behandeling van de Landsbegroting, die vandaag in een openbare Statenvergadering van start zou gaan, is uitgesteld. De begroting is te laat in de centrale commissie behandeld, zodat pas vandaag het voorlopig verslag gereed komt. De behandeling zal om praktische redenen pas na de viering van het Statuut op 15 december plaatsvinden. De behandeling begint nu op 16 december en eindigt op woensdag 21 december.

Bijeenkomst over route voor carnaval

WILLEMSTAD —De Carnavalsraad nodigt alle groepen uit voor een algemene bijeenkomst 'van het grootste belang'. Het zal gaan over onder meer de route voor het carnaval.

De bijeenkomst is dinsdagavond om 8 uur in jeugdhuis Tamarijn aan de Mahaaiweg.

Schoolbestuur verwijdert alleen extreme gevallen

WILLEMSTAD — Alleen in extreme gevallen komt het voor dat het Rooms-Katholiek Schoolbestuur leerlingen van school verwijdert. Dat zegt de directeur van het RK Schoolbestuur in een reactie op uitlatingen van minister Dijkhoff. "We verwerpen ieder vermoeden hieromtrent."

Het Schoolbestuur benadrukt dat er een leerplicht bestaat, die jongeren tot vijftien jaar het recht op onderwijs moet garanderen. Dat recht is evenwel gekoppeld aan de plicht van leerlingen om zich aan de schoolregels te houden, aldus het Schoolbestuur. Voor een praktische uitvoering van de leerplichtwet heeft het Schoolbestuur in samenwerking met de schoolhoofden, gewerkt aan richtlijnen, voor onder meer verwijdering.

Het Schoolbestuur betreurt het dat het eilandgebied nooit met de uitvoering van de wet is begonnen. Het Schoolbestuur heeft daarom haar eigen regels. Zo wordt in geval van een leerling die niet meer op een bepaalde school te handhaven is, bemiddeld door het Schoolbestuur. Onder strikte voorwaarden wordt de leerling overgeplaatst naar een andere school. Slechts in extreme gevallen komt het voor dat leerlingen van school gestuurd worden, terwijl zij nog niet de leeftijd hebben van vijftien jaar.

Dat er sporadisch leerlingen van school verwijderd worden, heeft volgens het Schoolbestuur te maken met de toenemende agressie op school. Diefstal, geweldplegingen, gebruik en verkoop van drugs, nemen grotere vormen aan en stellen de leerkrachten voor problemen. "Ze zijn niet voorbereid om deze gevallen aan te pakken."

Met schilderijen van Chris Engels en Lucila Engels-Boskaljon

Familietentoonstelling in het Curaçaosch Museum

door Nel Casimiri

In het Curacaosch Museum is gisteren een expositie geopend van olieverfschilderijen van Chris en van Lucila Engels. Beiden zijn overleden, maar hun kinderen, waaronder Docco, de huidige directeur van het Museum, hebben deze tentoonstelling georganiseerd. Zij hebben nog veel werk van hun ouders, daarom is deze expoositie tevens een verkoopexpositie. Voor prijzen die liggen tussen de 1500 en 10.000 gulden is werk van Chris of Lucila Engels te koop.

Om een idee te geven van Chris en Lucila Engels, wil ik beginnen met een citaat van de inleiding die Cola Debrot uitsprak in 1963 bij de opening van de schilderijenexpositie van Chris Engels 'A Propos Ponnie en Paard'.

"Ik geloof dat men de kunstenaar over wie het gaat, Chris Engels, geen groter eer kan bewijzen dan door vast te stellen dat men zich op onze eilanden op geen gebied van kunst kan bewegen zonder zijn persoon of, beter nog, zijn naam te ontmoeten. Men zou kunnen zeggen: zijn naam is op aller lippen.

Dit is het geval op het gebied van de muziek. Hij heeft niet alleen een belangrijke rol gespeeld in de Kunstkring en in het Philharmonisch Orkest, hij behoort evenzeer tot degenen die een eerste stoot hebben gegeven tot de herontdekking van de specifieke Curaçaose muziek.

Zijn naam is misschien nog meer bekend op het gebied van de letterkunde. Men kan zonder enige overdrijving zeggen dat zijn pseudoniem, Luc Tournier, onverbrekelijk verbonden is met de eerste beweging van literatuur bij ons in de Nederlandse taal. Het tijdschrift 'De Stoep' en Luc Tournier zijn vrijwel identieke begrippen.

In later jaren heeft hij een prominente rol gespeeld op het terrein van de monumentenzorg. Ik heb mij door een expert laten vertellen dat geen huis zo zinvol werd gerestaureerd als het thans door hem bewoonde 'Stroomzigt' op de Pater Euwensweg.

Het Curaçaosch Museum is grotendeels door zijn initiatief tot stand gekomen en met zijn schilderkunst heeft hij niet alleen op Curaçao, maar ook in het buitenland erkenning gevonden. Ik denk dan in de eerste plaats aan zijn exposities in Amsterdam en in Sao Paulo, Brazilië. Op al deze gebieden speelt hij alijd weer een en dezelfde rol van de pionier, dat wil in casu zeggen, van de kunstenaar die de oude vormen te boven komt en naar nieuwe vormen streeft of nieuwe vormen ontdekt".

Debrot was geen vriend van Engels, maar als kunstliefhebber had Debrot veel met hem te maken. J.J.Oversteegen besteedt in zijn biografie over Debrot (deel II. 'Gemunt op wederkeer') dan ook verscheidene bladzijden aan de figuur Chris Engels en zijn verhouding tot Debrot (blz. 28-58).

Het verhaal van Lucila Engels vertelde zij me zelf in een interview een paar jaar geleden. Lucila Boskaljon werd geboren in 1920 als dochter van Rudolf Boskaljon en kleindochter van Johannes Boskaljon, twee bekende Curaçaose musici. Zij trouwde met de arts Chris Engels, die een grote culturele belangstelling had en ook zelf als kunstenaar actief was op verscheidene terreinen (zie boven).

In de Tweede Wereldoorlog werd ook op Curaçao de verduistering ingevoerd in 1942. Of men mocht geen licht aanhebben of de ramen moesten dichtgeplakt zijn, zodat er geen licht door naar buiten kon schijnen. In het huis van Chris en Lucila Engels, in die tijd aan het Molenplein, besloot men één kamer te verduisteren, zodat die kamer 's avonds gebruikt kon worden. In die kamer kwam één keer per week Chris Engels met een groep vrienden bijeen, de ene week om te schermen, de andere week om te schilderen.

Daarbij vroegen ze meestal iemand als model. Een van die keren was de vader van Lucila, Rudolf Boskaljon, gevraagd als model op te treden. Dat bracht Lucila op het idee een keer mee te schilderen. Alles was er al: linnen, verf, penselen. Haar man en zijn vrienden waren zeer enthousiast over haar eerste probeersels en dat gaf haar de moed verder te gaan.

Lucila Engels heeft zich verder als autodidacte ontwikkeld. Volgens de encyclopedie is haar stijl "expressionistisch en romantisch verhalend van geest, gekenmerkt door een subjectieve vertekening van de werkelijkheid".

Het werk van Lucila Engels heeft een ontwikkeling meegemaakt van het primitieve naar het expressionisme en de subjectieve vertekening van de werkelijkheid is een van de kenmerken van het expressionisme.

Natuurlijk is elke kunstuiting een expressie en elke expressie is subjectief. Toch is expressionisme een etiket dat op een richting in de twintigste eeuwse kunst is geplakt, al is er nooit een beweging geweest die 'expressionisme' heette.

De kunst en dit geval het beeld wordt gebruikt voor een zelfexpressie, waarbij de expressie centraal staat en het beeld, of liever de naturalistische weergave van de werkelijkheid op de tweede plaats komt, of helemaal wegvalt of onherkenbaar wordt als de kunstenaar aan vormen, vlakken, penseelstreken en kleur of materiaal voldoende heeft.

Diane Henriquez (links) in gesprek met Darlene Engels-Hendrikse voor een schilderij van Lucila Engels-Boskaljon.

Sandberg organiseerde een eerste tentoonstelling van het werk van Lucila in Amsterdam in het paviljoen in het Vondelpark vlak na de oorlog in 1948. Bij zijn bezoek aan Curaçao sliep Sandberg in de kamer waar Lucila en Chris Engels schilderden. Sandberg zocht zelf de schilderijen uit voor de expositie. Hij kon de hele nacht afwegen. Sandberg was een kenner en kon als buitenstaander besluiten. Het is heel moeilijk kritisch te staan ten opzichte van je eigen werk. Chris Engels waarschuwde hem: 'Als ze slechte kritieken krijgt, stopt ze ermee'. Lucila besefte echter dat ze dat risico moest nemen.

Lucila Engels had veel vertrouwen in Sandberg: 'HIj was heel 'straight'. Hij zanikte niet. Als je hem vroeg om een tentoonstelling, zei hij ja of nee'.

Daarna organiseerde Sandberg ook een tentoonstelling van het werk van Chris en Lucila Engels samen in 1950 in het Internationaal Cultureel Centrum in Amsterdam. In 1953 deed Lucila Engels met een eigen inzending mee met een groepstentoonstelling van Antilliaanse kunst: 'Curaçao, schilderend en geschilderd' in het Stedelijk Museum in Amsterdam. De Beurs- en Nieuwsberichten nam over die expositie een kritiek over (niet ondertekend) waaruit de volgende woorden:

".....te trachten aan hun gedachten vorm, expressie te verlenen. Naar ons gevoel is zijn vrouw, Lucila Engels-Boskaljon, daarin het verste gevorderd. Haar werk, dat zich, waarschijnlijk via de invloed van haar man, het meest aansluit bij Europese tradities, is soms prachtig van toon en kleur. Haar landhuizen zijn Curaçaose landhuizen. De mensen op haar schilderijen zijn Westindische mensen. Zij kan zich niet losmaken van haar omgeving. Zij kan en dat is misschien erg gelukkig, zich niet geheel vrijmaken van wat Debrot in zijn openingswoord het anecdotische noemde, maar zij is als geen andere van de acht op de expositie aanwezige artiesten, zo in staat zichzelf te zijn, vorm te geven aan haar denken en aan haar voelen......".

Daarna exposeerden Chris en Lucila Engels tezamen in het Stedelijk Museum in 1957. Verder nam Lucila deel aan diverse tentoonstellingen buiten het koninkrijk, in het Caribisch gebied, in Venezuela, in New York (U.S.A.) en twee maal aan de Biennale in Brazilië, waarbij zij de tweede keer werd gezonden namens de Nederlandse Antillen.

De inzending van werk naar Sao Paulo is begonnen in Caracas. Chris en Lucila Engels werden uitgenodigd mee te doen met een expositie in het Museo de Bienes Artes in Caracas. Zij verkochten nog niet in die tijd, dus dat was een mooie kans. Op die tentoonstelling kwam ook de ambassadeur van Brazilië die hen vroeg waarom ze niet meededen met de Bienale. Hij is toen op bezoek gekomen op Curaçao en hij heeft de schilderijen voor de Bienale uitgekozen.

Catalogi van die tentoonstellingen in Caracas, Amsterdam en Sao Paulo hangen nu als illustratie in het Curaçaosch Museum. Er hangt een uitgebreide collectie schilderijen van zowel Chris als Lucila. Het zijn zowel vroege schilderijen, zoals het eerste 'meisjeskopje', dat ook in de eerste catalogus is terug te vinden en dat gemaakt werd in 1945, als werken van latere datum. Vooral de jongste werken van Lucila, zoals 'Man met Leguaan'(1977) en 'Handen'(1970) laten zien hoe zij steeds door is gegaan met schilderen en steeds nieuwe wegen heeft gevonden. Haar meest recente schilderij (1992) hing op de Carib Art tentoonstelling vorig jaar.

De tentoonstelling ziet er goed verzorgd uit en wat daarbij vooral opvalt zijn de nette kaartjes met gegevens naast de schilderijen. De schilderijen (van andere kunstenaars) die in de andere zalen hangen, moeten het doen met een stukje papier, wat soms loshangt of zelfs helemaal ontbreekt.

Een museum is niet alleen een verzamelplaats. Die verzameling moet wel toegankelijk gemaakt worden. Wat doet een stadsgezicht van Israël op Curaçao? Wat is de band van een Fernhout of een Charley Toorop met Curaçao? Waar komen die meubelen vandaan? Wat zijn de technische gegevens, (houtsoort, technieken) van die meubelen? Nu zijn er nog verschillende mensen die die gegevens kunnen verstrekken. Als we nog een generatie wachten, weet niemand het meer.

Zoals het AAINA de verzamelingen van Elis Juliana en Pater Brenneker probeert toegankelijk te maken, moet het museum dat met haar eigen collectie doen. Dat zijn ze de oprichter, Chris Engels, verplicht.

Wereldomroep:

Vijf keer per week nieuws in Papiaments

= van onze correspondente =

DEN HAAG WILLEMSTAD — De nieuwe Papiamentstalige uitzendingen van Radio Nederland Wereldomroep zullen vijf dagen per week op de Benedenwindse Eilanden te beluisteren zijn. Het gaat om het nieuws en de krantenoverzichten.

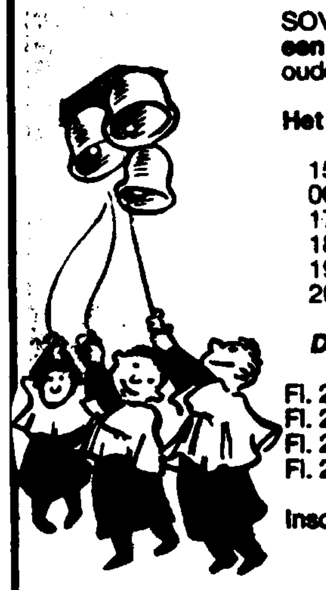
Dat maakte directeur Lodewijk Bouwens zaterdag bekend tijdens de opname van het radioprogramma ter gelegenheid van veertig jaar Statuut, dat deze week via tien radiostations op de Antillen en Aruba te beluisteren zal zijn.

De Papiamentstalige uitzendingen gaan van maandag tot en met vrijdag via de satelliet naar de Antillen en Aruba. Volgens Bouwens is gebleken dat juist voor nieuws en krantenoverzichten grote behoefte bestaat aan het gebruik van de voertaal op de Benedenwinden, het Papiaments.

Wanneer gestart wordt is nog niet bekend. Dat hangt af van de afronding van de sollicitatieprocedure voor presentatoren en redacteurs voor deze uitzendingen, aldus Bouwens afgelopen zaterdag.

SPORT- EN ONTSPANNINGS-VERENIGING "ASIENTO"

SOVA KERSTVIERING JEUGD

SOV Asiento organiseert op zondag **18 december een *KERSTVIERING*** voor de jeugdleden en hun ouders en ook niet leden.

Het programma is als volgt:

15.30 - 16.30 Registratie
06.30 - 17.30 Kinderkoor Jongbloed Voices
17.30 - 18.00 Toneel
18.00 - 19.00 Diner
19.00 - 20.00 Kerstman met zijn familie
20.00 - Sluiting

De ouders zijn ook van harte welkom.

Fl. 20,00 voor jeugdleden (per kind) t/m 15 jaar
Fl. 25,00 voor volwassenen (p.p)
Fl. 25,00 kinderen niet leden p.p. t/m 12 jaar
Fl. 27,00 volwassenen niet leden p.p

Inschrijving bij de administratie **Tel. 663888**

Sluitings datum 15 dec. '94

Op maandag 12 december 1994 zal via Tele-Curaçao een speciaal programma worden uitgezonden ter gelegenheid van

40 jaar Statuut voor het Koninkrijk

met onder andere interviews met de twee

ex-premiers Juancho Evertsz en **Ronchi Isa**

Tijd: 19.30 uur.

Stichting Curaçao

STICHTING STUDIEFINANCIËRING CURAÇAO
AANVRAGEN
STUDIELENING
& TEGEMOETKOMING STUDIEKOSTEN

De Stichting Studiefinanciëring Curaçao maakt hierbij bekend dat voor het school-/studiejaar 1995/1996 de mogelijkheid bestaat om een verzoek in te dienen voor een lening en/of reis- en uitrustingskosten teneinde in het buitenland, Nederland, of op Curaçao (I.F.E., P.A., M.A.O., M.T.S., Dagopleiding SPD bij Z.O.G. en D.O.C.) een opleiding te volgen op H.B.O. of W.O. niveau.
Studenten die een universitaire opleiding op Bachelor- of Master niveau in de U.S.A. of Regio (VENEZUELA, COSTA RICA of PUERTO RICO) willen volgen, kunnen in aanmerking komen voor studiefinanciëring.

Voor studies aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen wordt WSF-18+ toegekend.

Leerlingen van een dagschool (HAVO/VWO) middagschool, avondopleiding en bepaalde MBO-opleidingen kunnen in aanmerking komen voor TEGEMOETKOMING STUDIEKOSTEN.

Formulieren en verdere informatie zijn verkrijgbaar bij de Stichting Studiefinanciëring Curaçao, Pietermaai 8 of bij de schooldekaan. De formulieren moeten **uiterlijk 15 december 1994** persoonlijk ingeleverd worden **bij de S.S.C.** aan de Pietrmaaiweg 8. Verzoeken die **na 15 december 1994 worden ontvangen, zullen in geen geval meer in behandeling worden genomen** voor het school-/ studiejaar 1995/1996.

STICHTING STUDIEFINANCIËRING CURAÇAO
R.D. Kleinmoedig

23.000 Gezinnen moeten rondkomen met Nf 12 per maand

Uitvoering sociaal vangnet in Suriname maand uitgesteld

PARAMARIBO - Het "sociaal vangnet" voor 23.000 Surinaamse gezinnen die maandelijks van minder dan drieduizend Surinaamse guldens (twaalf Nederlandse guldens) moeten rondkomen, treedt waarschijnlijk pas in februari in werking. Administratieve obstakels maken de geplande datum van 1 januari niet haalbaar.

Nederlandse en Surinaamse deskundigen bereiden het vangnet - extra uitkeringen aan minder draagkrachtigen - momenteel voor. "Het ligt voor de hand dat Suriname eerst zekerheid wil dat Nederland daadwerkelijk geld stuurt voordat men in Paramaribo een cent uitgeeft", aldus Gerard Oude Engberink. Als directeur van een Nederlands onderzoekscentrum voor armoedebestrijding heeft hij in de afgelopen week in opdracht van het Nederlandse departement voor Ontwikkelings-samenwerking een missie in Paramaribo geleid.

Nederland is bereid in de komende vijf jaar een bedrag van 45,5 miljoen gulden te verstrekken aan Surinamers die de zwaarste klappen krijgen bij de uitvoering van een economisch saneringsprogramma. "De voedseldistributieregeling moet zo snel mogelijk op haar plaats vallen, want een groot deel van het volk heeft de pakketten heel hard nodig", aldus Oude Engberink.

Het gaat volgens Lilian Monsels van het Surinaamse deel van de werkgroep om goederen voor onvermogenden, mensen die niet in staat zijn hun inkomen aan te passen aan de enorme inflatie. Monsels verwacht dat de groep van 23.000 toeneemt naarmate de uitvoering van het economisch saneringsprogramma vordert.

Oude Engberink en Monsels denken dat het bedrag van ruim negen miljoen gulden per jaar voldoende zal zijn om de noden te verlichten. In het begin zal Nederland technische bijstand verlenen bij het opzetten van het complexe distributiesysteem.

Sinds enkele maanden krijgen achtduizend huishoudens een bedrag van vijftig Surinaamse guldens per week om in hun levensonderhoud te voorzien. Die regeling vervalt met de start van het sociaal vangnet.

GELDONTWAARDING

Subsidies die president Venetiaan vorige week aankondigde om sociale onrust te verminderen, staan los van de financiering van het sociaal vangnet. De Surinaamse regering weet nog niet waar ze de benodigde middelen vandaan zal halen. Het gaat om honderden miljoenen guldens voor de subsidie op brood, elektriciteit, kookgas en openbaar vervoer. Het is nog niet duidelijk welke doelgroepen hiervoor in aanmerking komen.

De uitvoering van het economisch saneringsprogramma brengt enorme geldontwaarding met zich mee. Momenteel is een Nederlandse gulden ongeveer 250 Surinaamse guldens waard. Waarnemers verwachten dat de koers nog voor het eind van het jaar aanzienlijk stijgt omdat de Centrale bank van Suriname geen greep krijgt op valutahandelaren.

Van 31 opvarenden uit Oekraïne:

Van de Salvador Allende twee opvarenden gereden

HALIFAX - Vijf Hercules-vliegtuigen van de Amerikaanse kustwacht en een tiental koopvaardijschepen zijn zondag doorgegaan met de zoekactie naar overlevenden van het Oekraïense vrachtschip Salvador Allende.

Dit was in de nacht van donderdag op vrijdag met 31 bemanningsleden aan boord vergaan. De reddingswerkers hebben nog maar zeer weinig hoop naast de twee reeds geredde bemanningsleden nog overlevenden te vinden, maar zij willen de zoekactie maandag desondanks hervatten. In de onstuimige Atlantische Oceaan ten zuiden van New Foundland is inmiddels meer dan zestig uur intens gezocht in een gebied van 26.000 vierkante kilometer. Vrijdag al werd de tweede officier van de Salvador Allende gered door een olietanker. Een tweede opvarende, de 36-jarige Oekrainer Aleksandr Paranov, werd zaterdag door een helikopter uit de koude zee gehaald. Andere overlevenden zijn sindsdien niet meer aangetroffen.

Volgens artsen is het een wonder dat de twee opgepikte schipbreukelingen het gehaald hebben na zo lang in het water te hebben gelegen. Waarschijnlijk hebben zij hun leven te danken aan de golfstroom waarvan de temperatuur kan oplopen tot 19 graden. De Salvador Allende zonk ongeveer tweeduizend kilometer voor de oostkust van de VS en negenhonderd kilometer ten zuiden van het Canadese NewFoundland in zware storm. Volgens de Amerikaanse kustwacht slaagde een deel van de bemanning erin de reddingssloepen te bereiken, andere schipbreukelingen klampten zich vast aan wrakstukken. Een vliegtuig van de Canadese kustwacht dropte reddingsmaterieel en levensmiddelen.

Overstromingen in Schotland

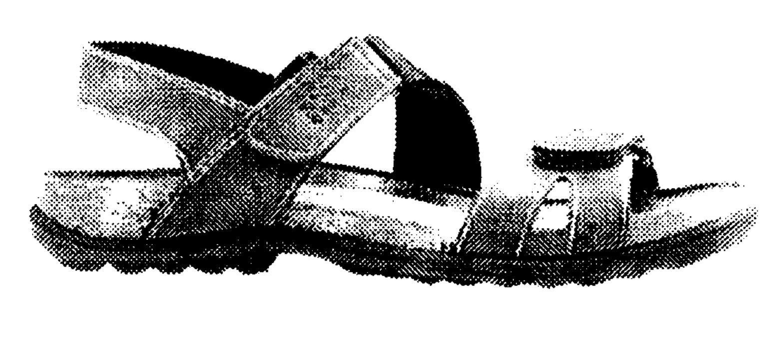
■ PAISLEY - *Overstromingen na noodweer hebben zich voorgedaan in Schotland. Deze foto werd genomen in Paisley waar de daken van personenauto's net boven het water uitstaken. Enige honderden mensen werden in veiligheid gebracht. Twee mensen worden vermist.*
(AFP-satellietfoto)

Vijf doden bij schietpartij in zuid Libanon

MARJAYOUN - Minstens een Israëlische soldaat is zondag in het zuiden van Libanon door een bomaanslag om het leven gekomen. In de schietpartij met het Israëlische leger die op de aanslag volgde, vonden vier Palestijnen de dood.

De bom was geplaatst door de pro-Iraanse beweging Hezbollah. Het explosief ging af toen een Israëlische patrouille het plaatsje Marjayoun in de door Israël ingestelde veiligheidzone in zuid-Libanon passeerde. Drie soldaten raakten gewond door de explosie. De Israëlische soldaten openden het vuur op leden van de Hezbollah en doodden vier Palestijnen.

Palestijnse guerrilla's vuurden zondag een aantal raketten af op de zone. De Israëlische artillerie beantwoordde het vuur. Israel zette ook helikopters in boven Libanon. In Marjayoun raakten zeker drie burgers gewond.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000/
BRANDWEER: 8222/
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900/
fax 7446/
alarmnr. 14
BEJAARDENTEHUIS: 8350

****

AIDSLIJN
Bel 7055 op ma. en di. van 19.00-20.00 uur.

****

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur.

****

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigucheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

****

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

****

BRIDGECLUB UPS & DOWNS
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel. 5398)**.

****

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

****

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke do. van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel. 4255 te bellen.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel. 4989)
openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Caya Meimel 36(
Aanvangstijd van de dienst: zo. om 11.30 uur.

****

KLACHTEN/BEZORGING:
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

Charles Gomes Casseres

Port Bonaire belangrijke aanwinst voor toerisme op Bonaire

KRALENDIJK — Afgelopen vrijdag opende advocaat mr C.A. Sint Jago-Francis haar gelijknamige kantoor op Bonaire. Een groot aantal belangstellenden, onder wie minister Pedro Atacho, waarnemend rechter-commissaris Henk Welvaart en vele confraters gaven blijk van belangstelling. Het kantoor van Sint Jago Francis was overigens al twee jaar op Bonaire gevestigd. Nu echter in een permanente behuizing en een permanente bezetting.

Voor dat laatste is advocaat Carlene C.A. Peterson verantwoordelijk. Zij is een van de vijf vrouwelijke advocaten die aan het kantoor van Sint Jago zijn verbonden. Het vijftal vormt geen advocatencollectief, zoals de *Amigoe* eerder abusievelijk schreef. Ze waren er alle vijf in volle glorie aanwezig bij de opening van het nieuwe kantoor. Rechter commissaris Henk Welvaart was er maar blij mee. Hij attendeerde op de persoonlijke noot die de advocaat gaf bij de verdediging van de beklaagde. Welvaart zag de mannelijke collega niet zo gauw de arm over de schouders van de beklaagde leggen. Dat werkt vertederend, zei Welvaart uit wiens woorden op te maken viel, dat dit ook nog zou kunnen schelen in de strafmaat.

De genodigden konden uitgebreid kennis maken met advocate Carlene Peterson. Voor velen een hernieuwde kennismaking want Peterson woonde al eerder op Bonaire, waar zij werkte als hoofd van de Watapanaschool in Rincon. In de tijd dat Peterson op Curaçao woonde, volgde zij haar rechtenstudie. Na wat omzwervingen lijkt zij tot 'rust' gekomen te zijn op Bonaire.

"We hebben hier een bijzonder kantoor. Niet omdat we beter zijn dan onze collega's, maar omdat we met negen vrouwen samenwerken. Dat is toch iets bijzonders in de advocatenwereld en zeker op de Antillen", zegt Carlene. Zij voelt zich als eenling en vertegenwoordiger van het kantoor op Bonaire zeker niet alleen staan". De samenwerking met de collega's is perfect. Als het nodig is, vliegen de anderen gewoon van Aruba naar Bonaire om ons hier even bij te staan".

De kleinschaligheid van Bonaire brengt soms wel wat problemen met zich mee. Vooral als beide partijen in een geschil cliënt zijn van hetzelfde kantoor. "Dan kun je proberen tot een minnelijke schikking te komen. Maar soms moet je ook adviseren om naar een andere advocaat te gaan en daarmee een belangenconflict te voorkomen. Een nieuw kantoor zonder toekomstplannen bestaat niet. "Toekomstplannen hebben we echt wel. Binnenkort starten we een aparte incasso-afdeling en er vinden ook besprekingen plaats met een fiskaal-jurist. Dan zullen we ook meer in het off shore en trustgebied gaan bewegen. Ook is er veel vraag op Bonaire naar fiscale en financiële adviezen en begeleiding".

Tijdens het officiële gedeelte werden toespraakjes gehouden door r.c. Henk Welvaart, collega-advocaat Michiel Bijkerk, reclasseringsambtenaar Carl Welvaart en de dames Sint Jago Francis en Peterson.

■*KRALENDIJK — Initiatiefnemer, eerste directeur van de Orco Bank en nu adviseur Charles Gomes Casseres brengt een heildronk uit op het project Port Bonaire. Gezaghebber Frits Goedgedrag verichtte de symbolische opening van het project ten noorden van de luchthaven.*

Hernieuwde kennismaking met Carlene Peterson

Advokatenkantoor Sint Jago-Francis opent eigen kantoor op Bonaire

KRALENDIJK — Zaterdag werd door gezaghebber mr Frits Goedgedrag het officiële startsein gegeven voor de in gebruikneming van de eerste van de voorgenomen drie fasen van het Port Bonaire Resort. Een project dat in feite al op 7 april 1989 werd gestart als Playa Marina Resorts op een gedeelte van het Flamingo Paradise terrein en gefinancierd door de Orco Bank n.v. Aan de wieg van het project stond Charles Gomes Casseres, eerste directeur en later adviseur van de Orcobank. Voor ogen stond een 150miljoen dollar kostend project van 700 appartementen. De eerste 26 uiterst luxueuze appartementen werden zaterdag officieel in gebruik genomen.

Aan de bouw ging zoals gewoonlijk op Bonaire nog al wat politiek geharrewar vooraf. Met name aan de verlening van de erfpacht en de betaling van het erfpachtscanon. De zaak werd in de eilandsraad besproken op 9 april 1989. Het bestuur was toen nog een POB/PDB-zaak en oppositieleider Ellis was tegen omdat hij vreesde dat er problemen zouden komen met de potentiële uitbreiding van de luchthaven. Eind september was de UPB weer terug in het zadel en verleende vervolgens de Orco Bank aangepaste erfpachtsvoorwaarden. Zij het niet voor de gevraagde 60 jaar, maar voor 20 jaar.

Op maandag 26 november 1990 kon aannemer Angelino Apolinario van het bedrijf Constructora E Carpinteria Oporto de eerste spade in de grond steken van het door Anco van der Woude ontworpen project, op een plaats die door Charles Gomes Casseres een symbool van contrasten werd genoemd. De Orco Bank-adviseur doelde daarmee op het eerder begonnen project van Flamingo Paradise, dat grenst aan dat van de Orco Bank. Hij vergeleek de 'flamingo' in het 'paradise' van toen met de 'witte olifant' van de 'woestenij' die er over bleef. Toen zwom er een 'rob' binnen die een 'punt' wilde zetten zei Gomes Casseres, verwijzend naar Rob(ert Parker en The Point at Bonaire.

De ommekeer voor een gedeelte van het Flamingo Paradise terrein kwam 6 jaar geleden met de komst van de Nederlandse ondernemers Cees Broere en Wout Guis. Zij waren de initiatiefnemers en oprichters van de Orco Groep. Zij wilden een visitekaartje voor Bonaire maken, dat gelegen was tussen de luchthaven van Bonaire en de poort van Kralendijk, met de mooiste en waardigste introductie die een land zich kon wensen voor de aankomende toerist.

"En het eerste gedeelte daarvan is vandaag werkelijkheid geworden. Zonder lasten voor het eiland, zonder overheidsgarantie, alles met eigen geld gefinancierd en onmiddellijk operationeel", aldus Charles Gomes Casseres in zijn openingswoord. Gomes Casseres noemde nog wat contrasten. Een daarvan was de uitspraak van een Nederlandse minister die vond dat er op de Antillen niet altijd sprake was van een deugdelijk bestuur. Gomes Casseres denkt dat die minister voor die uitspraak wel zijn redenen gehad zal hebben. Maar het is wéér een contrast, zei hij. "Aan dit project hebben meerdere Bestuurscolleges, meerdere eilandsraden en twee gezaghebbers vlot, snel en deugdelijk meegewerkt. Kan men dan nog spreken over ondeugdelijk bestuur op Bonaire?", aldus de rethorische vraag van Charles Gomes Casseres.

■*KRALENDIJK — Vijf dames die in het wereldje van de advocatuur hun mannetje staan. Zij vormen het team van advocatenkantoor Sint Jago-Francis dat afgelopen vrijdag in het gerestaureerde oud Bonaireaanse huis aan de Kaya Debrot een nieuw kantoor opende. Op de foto links C.A. Sint Jago-Francis van het gelijknamige kantoor en naast haar Carlene Peterson, die het kantoor vertegenwoordigt op Bonaire. De dames Schafele, Bosman en Vaillant werken op Aruba maar assisteren indien nodig het kantoor op Bonaire.*

Ex-gedeputeerde Noris Gomes

Kritiek op de slechte verhoudingen binnen BC

KRALENDIJK — Ex-gedeputeerde Noris Gomes is absoluut niet te spreken over de verhoudingen binnen het huidige Bestuurscollege. Evenmin over de manier waarop de gedeputeerden te werk gaan. Met name gedeputeerde Norwin Willem krijgt er van langs. Hem wordt verweten de geestelijke vader te zijn van de touwtrekkerij om raadslid Papy Cicilia.

Gomes weet, dat kritiek op de huidige coalitie altijd door gedeputeerde Willem met mooie woorden weerlegd wordt. Hij legt dat altijd uit als een verschil van opvattingen tussen de leden van het Bestuurscollege, zegt Gomes. Zij weet echter dat het probleem schuilt in het grote wantrouwen dat er binnen het Bestuurscollege heerst ten opzichte van de Paboso-gedeputeerde.

Dat is dan ook haar mening die zij verkondigt in het radiopraatje van de UPB. Veel verbeteringen ziet Gomes ook niet in de laatste 6 maanden. "Wat is er nu eigenlijk precies veranderd in die periode", vraagt zij. Noris Gomes is niet meer tevreden met een fraaie foto van de gedeputeerden in de krant met een tweeregelig onderschrift dat zegt, dat de projecten zo goed gaan. Zij wil dat man en paard genoemd worden. "Laten de bevolking en de ambtenaren precies weten welke beslissingen er gevallen zijn en welke consequenties dat heeft voor de gemeenschap en de overheid", eist zij in het UPB radioprogramma.

Ook vindt zij dat de bevolking het recht heeft te weten hoe het staat met de invoering van de Venezolaanse rode blokken. Dat door gedeputeerde Willem gevraagd invoerverbod, werd al eerder door de UPB uitgelegd als een gebaar in de richting van patronage van Paboso-aanhangers. Wat de ex-gedeputeerde evenwel het meest vreest is het politieke probleem dat bestaat tussen partijleider Jopi Abraham en partijleider Norwin Willem van de Paboso.

■ *De familie Carolina van Kaya Nikiboko Nort op Bonaire ontving onlangs het heugelijke bericht dat hun dochter Edelmira 'Edi' Carolina aan de Hogeschool Katholieke Leergangen in Nederland afstudeerde als docente 'speciale educatie'. Daarvoor had zij zich al bekwaamd in het Nederlands en Engels.*

Rodger Gijsbertha

Verzekeringen schoolkinderen een van de prioriteiten

KRALENDIJK — Een van de prioriteiten van de Paboso was om tot een collectieve verzekering te komen voor kinderen van de Bonaireaanse kleuter- en basisscholen. Dat feit vond afgelopen maand plaats. Dat zei Rodger Gijsbertha tijdens een radioprogramma van zijn partij.

Gijsbertha noemde de condities van de afgesloten verzekering zelfs in bepaalde opzichten beter dan die van de andere eilanden. Onder de verzekering valt niet alleen een ongevallenverzekering, maar ook een verzekering voor wettelijke aansprakelijkheid. Dat laatste is erg belangrijk volgens de Paboso, want als nu een kind onder toezicht van een leerkracht aan anderen schade toebrengt, dan is dat per geval voor een bedrag van 245 duizend gulden gedekt. Zou bij voorbeeld op het schoolplein een kind met een bal een ruit breken, dan dekt de verzekering dat. Momenteel wordt getracht een zelfde verzekering af te sluiten voor leerlingen van het voortgezet onderwijs.

GOBIERNU DI KORSOU
SERVISIO ARBEIDSZORG

[illegible] Servisio Arbeidszorg pa medio di esaki ta pidi atenshon di personanan inskribí den registro di buskadónan di trabou pa lo siguiente:

Durante e simannan benidero un kolaboradó di Servisio Arbeidszorg lo aserká personanan ku ta inskribí komo buskadó di trabou na Servisio Arbeidszorg pa medio di telefón òf personalmente ku algun pregunta. Ésaki ta den kuadro di trabou pa yega na un registro mas korekto i pa por duna un servisio di mediashon pa trabou mas efektivo.

Ta suplicá tur persona ku haña un yamada òf bishita pa sea asina bon pa duna tur kolaborashon.

Dept. R.P. — E Hefe menshoná, Drs. A.M. Nicatia.

EILANDGEBIED CURAÇAO

De Ontvanger van Curaçao

De Ontvanger van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend dat het betalen van de Motorrijtuigenbelasting voor het dienstjaar 1995 vanaf 15 december 1994 mogelijk is aan de bijkantoren te [illegible], Rust, Sta. Maria en het hoofdkantoor te Regentesselaan z/n. Degene die [illegible] voorbedrukte kaart voor het jaar 1995 heeft ontvangen of van wie de voorbedrukte kaart niet juist is, moet zich bij loket 12 van het hoofdkantoor [illegible] Regentesselaan wenden met zijn keuringskaart voor het laten maken [illegible] kaart.

Afd. P.R. — De Ontvanger voornoemd, Mr. L.M. Richards-Dindial.

UITNODIGING
De Universiteit van de Nederlandse Antillen

nodigt hierbij geïnteresseerden in de Nederlandse Antillen en Aruba uit om deel te nemen aan het

jaarlijkse Congres van de Caribbean Studies Association (CSA),

dat volgend jaar gedurende 23 - 26 mei op Curaçao gehouden wordt.

De CSA is een vereniging van meer dan 900 professionals uit alle delen van de wereld met een multi-disciplinaire oriëntatie, die zich ontwikkeld heeft tot de leidende internationale vereniging van academici, die zich op Caraïbische onderwerpen specialiseren. Het jaarlijkse congres wordt door 300 à 400 leden bezocht.

De komende conferentie biedt een unieke mogelijkheid voor Antillianen en Arubanen om lid te worden van de CSA en deel te nemen aan haar activiteiten. Participanten kunnen op verschillende manieren deelnemen:

- door een panel proposal te maken en deze voor te zitten;
- door een paper te presenteren (de panel wordt dan door het Program Committee aangewezen) of
- door te participeren aan de verschillende panels.

Alle panels worden georganiseerd rond het centrale thema van het congres van volgend jaar: "Institutional Development in the Caribbean: acting upon changing structures". Dit brede thema wordt onderverdeeld in verschillende subthema's waardoor het mogelijk wordt om een groot aantal papers daaronder te classificeren.

In verband hiermee organiseert de UNA een informatie-avond op dinsdag 13 december 1994 om 7 uur 's avonds in zaal J-04 om nadere informatie over de CSA, het congres, de panels, lidmaatschap, registratie e.d. te geven.

Bent U iemand die na zijn studie expertise heeft gekregen op een bepaald gebied of bent U één van de vele afgestudeerden die op een kans wachten om weer iets academisch te doen, dan raden wij U zeer sterk aan om participatie aan de informatie-avond en het congres te overwegen.

Kom dinsdag naar de informatie-avond en in mei 1995 naar de conferentie en wordt meer bewust van wat het Caraïbisch gebied is.

UNA

GEZAGHEBBER VAN HET EILANDGEBIED CURAÇAO

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend dat in verband met de jaarwisseling door hem ontheffing zal worden verleend van het verbod om

VUURWERK AF TE STEKEN

ingevolge artikel 37 lid 1 sub b en lid 2, der Eilandsverordening Bevordering Openbare Orde en Bescherming Gemeenschap (A.B. 1980 no. 19), en wel van 27 december 1994 tot en met 1 januari 1995 onder voorwaarde dat het afsteken niet mag geschieden.

a. in Punda in het gedeelte begrensd door St. Annabaai/Waaigat/Theaterstraat en de Caraïbische Zee;
b. in Otrobanda in het gedeelte op het Brionplein/ Rouvilleweg, het Chacutoplein en de Breedestraat (Otrobanda);
c. binnen een straal van 250 m. van alle ziekeninrichtingen;
d. binnen een straal van 250 m. om gebouwen alwaar kerkdiensten worden gehouden;
e. binnen een straal van 500 m. om de opslagplaats van ontplofbare stoffen te Klein Kwartier (Kruithuis);
f. op plaatsen gelegen binnen een afstand van tenminste 250 m. van de omheinde fabrieksinstallatie van Isla N.V.;
g. dat geen vergunning als bedoeld in artikel 5 lid 1 van het Eilandsbesluit Ontplofbare Stoffen Curaçao (A.B. 1963 no. 33) zal worden verleend voor [illegible] de in- en doorvoer, aanmaak, verkoop, het gebruik, de opslag en het voorhanden hebben van vuurwerk voornamelijk of gedeeltelijk bestaande uit witte fosfor welke door wrijving langs een oppervlakte tot ontbranding wordt gebracht, plaatselijk bekend onder de naam "[illegible]" "[illegible]" met een diameter van meer dan 5 duim
h. het is niet toegestaan krachtens artikel 5 lid 2 van het Eilandsbesluit Ontplofbare Stoffen Curaçao (A.B. 1963 no. 33) vuurwerk te verkopen af te leveren of te verstrekken aan kinderen beneden de leeftijd van twaalf jaar.
i. dat het verkoop van vuurwerk aan het publiek uitsluitend is toegestaan op 27, 28, 29, 30 en 31 december 1994 ten tijde de winkels krachtens de Arbeidsregeling 1952 t.a.v. het publiek geopend zijn;
j. dat het onverkochte restant vuurwerk op 2, 3, 4, 5, 6 januari [illegible] de vergunninghouders moet worden ingeleverd bij het Gouvernements-kruithuis tussen [illegible] 12.00 en 13.00-15.30 uur.
k. opstallen die neergezet worden voor het verkopen en/of opslaan van vuurwerk dienen vóór 11 januari 1995 verwijderd te zijn, zo niet, dan zal D.O.W. de opstallen op kosten van de respektievelijke eigenaars slopen en zal in overweging worden genomen de door betrokkenen aan te vragen verkoopvergunning voor vuurwerk in de toekomst niet te verlenen.

Het Gouvernements-kruithuis voor afhalen van vuurwerk is geopend op 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31 december 1994 telkens van 7.30 uur tot 11.30 uur en van 13.00 uur tot 15.00 uur.

De Gezaghebber voornoemd,
Mr. S.M. BETRIAN.

ONTHEFFING

De Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao;

GEZIEN

— de traditie van de bevolking om de overgang van oud op nieuwjaar door middel van het

AFSTEKEN VAN VUURWERK

in te luiden;

— het steeds toenemend aantal verzoekschriften van commerciële instellingen om vergunning te verkrijgen om, bij wijze van dank aan hun klientele, op of aan de openbare weg groot vuurwerk af te steken;

OVERWEGENDE

— dat het ongekontroleerd omgaan met en afsteken van vuurwerk voor personen en goederen gevaar kan opleveren;
— dat dergelijke aktiviteiten in hoge mate de publieke aandacht trekken en derhalve ook de veiligheid en vrijheid van het verkeer op de wegen in gevaar kunnen brengen;
— dat bij inwilliging van deze verzoeken in het belang van de veiligheid van personen en goederen en van de vrijheid van het verkeer nadere richtlijnen en maatregelen noodzakelijk zijn;

VERLEENT

met inachtneming van de bepalingen van het artikel 37 lid 1 sub b en lid 2 van de Eilandsverordening Bevordering Openbare Orde en Bescherming Gemeenschap (A.B. 1980, no. 19), in de periode van 27 december 1994 tot en met 1 januari 1995 algemene ontheffing tot het afsteken van vuurwerk op of aan de openbare weg, onder voorwaarde dat [illegible] nodige voorzorgsmaatregelen [illegible] ter voorkoming van [illegible] personen en goederen [illegible]

b. [illegible] van vuurwerk [illegible] gelegen binnen een [illegible]

[illegible] dan wel een reservoir met brandbare [illegible] ontvlambare gassen of vloeistoffen [illegible]
— 250 meter [illegible] kerkdiensten worden gehouden;
— 250 meter van ziekeninrichtingen;
— 250 meter van de omheinde fabrieksinstallaties van de Isla N.V.;
— 500 meter om de opslagplaatsen van ontplofbare stoffen te Klein Kwartier.

c. bij het afsteken van vuurwerk dat de lucht in wordt geschoten het publiek op een veilige afstand en uit de richting waar het object [illegible] kan komen wordt gehouden. De plaats waar vuurwerk de lucht ingaat mag niet gelegen zijn op de routes waar luchtvaartuigen bij vlucht[illegible] ting moeten volgen.

Aanwijzingen van de Politie in verband met de algemene veiligheid van personen en goederen dienen onmiddellijk te worden opgevolgd.

De Politie zal elke vorm van afsteken van vuurwerk doen ophouden, indien de veiligheid van het verkeer in gevaar wordt gebracht dan wel gevaar voor personen en/of goederen te duchten is.

Onverminderd de algemene ontheffing blijft ieder persoonlijk verantwoordelijk voor eventueel letsel of schade, welke door zijn handelen aan personen of goederen van derden kan worden veroorzaakt.

De Gezaghebber voornoemd,
Mr. S.M. BETRIAN.

FINANCIEEL NIEUWS

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP MAANDAG 12 DECEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.260	1.280	1.300
PND STERLING	2.710	2.765	2.825
NED GLD (per Nf. 100)	100.22	100.94	101.74
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	132.91	133.63	134.43
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	31.65	32.66	33.36
DUITSE MARK (per Dm. 100)	112.35	113.07	113.87
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.77	1.06	1.12
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	177.60	178.46	179.26
ECU (per Ecu 100)	-.-	216.21	217.01

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 5%
BELENINGSRENTE: 6%
CD RENTE 1 maand: 1.875%
Reserve Requirement: 2%
Reserve Period: 16 november-15 december
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625 % obl. 1990/1995 koers: 102.25% Eff. rendement 6.15 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 103.22% Eff. rendement 6.75 % Land
7.875 % obl. 1993/1996 koers: 101.79% Eff. rendement 6.30 % Land
8.50% obl. 1992/1997 koers: 103.40% Eff. rendement 6.85 % Eiland
8.625 % obl. 1992/1997 koers: 103.76% Eff. rendement 7.125 % Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 104.15% Eff. rendement 7.125 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 102.41% Eff. rendement 7.20 % Eiland
8.00% obl. 1989/1999 koers: 101.94% Eff. rendement 7.5 % Land
8.00% obl. 1994/2001 koers: 100.95% Eff. rendement 7.80 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.19% Eff. rendement 8.375 % Land

Flauwe handel op Damrak

AMSTERDAM - Op de Amsterdamse effectenbeurs viel vanochtend nauwelijks iets te beleven. In een bijzonder flauwe handel gingen de koersen doelloos een paar dubbeltjes op of neer. De Amsterdamse beursthermometer, de AEX, kon de malaise rond 11.30 uur niet treffender in beeld brengen. De index stond op 406,43 punt, slechts 0,11 punt hoger dan bij het slot op vrijdag.

"Er gebeurt niks. Beleggers blijven aan de zijlijn. Straks kabbelen we op die manier nog het jaar uit", jammerde een handelaar. Hij omschreef de situatie als 'erg schamel'. Professionele beleggers schoven hun aandelen wat heen en weer.

De hoop is nu gevestigd op de Verenigde Staten, waar in de loop van de week een aantal belangrijke economische gegevens (producenten- en consumentencijfers) worden gepubliceerd. Ook is het de vraag of het niveau van de rente op hetzelfde punt blijft. Op de Amsterdamse beursvloer houden sommige handelaren er nog rekening mee, dat de Amerikaanse Centrale Banken nog dit jaar met een nieuwe renteverhoging komen.

Onder de verliezers op Beursplein 5 schaarden zich onder meer Nedlloyd, ABN AMRO, KPN en Philips. Nedlloyd verloor zestig cent op Nf 53,20, ABN AMRO twintig cent op Nf 61,00, KPN twee dubbeltjes op Nf 54,20 en Philips twintig cent op Nf 51,10. Philips-dochterbedrijf Polygram deelde eveneens in de malaise en gaf 5 dubbeltjes af op Nf 76,20.

Winnaars waren Hunter Douglas, Stork en KLM. Hunter Douglas klom Nf 1,10 tot Nf 77,30. Stork noteerde een winst van zestig cent op Nf 42,70 en KLM kwam vijf dubbeltjes hoger uit op Nf 42,10.

Ronduit zwak presteerden de obligaties, die stuk voor stuk dubbeltjes moesten prijsgeven. De 10-jarige staatslening (7,25 procent) zakte met 0,48 punt tot 97,72. De 30-jarige staatslening (7,5 procent) kelderde 0,45 punt tot 95,60.

Vrijwel geen verandering in de Amerikaanse dollarkoers

AMSTERDAM - De Amerikaanse dollar is vanmorgen vrijwel onveranderd geopend. Op de wisselmarkt van Amsterdam stond de koers om 10.00 uur op Nf 1,7685 tegenover Nf 1,7680 aan het eind van de handel van afgelopen vrijdag.

Vrijdagmiddag in New York was de dollar al niet veel van koers veranderd en vandaag in Tokyo stelde de dollarhandel maar weinig voor. Er was geen nieuws waarvan de handelaren onder de indruk raakten. Later deze week komt er een aantal economische gegevens uit de Verenigde Staten los, waaronder de producentenprijzen en de consumentenprijzen. Wijken die veel af van wat er wordt verwacht, dan zal de dollar wel in beweging komen.

Het pond sterling begon de week iets hoger. In Amsterdam werd 's morgens een koers opgegeven van Nf 2,7560. Aan het eind van de handel van vorige week vrijdag was dat Nf 2,7545.

De Franse frank was lager. Vandaag om 10.00 uur was de koers weggezakt tot Nf 32,565 (per honderd). Afgelopen vrijdag stond de frank nog op Nf 32,630. Als oorzaak van de daling werd genoemd het besluit van Jacques Delors, de scheidende voorzitter van de Europese Commissie, om zich geen kandidaat te stellen voor de Franse presidentsverkiezingen.

De Italiaanse lire had het niet gemakkelijk. De munteenheid begon vandaag op Nf 1,0800 (per duizend) tegenover een slotkoers van Nf 1,0835 aan het eind van de handel van vorige week. De koersdaling is het gevolg van de onzekerheden waarmee de regering van Italië kampt door het corruptieschandaal waarin ook premier Berlusconi zich moet verantwoorden.

De effectenbeurs van Tokyo had een saaie dag. De Nikkei-index van 225 fondsen zakte met 3,20 punten tot 18.975,10 bij een omzet van 160 miljoen aandelen.

Felicitaties na akkoord in Miami

MIAMI - Tijdens de topconferentie van Amerikaanse staten in Miami werd een principeovereenkomst en een aktieplan voor economische samenwerking in de komende jaren ondertekend. De bedoeling is dat in 2005 de vrijhandelszone tussen het caribische gebied en Noord-, Midden, en Zuid-Amerika een feit is. Op de foto feliciteren de Peruaanse president Alberto Fujimori (links) en de Canadese premier Jean Chretien elkaar na het plaatsen van hun handtekening.

Orange County sleept Nomura voor rechter

NEW YORK/SANTA ANA - Het Amerikaanse beleggingsfonds van Orange County, dat vorige week in opspraak kwam door een verlies van 1,5 miljard dollar in derivatenhandel, heeft het effectenkantoor Nomura voor de rechter gedaagd.

Het besluit een gerechtelijk onderzoek aan te vragen volgde op een vergadering van de Raad van Commissarissen van het fonds, waarin 180 gemeenten en overheidsinstellingen deelnemen. De verwachting is dat de Raad nog meer effectenhuizen, waaronder Merill Lynch, zal aanklagen.

Het beleggingsfonds is woedend op de effectenhuizen omdat zij stukken van Orange County hebben verkocht, waardoor de onzekerheid omtrent het fonds de afgelopen dagen alleen maar is toegenomen, stelden de commissarissen. Volgens de raadsman hadden er geen stukken meer verhandeld mogen worden na de faillissementsaanvraag. Orange County dacht juist door de aanvraag, die het fonds beschermt tegen schuldeisers, de tijd te krijgen op adem te komen.

Wat de eventuele gevolgen van de uitkomst van deze zaak kunnen zijn, is niet duidelijk omdat een dergelijk geval zich nooit eerder heeft voorgedaan, aldus justitiële deskundigen. "Dit zou best wel eens een lange tijd kunnen gaan duren, en dat is voor niemand goed", aldus een advocaat.

Inmiddels is de accountant Thomas Hayes bij het investeringsfonds aangesteld om de beleggingsportefeuille te schonen.

Orange County had in de financiële wereld in de Verenigde Staten een zeer goede naam. Het bericht dat het fonds met riskante beleggingen een fors verlies had geleden, schokte Wall Street diep. Handelaren vreesden dat wel eens meer van dergelijke overheidsfondsen met geld van de belastingbetaler soortgelijke risico's zouden kunnen lopen.

Rechtszaak tegen ronde theezakjes van Lipton

NEW YORK - Theepakker Thomas J. Lipton staat in de Verenigde Staten een rechtszaak te wachten. Concurrent Tetley, eigendom van de Britse onderneming J. Lyons, is naar de rechter gestapt omdat Lipton zijn handelsmerk voor ronde theezakjes zou hebben geschonden.

Tetley eist een schadevergoeding van ruim tien miljoen dollar. Maar de rechter in New York beslist. Tetley zegt dat Lipton het ontwerp illegaal heeft gekopieerd. De ronde vorm van de theebuiltjes is niet functioneel, maar is een willekeurige, ongewone manier van herkenbaarheid, aldus de Britse theeproducent.

In de aanklacht staat verder dat Tetley miljoenen dollars heeft gespendeerd aan advertenties om zijn thee boven die van de concurrentie uit te laten springen. Lipton heeft eerder de betreffende thee als inferieur afgeschilderd, maar maakte volgens de Britse theepakker in 1993 een draai van 180 graden en begon toen zelf met de verkoop van ronde theezakjes.

Bijzonder interessant voor lange termijnbeleggers

Elektronisch uitgeven is voer voor beleggers

AMSTERDAM - Uitgeverijen die zich in toenemende mate richten op elektronische publicaties zijn bijzonder interessant voor de lange-termijnbelegger. Dat beweert het Institute for Research en Development (Iris), het gezamenlijke onderzoeksinstituut van de Rabobank en de Robeco Groep.

Voor de drie grote Nederlandse uitgevers, Reed Elsevier, Wolters Kluwer en VNU, heeft Iris dan ook goed nieuws. Het aandeel Elsevier kan de belegger ongestoord kopen. Voor Wolters Kluwer geldt het advies: Houden. Alleen voor VNU is de toekomst nog wat ongewis. Toch luidt ook hier het advies: Houden.

Het afgelopen jaar hebben Reed Elsevier, Wolters Kluwer en VNU nadrukkelijk hun ambities op het gebied van de elektronische informatievoorziening kenbaar gemaakt. Reed Elsevier trok het sterkst de aandacht met de aankoop van Mead Data, een transactie van maar liefst Nf 2,6 miljard. Hiermee kwam het aandeel van de elektronische informatie in de omzet van het concern opeens op 15 procent. Voor deze acquisitie lag dat cijfer nog op 4 procent.

De uitgeverijen die zich richten op informatievoorziening via de computer bieden voor beleggers dan ook grote winstpunten, aldus Iris. De apparatuur en programmatuur zijn weliswaar kostbaar, maar de investeringen hiervoor wegen niet tegen de voordelen op. Het effect op de marges is bovendien flink. De brutomarge op deze produkten taxeert Iris nu op 30 procent. Ter vergelijking: Grootgrutter Albert Heijn is al dolgelukkig met een brutomarge van anderhalf procent.

De bedrijven kunnen via elektronisch uitgeven bijvoorbeeld flink op de drukkosten besparen. Bovendien kan de digitaal opgeslagen informatie leiden tot diverse afgeleide produkten. "Dit zal per saldo een behoorlijk positieve invloed op de brutomarges kunnen hebben", aldus het instituut.

De Jong, directeur *corporate finance* van Reed Elsevier, deelt in grote lijnen de analyse van Iris. "De kosten zijn weliswaar veel minder flexibel dan bij drukwerk, waar zij sterk afhangen van de oplage. Maar bij een zeker volume heb je met elektronisch uitgeven duidelijke voordelen. Daarom moet je in een markt gaan zitten, waar je zeker bent van een vraag."

Wolters Kluwer wil daarentegen waken voor een te veel aan optimisme. Het is nog helemaal de vraag of de marges zo hoog zijn. Er is veel kostbare ontwikkeling nodig. Ook zijn de nieuwe media lang niet op alle markten interessant.

Iris voorziet dat de omzet van de Nederlandse uitgevers over vijf jaar voor meer dan een kwart bestaat uit het leveren van elektronische informatie. Reed Elsevier zou uitkomen op ruim 34 procent en VNU zelfs op bijna 45 procent. Wolters Kluwer lijkt het nog bescheiden te houden op 20 procent.

Miljoenen getroffen door Duits telefoon-schandaal

BONN - Het Duitse telecommunicatiebedrijf Telekom heeft destijds bij een 80-jarige invalide man uit het Duitse plaatsje Bad Nenndorf de telefoon afgesloten, omdat hij zijn rekening van 4500 mark voor internationale gesprekken niet kon betalen. Zelf hield hij vol dat hij die gesprekken nooit had gevoerd. Nu blijkt dat hij één van de meer dan één miljoen Duitsers is, die in de afgelopen 2,5 jaar een veel te hoge telefoonrekening hebben ontvangen als gevolg van manipulatie door een criminele bende, die gesprekken tot stand bracht met sex-telefoonnummers in het buitenland.

De Duitse politie heeft de afgelopen week in veertien steden invallen gedaan. Daarbij zijn drie personen aangehouden. Eén van hen, een Telekom-medewerker, die vermoedelijk één van de bendeleiders is, heeft bekend. De man huurde lijnen voor telefoonsex in het buitenland waarbij hij tegelijkertijd als aanbieder en als gebruiker van het gesprek optrad. De kosten voor deze gesprekken naar Hongkong, Guyana, of de Dominicaanse Republiek werden op rekeningen van anderen gezet. Vaak vonden niet eens echte gesprekken plaats, maar werden de lijnen opengehouden door computerprogramma's.

Gedupeerde klanten hebben inmiddels een belangenvereniging opgericht. Voorzitter Doris Belz heeft duizenden klachten verzameld waaruit blijkt dat dezelfde patronen zijn terug te vinden. Volgens Belz had Telekom voldoende aanleiding om al eerder zelf een onderzoek te openen. Veel mensen kregen herhaaldelijk veel te hoge rekeningen van bij elkaar enige tienduizenden marken, aldus Belz.

De affaire is inmiddels ook onderwerp van gesprek in Bonn, al reageerde men daar vooralsnog voorzichtig, omdat nog veel onduidelijk is. Fractieleden van zowel de christen-democratische regeringspartij als de sociaal-democratische oppositiepartij hebben het afgelopen weekeinde verklaard in het parlement aan te zullen dringen op de totstandkoming van een werkgroep, die moet bekijken hoe Telekom beter te controleren is.

Het Duitse blad Focus sprak in zijn jongste editie van 61 aanhoudingen. Met de zwendel zou een bedrag van jaarlijks 490 miljoen mark zijn gemoeid. Telekom wilde de berichten van Focus noch bevestigen noch ontkennen.

Shell betrokken bij conflict tussen Exxon en Union Carbide

NEW YORK/ROTTERDAM - Het Amerikaanse chemieconcern Union Carbide heeft Exxon aangeklaagd, omdat dat olieconcern op onrechtmatige wijze technologische kennis heeft gedeeld met Koninklijke/Shell Groep. Het conflict draait om een in 1981 door Union Carbide gegeven licentie voor de produktie van de kunststof polyetheen volgens het zogenoemde Unipol-procede.

De technologie wordt toegepast in het Franse bedrijf Compagnie Industrielle des Polyethylenes de Normandie (Cipen), waarin Exxon en Shell elk een belang hebben van 50 procent. Volgens Union Carbide valt die onderneming niet onder de voorwaarden van de licentie-overeenkomst, omdat Exxon geen meerderheidsbelang heeft. Het olieconcern zou dat hebben verhuld, ook tegenover Shell.

Union Carbide zegt royalty's te zijn misgelopen. Het concern is nu naar de rechter gestapt om de licentie-overeenkomst eenzijdig te kunnen opzeggen. Dat kan Exxon in grote problemen brengen. Shell is in de zaak niet gedaagd. Union Carbide beweert echter wel, dat met dat concern is gesproken over een wereldomvattende licentie voor Unipol voordat Cipen werd opgericht, maar dat Shell dat overleg later afbrak.

Shell Oil, de Amerikaanse dochteronderneming van Shell, heeft een licentie voor het gebruik van de Unipol-technologie in de Verenigde Staten. Volgens een woordvoerder van Koninklijke-/Shell Groep in Rotterdam is de juridische procedure 'puur een zaak van Union Carbide en Exxon". Exxon liet weten de kwestie te bestuderen en voorlopig geen commentaar te geven.

Union Carbide trok eerder dit jaar ten strijde tegen de plannen van Shell en het Italiaanse concern Montedison om hun kunststofbelangen te bundelen in de gezamenlijke onderneming Montell.

Kansen Fokker op Sas-order kleiner

STOCKHOLM - Fokker lijkt minder kans te maken op een belangrijke order van Scandinavian Airlines (Sas). De luchtvaartmaatschappij kijkt voor de vervanging van haar verouderde vloot niet alleen meer naar Fokker en McDonnell Douglas, maar ook naar Boeing en Airbus, zo bevestigde Sas. Een paar maanden geleden liet Sas nog weten dat alleen Fokker en McDonnell in de race waren.

Sas heeft de beslissing over de mijarden-order bovendien verschoven naar volgend jaar. Oorspronkelijk dacht de maatschappij eind dit jaar een besluit te kunnen nemen.

De Sas-order is van groot belang voor de noodlijdende Fokker-fabriek. De opdracht kan een omvang krijgen van bijna drie miljard gulden. Sas wil zijn verouderde vloot van vijftig F-28's en DC-9's vervangen. De maatschappij heeft wel even de tijd om te beslissen. Pas in 1998 moeten de eerste nieuwe toestellen in dienst komen.

Het verlies van de order zou een klap in het gezicht van Fokker zijn. Sas is een belangrijke klant van de Dasa-dochter. De maatschappij, die na het mislukken van de Alcazar-besprekingen een grote reorganisatie achter de rug heeft, vliegt al met de Fokker 50. Het is de grootste afnemer van de Nederlandse turboprops. Nu probeert Fokker zijn straalvliegtuigenfamilie te slijten.

McDonnell Douglas hoopt aan Sas zijn gemoderniseerde MD-95 te verkopen, de opvolger van de DC-9. Ook bestudeert Sas plannen om zijn vloot van kerosine-slurpende en lawaaierige DC-9's en F-28's te moderniseren. Ook KLM-deelneming Northwest Airlines moderniseert een gedeelte van zijn DC-9-vloot.

Miljoenenwinst voor Lufthansa

FRANKFURT - Lufthansa stevent af op 400 miljoen winst over het boekjaar 1994. Dat leiden analisten af uit de goede resultaten over de eerste negen maanden en de 'kleine winst' die de Duitse luchtvaartmaatschappij zelf verwacht over het laatste kwartaal van dit jaar.

Lufthansa heeft voor het laatst winst gemaakt in 1990, namelijk 126,8 miljoen mark. Daarna draaide de maatschappij met verlies. Dat bedroeg vorig jaar 92 miljoen mark en in 1992 391 miljoen mark.

Omdat het zo goed gaat, kan Lufthansa zijn vloot uitbreiden met twee toestellen.

De Raad van Commissarissen gaf ook toestemming voor de aanschaf van vijftien toestellen, deels ter vervanging van F-50-toestellen van Lufthansa-dochter Cityline.

MENSEN

MIAMI - De kersverse Mexicaanse president Ernesto Zedillo kust de hand van premier Eugenia Charles van Dominica na het ondertekenen van het principe-akkoord voor economische samenwerking tussen de Amerikaanse en Caribische landen. Dit gebeurde zondag voor het sluiten van de topconferentie in Miami.

Revolver aftrekbaar

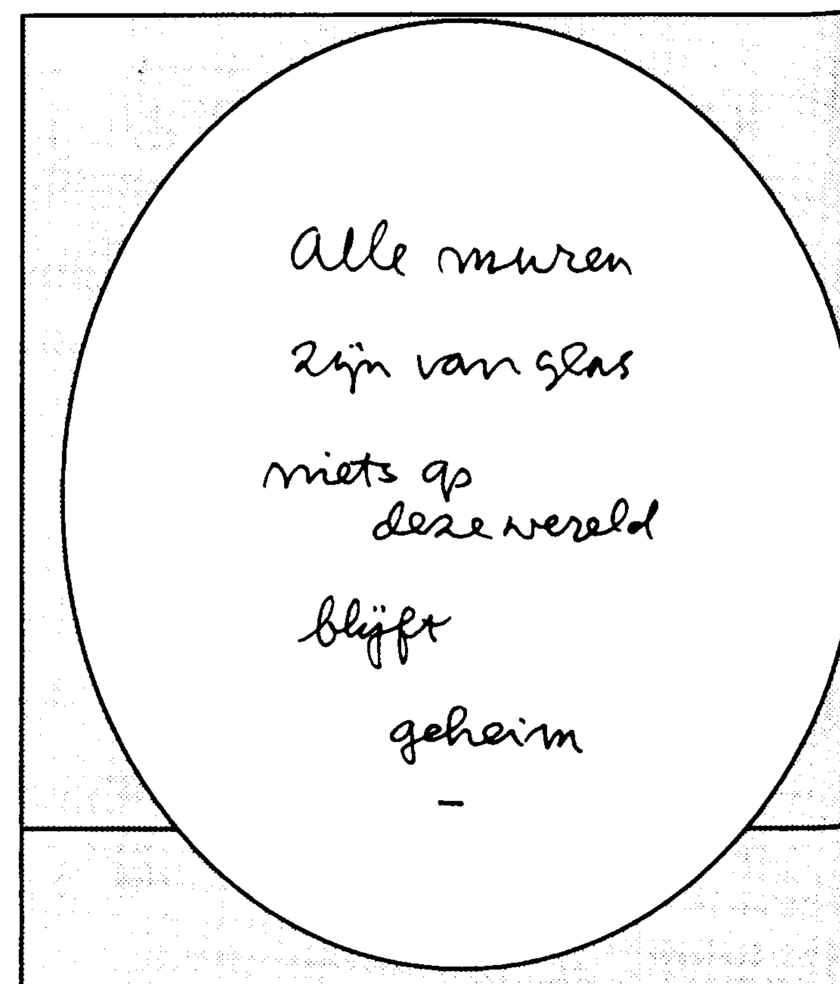
De Nederlandse **belastingdienst** beschouwt de aanschaf van een revolver met munitie als een legitieme aftrekpost voor een handelaar in soft drugs. Ook de aanschaf en het onderhoud van pitbulls is fiscaal aftrekbaar. Zo ook de aankoop van een telefoonscrambler waarmee afluisteren kan worden voorkomen. Dit bleek uit de Impact-documentaire *'Het rijk van hasj en weed'* die onlangs door de VARA-televisie werd uitgezonden. Oorzaak is de strikte scheiding tussen het fiscaal recht en het strafrecht.

Valse Jawlensky

Het museum Boymans-van Beuningen in Rotterdam neemt aan dat het op de tentoonstelling over de Russische schilder **Alexej Jawlensky** een valse gouache heeft geëxposeerd. De eigenaar heeft het werk, *Frau mit Stirnlocke* uit 1913, teruggekregen met de opmerking van het museum dat het de echtheid van de gouache sterk in twijfel trekt, zo heeft een woordvoerder bevestigd.

De overzichtstentoonstelling over Jawlensky liep op 27 november af. Een *conservator* van een ander museum, die de expositie in het laatste weekeinde bezocht, ging twijfelen aan de echtheid van de gouache door de grote overeenkomst met een gelijknamig werk, dat met olieverf op karton is geschilderd. Hij bracht zijn twijfels over aan collega's van Boymans.

Deze stelden vervolgens vast dat het vermoedelijk om een met transparante verf overgeschilderde *foto* van het schilderij gaat. Omdat de gouache van de buitenlandse eigenaar niet uit de lijst mocht worden gehaald, kon dat echter niet onomstotelijk worden vastgesteld.

PATER BRENNEKER

Mini Cooper in aanbieding

Voor het **luttele bedrag** van 141 gulden een *nieuwe* auto voor de deur. Bewoners van Rotterdam, Bunschoten en Staphorst vonden de afgelopen week deze 'grandioze aanbieding' in de brievenbus. De politie waarschuwt er echter voor dat het vermoedelijk gaat om een speelgoedautootje.

De brief is afkomstig van het bedrijf *Benelux Combinatie van Loterijen*, dat zich bedient van een postbusnummer in Enschedé. De geadresseerde wordt 'van harte gefeliciteerd met de nieuwe aanwinst'. Het loterijbedrijf garandeert voor de volle honderd procent dat - tegen betaling van de onkosten - een gloednieuwe *Mini Cooper* 'voor uw huisdeur' wordt afgeleverd.

Bij deze zinsnede voelt de politie nattigheid. 'Voor de huisdeur' zou wel eens erg letterlijk kunnen uitvallen. "Het zou mij niets verbazen als mensen die reageren, een *schaalmodelletje* op de deurmat vinden", zegt een woordvoerder van de Rotterdamse politie. Hij raadt aan niet op het aanbod in te gaan.

Een dag voor de brief werd bezorgd, ontvingen sommige geadresseerden een telefoontje van de Benelux Combinatie met de mededeling dat ze in de prijzen waren gevallen. Tot nu toe zijn er bij de politie nog geen gevallen bekend van mensen die op de brie[f] hebben gereageerd.

Zwendelende 'ambassadeu[r]'

Een 47-jarige **Belg** di[e] zich uitgeeft als *'ambassadeur van de sultan va[n] Sulu en Noord-Borneo'*, bij[ge]naamd 'de sluwe vos', i[s] deze week aangehouden i[n] een hotel in het Nederlands[e] Gorinchem. Justitie zocht d[e] Belg voor oplichting, zwen[del] en valsheid in geschrift[en]. De verdachte was al vie[r] jaar voortvluchtig.

De Belg bleek in het bez[it] van een complete administratie over zwendelpra[k]tijken met goud, juwelen [en] waardepapieren. D[eze] pleegde hij als 'ambassadeur'. Ook had de ma[n] diverse valse en vervals[te] paspoorten en rijbewijze[n] bij zich.

Door een verkort[e] uitzettingsprocedure is d[e] man inmiddels bij de gren[s]post Nispen overgedragen aan de Belgische autoriteiten. In België heeft hij no[g] een gevangenisstraaf van 2 *jaar* te goed

Onwillige dolfijn

Een dolfijn heeft in Brazilië een **zwemmer** die met hem wilde *spelen*, gedood met een slag van zijn staart. Een tweede zwemmer raakte gewond, aldus de politie. Om onverklaarbare redenen heeft het dier geen moeite met *vrouwelijke* badgasten.

Het dier sloeg de twee mannen van zich af toen zij het poogden te berijden. Een man overleed aan interne bloedingen, de andere brak een rib.

De dolfijn dook twee weken geleden op in de wateren voor het strand van Caraguatatuba aan de kust van Sao Paulo. Het drie meter lange, 250 kilo zware beest kreeg de bijnaam *Tiao*.

"De mensen volgen onze instructies niet", klaagde de zeebioloog André Rossi. "als ze een dolfijn willen berijden, moeten ze wachten totdat het dier het initiatief neemt." Hij kon niet verklaren waarom Tiao geen moeite heeft met zwemsters: "Met vrouwen is hij extra gevoelig."

Het Braziliaanse milieu-instituut *Ibama* wees erop dat dolfijnen nooit mensen aanvallen, tenzij ze zich bedreigd voelen. Om de dolfijn te beschermen wil het instituut een wet toepassen die een straf van twee tot vijf jaar oplegt aan mensen die dieren mishandelen.

Nederlands wordt dialect

Het is heel goed mogelijk dat de Nederlandse taal door de Europese eenwording zal verworden tot een dialect, terwijl Engels en wellicht ook Duits dan de voertalen zijn. Het zelfde gevaar dreigt overigens ook voor andere Europese talen, zoals Noors en Zweeds. Die voorspelling doet dr. C. De bot, die vrijdag is geïnstalleerd als hoogleraar Toegepaste Taalwetenschap aan de Katholieke Universiteit in Nijmegen.

Volgens De Bot maken taal en taalkeuze deel uit van een groter maatschappelijk proces. Nederlanders blijven Nederlands spreken zolang zij en hun kinderen daardoor een prettig leven kunnen leiden. Als handel, industrie, delen van het onderwijs en de wetgeving en hogere bestuurslagen echter vooral Engels als voertaal gaan gebruiken, schakelen de Nederlanders over op die taal. Zij houden daarbij geen rekening met de verdwijning van het cultuurgoed van het Nederlands.

De Bot stelt dat nu al in de praktijk blijkt dat door toenemende Europese contacten in Nederland mensen steeds meer Engels gebruiken. De positie van het nederlands is weliswaar in europese verdragen wettelijk als officiele taal en werktaal vastgelegd, maar in buitenlandse contacten spreken de mensen voornamelijk engels en in mindere mate duits. Engels heeft een hogere "economische" waarde, stelt de bot, en wint dus van het nederlands.

De nieuwe hoogleraar denkt dat het niet zinvol is als de overheid maatregelen neemt om de landstaal te beschermen. Volgens de bot bepalen de inwoners van een land welke taal zij gebruiken. Als voorbeeld noemt hij het catalaans. De spaanse regering verbiedt die taal al meer dan 250 jaar maar desondanks spreekt 95 procent van de spanjaarden het catalaans. Bovendien, stelt de bot, schept het uitvaardigen van een wet immense problemen, omdat taal voortdurend aan verandering onderhevig is en niet in kaders te vatten is.

Rondpompen van papier

Kerst- en nieuwjaarskaarten dalen in populariteit bij de Nederlandse ministeries. De afgelopen jaren stuurden de ministeries, een enkeling daargelaten, nog massaal kaarten het land in. Dit jaar ziet de helft er van af. Omdat het duur, omslachtig, en overbodig is. Of om een einde te maken aan het *'rondpompen van papier'*, zo als een woordvoerder van Financiën het noemt.

Minister *Borst* en staatssecretaris *Terpstra* van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en hun ambtelijke staf zeggen dat zij het hele jaar door voorspoed en welbevinden van de samenleving voor ogen hebben en niet slechts rond de jaarwisseling. Ambtenaren die toch kaarten willen sturen, mogen dit wel doen. Zij moeten dit betalen uit het budget van hun directie of *uit eigen zak*. De bewindslieden verzoeken om dan kaarten te versturen waarmee een goed doel wordt gediend. De actie levert een besparing van 15.000 gulden op.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) plaatst dit jaar in het onderwijsvakblad Uitleg, de Volkskrant en NRC een advertentie 'met de beste wensen'. "De kaarten worden steeds duurder en krijgen ook steeds minder betekenis. Het is ieder jaar ook weer een heel gedoe om alle namen en adressen te vergaren en namen van de afzenders op de kaarten te zetten. We hebben het druk genoeg en willen onze energie in andere zaken steken", zegt een woordvoerder van OCW.

'Echte' Van Gogh's

Het **Van Goghmuseum** in Amsterdam heeft de afgelopen dagen flink wat telefoontjes gehad van mensen, die denken dat ze een echte Van Gogh in huis hebben. Aanleiding is de bekendmaking vorige week, van de ontdekking van een *bloemstilleven* van de Nederlandse schilder. Het schilderij had jarenlang op een zolder gelegen.

Het museum neemt alle bellers serieus, zegt een woordvoerder van het museum. "We zijn altijd geïnteresseerd in wat er rondzwerft." De standaardprocedure is dat mensen foto's en zoveel mogelijk informatie over het werk sturen. De conservator bekijkt dat materiaal. Als het interessant lijkt, mag de eigenaar het werk laten zien.

Het museum krijgt normaal gesproken ongeveer twee à drie telefoontjes per week. Ze komen van over de hele wereld. De woordvoerster verwacht dat de toename van het aantal bellers nog even aanhoudt.

Geboren:

Derk Donald Brouwer

zoon van Caro en Erik Brouwer

11 - 12 - 1994

Adres: Dr. J. Eijckmanweg 16

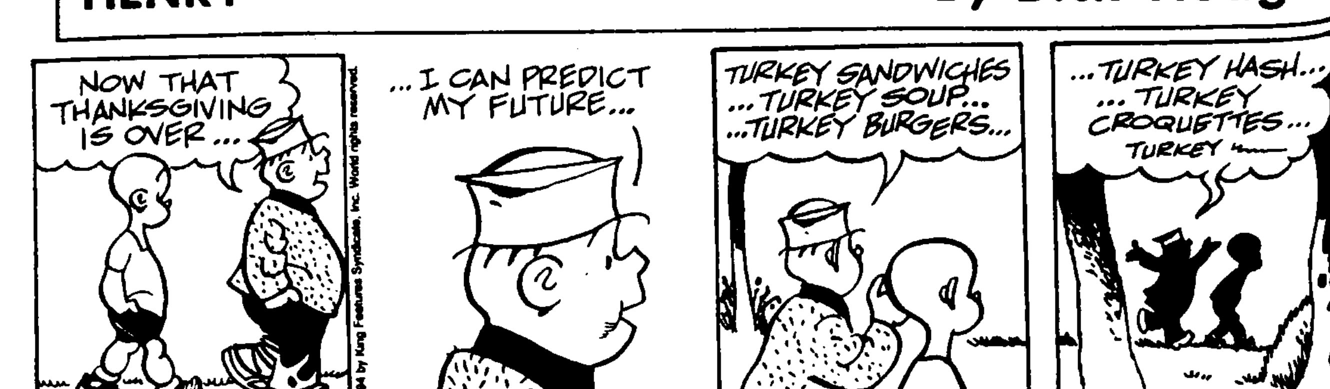
door **Marten Toonder**

Heer Bommel en de wezelkennis

4412 - De overste wierp zijn eetgerei weg en stond op. "Waarom heb je gezegd, dat deze heer een spion is?", vroeg hij dreigend.
"Iedereen kan zien dat hij mijn vervanger is en een echte Van Wezel is hij ook. De papieren liegen er niet om. Nou? Wat zeg je?
Edelhart deinsde angstig achteruit en het zweet brak hem uit.
"Het is een eh... een vergissing!", stamelde hij. "Ik bedoelde deze heer niet."
"Zo", snauwde de commandant. "Een dikke vent in een ruitjesjas, zei je. Of niet soms? Een spion, die zich Bommel noemt. Zei hij dat niet, Kaanknipper?"
"Tot uw orders", gaf de adjudant toe. Doch nu mengde heer Bommel zich in het gesprek.
"Wat betekent dit?", vroeg hij verbaasd. "Heb je gezegd, dat ik een spion ben, neef? Waarom?"
"Het is een vergissing", zei Tom Poes sussend. "Dat hoort u toch?"
Maar in heer Ollie was een lichte achterdocht ontwaakt en er trok een denkrimpel over zijn voorhoofd.
"Ik begrijp dit niet", verklaarde hij. "Waarom zou iemand over spionnen praten op het stamslot der Van Wezels? Trouwens, dit hele kasteel is eigenaardig, als iemand begrijpt, wat ik bedoel. Waar is mijn familie? En wie is deze ober?"
"Laten we nu niet langer zeuren", zei Tom Poes haastig. "Het was immers een misverstand? En waarom zou Edelhart zijn bloedeigen neef in gevaar willen brengen?"
"Dat is waar", zei heer Bommel na enig dubben.
De heer Van Wezel herademde enigszins, maar toch bleef hij zich beklemd voelen.
"Ik kan deze Tom Poes niet volgen", sprak hij tot zichzelf. "Volgens mijn wezelkennis is hij geen bondgenoot, maar is mijn wezelkennis eigenlijk wel goed?"

HENRY ® By Dick Hodgins

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA

IJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING RINSES MARGRIET'
Maria 17. tel. 682344/682947, 2/682574. Kantooruren: 07.00- uur.
zuster na 17.00 uur tel. 1.
nisch spreekuur in ieder wijk- w dagelijks van 08.00-08.30/ 15.00 uur
ze Halman Otrobanda: tel. 288; spreekuur: wo. van 09.00- 00 uur.
Maria 17: tel. 682344; ekuur: do. van 09.00-11.00
gebouw Bonam: tel. 371865; ekuur: di. van 09.00-11.00
Sokudi: tel. 367824.
tro Mediko Montagne Abao: 673711; spreekuur: wo. van 0-11.00 uur.
Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 77; spreekuur: do. van 09.00- 0 uur.
gebouw Suffisant: tel. 687707; ekuur: do. van 09.00-11.00
gebouw Sta. Rosa: tel. 28; spreekuur: di. van 09.00- 0 uur.
pspreekuur voor zuigelingen kleuterzorg: vr. van 08.00- 00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pin- raat; tel. 373582.

CHTING NEUTRALE IJKVERPLEGING
Gosieweg 15. Tel. 692231/ pen van 07.00-17.00 uur.
ndabou: Silberia Kavel 16; open -16.00 uur. Tel. 649422.
ter vanaf 9 december 17.00 uur cember 07.00 uur tel. 693291 of 1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
35, tel. 648077/648387; open t/m vr. van 07.00-17.00 uur. ter tel. 649258 of 601760.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
gatweg Noord 43. Tel. 692510. Fax: 691683; voor over prenatale zorg en zorg en na de bevalling.
bureau zuigelingen: elke do. 18.00 uur.
bureau peuters: elke di. van 5 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
da: Paradeis, F.D. Rooseveltweg 689676/689606.
Antillean, Kaya Flamboyan 1-A. 00/376266.

DIVERSEN

NGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

nce:	112
	114
eer:	114
al:	624900
	126
	135
nst Bandabou:	641658
(psych. hulp):	127
od op zee):	637911
el:	654300
dienst:	614000

AMIGOE Colofon

Thorax Centrum:	685917
Med. Centrum Blaauw: (24 uur bereikbaar)	695505/ 695547

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP
(Fundashon Famia Planea)
Assistentie geboorteregeling:
Kliniek Bitterstraat 1-A (tel. 611323): dagelijks open van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; dokter aanwezig op ma. en vr. van 14.00-16.00; di. t/m do. van 08.00-11.00 uur.
Kliniek Kas Chikitu (zuigelingenconsultatiebureau): open op wo. van 13:00-15.00 uur.

****

WEGA DI NUMBER

zat	zon
8211	1116
4424	8936
3124	2275

TV-11 (kanaal 11)

MAANDAG: 16.00 Cartoons; 18.30 Reportajes; 19.00 Mas ku Edison; 19.30 Sálvase Quien Pueda; 20.00 Ocurrió Así; 21.00 Sevsec; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Prime News; 24.00 Sluiting.

CINE (kanaal 83)

MAANDAG: 16.15 Movie: Norma Rae; 18.15 Movie: The People Under the Stairs; 20.00 Movie: Boomerang; 22.00 Movie: Love Kills; 23.30 Movie: Miss America: Behind the Crown; 01.15 Movie: Norma Rae; 03.15 Movie: Phase IV; 04.45 Movie: The Spy Who Loved Me.

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

MAANDAG: 17.00 Atardi Hubenil: Konta kuenta, cartoons en jeugdjournaal; 18.00 Tempo pa Dios: Yubia Bendita; 18.05 Right of Passage; 18.30 Nieuws in het Nederlands; 18.45 Telenovela: Valentina; 19.05 Desirée's Banket: Snacks di Kerstboom; 19.30 CHA-programma: 40 Jaar Statuut; 20.00 Telenotisia (lokaal, international en sportnieuws); 21.00 Wega di Number Kòrsou; 21.05 Programma Studiefinanciering; 21.30 60 Minutes; 22.15 Dr. Quinn, Medicine Woman; 23.00 NOVA; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

CBS (kanaal 75)

MAANDAG: 15.00 As the World Turns; 16.00 Guiding Light; 17.00 Young and the Restless; 18.00 News; 18.30 News; 19.00 News; 19.30 CBS Evening News; 20.00 Inside Edition; 20.30 Price Is Right; 21.00 Nanny; 21.30 Dave's World; 22.00 Murphy Brown; 22.30 Love & War; 23.00 Northern Exposure; 24.00 News; 24.35 Late Show With David Letterman; 01.37 Extra: The Entertainment Magazine; 02.07 Entertainment Tonight; 02.37 Last Call; 03.07 CBS News Up to the Minute.

NBC (kanaal 85)

MAANDAG: 15.00 Another World; 16.00 Rolonda; 17.00 American Journal; 17.30 Inside Edition; 18.00 News; 18.30 News; 19.00 News; 19.30 NBC Nightly News; 20.00 Extra; 20.30 Price is Right; 21.00 Fresh Prince of Bel-Air; 21.30 Blossom; 22.00 Movie: Unsolved Mysterieus Movie: Stamper's Rampage; 24.00 News; 24.35 Tonight Show With Jay Leno; 01.35 Late Night; 02.35 Later With Greg Kinnear; 03.05 NBC News Nightside.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Licht tot half bewolkt, af en toe zwaar bewolkt met enkele plaatselijke buien.
Matige tot vrij krachtige, vooral in buien af en toe krachtige oostelijke wind. (tussen acht en 28 knopen).

WEEROVERZICHT:
Ook in de komende 24 uur zal van tijd tot tijd vrij vochtige en onstabiele lucht worden aangevoerd waardoor de bewolking tijdelijk zal toenemen boven de Benedenwindse Eilanden. Uit sommige van deze wolken kunnen naar verwachting enkele verspreide buien vallen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	30	25	3.0
Bonaire	licht bewolkt	31	27	0.8
Curaçao	half bewolkt	30	27	0.0
Sint Maarten	licht bewolkt	30	26	0.7
Atlanta	licht bewolkt	08	--	0.0
Caracas	zwaar bewolkt	--	18	0.0
Kingston	zwaar bewolkt	33	24	-.-
Miami	zwaar bewolkt	28	17	4.3
New York	onbewolkt	11	-4	0.3
Paramaribo	zwaar bewolkt	--	--	sp
Port-of-Spain	zwaar bewolkt	31	23	3.6
Santo Domingo	zwaar bewolkt	31	20	0.0

Vanmorgen vroeg heb ik afscheid moeten nemen van mijn innig geliefde vader en leermeester

dhr. Ilfredo Antonio Evacio Regales

beter bekend als

Fechi Platé (goudsmid)

op de leeftijd van 80 jaar

De teraardebestelling zal later bekend worden gemaakt.

Ruth Regales
De Edelsmidse

TELEARUBA (kanaal 11)

MAANDAG: 15.00 Cartoons; 16.00 Flintstones; 16.23 Puppy's New Adventure; 16.44 Scooby Doo; 17.07 Goof Troop; 17.30 3-2-1 Contact; 18.03 Sesame Street; 19.03 Science & Technology; 19.15 How Things Work; 19.27 Special; 20.00 Telenoticias; 20.30 Golden Girls; 21.00 CNN International Hour; 21.40 Religious Program; 22.03 Showbiz Today; 22.23 CNN World Report; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

TBS (kanaal 89)

MAANDAG: 16.05 Tom and Jerry Kids; 17.05 Flintstones; 17.35 Brady Bunch; 18.05 Saved by the Bell; 18.35 Saved by the Bell; 19.05 Growing Pains; 19.35 Andy Griffith; 20.05 Who's the Boss?; 20.35 Who's the Boss? 21.05 Movie: Duel; 23.05 Movie: None but the Brave; 01.20 National Geographic Explorer; 03.20 Movie: Hell in the Pacific; 05.20 Three Stooges; 05.35 Jefferson.

ABC (kanaal 77)

MAANDAG: 15.00 One Life to Live; 16.00 General Hospital; 17.00 Oprah Winfrey; 18.00 News; 19.00 News; 19.30 ABC World News Tonight; 20.00 Jeopardy! 20.30 Wheel of Fortune; 21.00 Coach; 21.30 Blue Skies; 22.00 NFL Football; 01.00 News; 01.35 Nightline; 02.05 Movie; 04.00 ABC World News Now; 05.30 Oprah Winfrey.

AE (kanaal 73)

MAANDAG: 15.00 Columbo; 16.30 Columbo; 18.00 Lou Grant; 19.00 Police Story; 20.00 Rockford Files; 21.00 Biography; 22.00 Sherlock Holmes Mysteries; 23.00 Lovejoy Mysteries; 24.00 Law & Order; 01.00 Biography; 02.0 Sherlock Holmes Mysteries 03.00 Lovejoy Mysteries; 04.00 Law & Order; 05.00 Movie: Algiers.

LIFE (kanaal 91)

MAANDAG: 15.00 Our Home; 16.00 Thirtysomething; 17.00 Movie: Dream Merchants (Part 1 of 2); 19.00 Supermarket Sweep; 19.30 Shop Till You Drop; 20.00 Designing Women; 20.30 Designing Women; 21.00 Unsolved Mysteries; 22.00 Movie: Spenser: A Judas Goat; 24.00 Unsolved Mysteries; 01.00 Unsolved Mysteries; 01.30 Thirtysomething; 02.30 Paid Program; 05.30 Paid Program.

Huidige toestand kan weken bij prins aanhouden

DEN HAAG/UTRECHT - De huidige, onzekere gezondheidstoestand van prins Bernhard kan nog wel twee weken aanhouden. Dat zegt de hoofddirecteur van de Rijksvoorlichtingsdienst, mr H. Van der Voet. Hij wordt dagelijks geïnformeerd door de artsen van de prins.

De toestand van de 83-jarige prins, die aan longontsteking lijdt, was maandagochtend nog steeds stabiel en zorgwekkend. De prins heeft geen koorts meer, nadat hem eind vorige week nieuwe medicamenten werden toegediend. "Maar het blijft afwachten", aldus Van der Voet. De artsen hadden wel gehoopt dat er al enige verbetering zou zijn opgetreden. Nu is het vooral belangrijk dat de prins rust heeft. Over de kansen op genezing valt echter niets te zeggen. Hij ligt nog steeds op de intensive care en wordt zo nu en dan beademd. Dat heeft de RVD meegedeeld.

Door Hutu-extremisten:

Getuigen volkerenmoord Ruanda stelselmatig geliquideerd

KIGALI - Extremistische Hutu's plegen in vluchtelingenkampen in Ruanda gericht moorden op ooggetuigen van de volkerenmoord in de Afrikaanse staat. Dit hebben VN-functionarissen in de hoofdstad Kigali zondag verklaard.

De extremisten onder de bevolkingsgroep van de Hutu's trachten met de moorden zoveel mogelijk getuigen van de bloedbaden door Hutubendes uit de weg te ruimen. In het eerder door de Fransen beschermde gebied worden ooggetuigen uitgezocht en met machetes (kapmessen) of handgranaten gedood. VN-functionarissen zeiden dat de moorden het werk zijn van bendes van het voormalige Ruandese leger en de Hutu-militie Interahamwe, die verantwoordelijk worden gehouden voor het bloedbad waarbij sedert april volgens schattingen een half miljoen tot een miljoen Tutsi's om het leven zijn gebracht. Het Hutu-bewind werd in juli uit Kigali verdreven door het Ruandese Patriottische Front (FPR), dat voornamelijk bestaat uit Tutsi's. Ook veel Hutu's die zich onafhankelijk opstelden, werden gedood.

A fayesé kristianamente

Sr. JAIME ABRAHAM

èks direkteur di Morris Curiel & Sons

Na nòmber di : **Sra. Viuda Lenny Abraham-Helmijr**
su yunan : **Farley Abraham i Jeanella Hellement**
Fiorella i Michael Voges-Abraham
Farida i Michael Posner-Abraham
su ñetonan : **Farid, Carola i Steven**
su rumannan : **Hilda Helmijr-Abraham i famia**
Irma Abraham
Amin Abraham
Elba Hammoud-Abraham i famia
Alia Simon-Abraham i famia (Venezuela)
Minguel Abraham i famia
Rubia Jansen-Abraham i famia
Maggy Abraham-Wever i yunan (Aruba)
Runa i Zehi Metry i yunan

Na nòmber di demas famianan: **Harms, Abraham, su amigu- i konosínan.**

Akto di entiero ta tuma lugá djamars 13 di desèmber 1994, pa 4'or di atardi, saliendo for di Capilla Ardiente na Bottelier pa Santana na Bottelier. Promé ku entiero lo tin un respòns na Capilla Ardiente na Bottelier. Ta risibí bishita di kondolensia for di 1'or di merdia na Capilla Ardiente na Bottelier.
Despues di entiero no por risibí bishita di kondolensia na kas.

De families Curiel, Moreno, en Ollé

maken met leedwezen het overlijden bekend van

Jaime A. E. Abraham

direkteur van Morris E. Curiel & Sons N.V.

Jaime heeft meer dan 25 jaar zijn beste krachten, zijn kunde en kennis in dienst gesteld van de belangen van MECS.
Zijn trouwe plichtsvervulling en toewijding zullen immer door aandeelhouders en mede-direkteuren in hoge ere worden gehouden.
Moge zijn vrouw en kinderen kracht en sterkte vinden dit verlies te dragen.

Jaime, rust in vrede.

Curaçao, december 1994.

Uw oprechte belangstelling en steun gedurende de ziekte, het overlijden en de begrafenis van onze geliefde

Gilma Altagracia Anthonia-Rodriguez

geven ons de steun om dit gevoelig verlies te verdragen, waarvoor onze oprechte dank.
Tevens danken wij U allen voor Uw gebed, Uw donatie aan het Prinses Wilhelminafonds, Uw telegram of kaart.
Er zullen 3 Heilige Missen opgedragen worden voor haar zielerust op 12, 14 en 17 december a.s. om 6.30 uur p.m. in de kerk van Sta. Rosa.

Families Anthonia en Rodriguez.

MONILET PLAYWORLD

zal a.s. dinsdag 13 december 1994, vanaf 12 uur p.m.

GESLOTEN ZIJN, wegens rouw